

מצדדיק למשתמש

חיסולית

התוכנה המובילה
לדוחות שנתיים
ורכוש קבוע

התוכנה המובילה לדוחות שנתיים וניהול רכוש קבוע

הסכם הרשאה לשימוש בתוכנה

התוכנה מסופקת בתנאים המפורטים להלן, אשר יחולו ביחסים שבין רוכש הזכויות לבין ט.מ.ל. הנכם מתבקשים לקרוא בעיון את תנאי הסכם ההרשאה לשימוש בתוכנה. **אם תנאי כלשהו מתנאים אלה איננו מוסכם על ידיכם, עליכם להחזיר לט.מ.ל. את התוכנה מבלי להתקינה ומבלי לעשות בה כל שימוש וכספכם יוחזר לכם ללא דיחוי במלואו.** התקנת התוכנה מהווה הסכמה מלאה ובלתי מסויגת לכל תנאי הרישיון לשימוש בתוכנה וכל יתר התנאים המפורטים בהסכם להלן.

כמו כן, ניתנת לכם הזכות לבדוק את התאמתה של התוכנה ולהחזירה אלינו תוך 14 יום מיום קבלתה אצלכם, וזאת ללא חיוב כלשהו ולקבל את הכסף ששולם לנו בחזרה. תנאי השימוש בתקופה זו הם תנאי השימוש הנקובים בהסכם שלהלן, והם מחייבים אתכם.

1. תוכנת חיסולית *WINDOWS* הינה רכוש הבלעדי של ט.מ.ל. מרח' בר כוכבא 23 בני ברק. ט.מ.ל. הינה בעלת זכויות היוצרים וכל זכות אחרת ב-חיסולית *WINDOWS* וכן בכל חומר העזר המודפס או המצוי על גבי כל אמצעי אחסון מידע אחרים, אופטיים מגנטיים אלקטרוניים או אחרים (חיסולית *WINDOWS*, אמצעי איחסון, כל חומר העזר התייעוד לה ו/או כל חלק מהם נקראים לעיל ולהלן: "התוכנה").
2. בכפוף לתשלום מלוא מחיר דמי השירות הראשוניים ניתן לך רישיון להשתמש בתוכנה לתקופה של 12 חודשים באופן אישי או על ידי עובדי משרדך, במחשב אחד בזמן נתון, בכפוף לתנאים המפורטים להלן. טרם הוצאת המחשב בו מותקנת התוכנה מחזקתך עליך למחוק או להסיר את התוכנה מהמחשב.
3. חל איסור על שימוש בתוכנה זו ברשת מחשבים וחל איסור על התקנת התוכנה במחשב המשמש שרת ברשת מחשבים, אלא ברשות מיוחדת בכתב מאת ט.מ.ל.
3. אינך רשאי להעביר את התוכנה לאחרים ו/או לאפשר לאחרים גישה לתוכנה ו/או לאפשר שימוש בתוכנה ללא הסכמה מפורשת מראש ובכתב של ט.מ.ל.
4. אינך רשאי להעתיק את התוכנה אלא למטרות גיבוי. אין לאפשר לאחרים להעתיק את התוכנה.
5. אינך רשאי לשנות את התוכנה או לשלבה עם תוכנה אחרת, אלא לצורך השימוש בתוכנה במערכת הפעלה של המחשב.
6. התוכנה הינה תוכנה לרכוש קבוע ולחשובי המס השנתיים בהתאם לדרישות החוק כפי שהוא בעת רכישת זכויות השימוש בתוכנה. ט.מ.ל. תעשה כמיטב יכולתה להתאים את התוכנה לדרישות החוק, אם ישונה בעתיד, ללא כל תשלום, במשך 12 חודשים ממועד רכישת זכויות השימוש בתוכנה – ולאחר מכן בכפוף לתשלום דמי השירות ובהתאם לתנאי הסכם שירות.
7. הדו"חות המופקים ע"י התוכנה אינם יכולים להחליף את הטפסים הקבועים בחוק, אלא בהתאם להוראות כל דין, והחשובים הנערכים באמצעות התוכנה אינם יכולים להחליף את ההסתמכות המלאה והבלעדית על הוראות החוקים, התקנות, הכללים, ההנחיות, ההלכות הפסוקות ו/או כל מקור משפטי מחייב אחר בעניינים בהם עוסקת התוכנה.
8. ט.מ.ל. תתקן על חשבונה כל תקלה אשר תתגלה בתוכנה במהלך שימוש רגיל בה וזאת במשך 12 חודשים ממועד רכישת זכויות השימוש בתוכנה.

9. לאחר התקופה הנקובה בסעיף 8 לעיל תהיה יינתן שרות בהתאם לתנאי השרות ובכפוף לתשלום מראש לתקופה נוספת של דמי השירות כפי שיקבעו על ידי ט.מ.ל.
- תנאי מוקדם ומוחלט לקבלת השירות הוא כי שמירה על רצף של תקופות השירות והעברת דמי שירות לידי ט.מ.ל בכל תקופות אלו, במלואם ובמועדם. לקוח אשר לא ישמור על רצף של תשלום דמי השירות לא יהיה זכאי לקבל שירות כלשהו מאת ט.מ.ל. לקוח כאמור, אשר יבקש לשוב ולקבל שירות, יהיה חייב, כתנאי מוקדם לקבלת השירות, לשלם לט.מ.ל. את מלוא דמי השירות מהמועד בו הפסיק לשלם ועד למועד חידוש השירות או לחילופין דמי הרשאה ראשוניים בגין רכישת זכויות השימוש בתוכנה, לפי הזול מביניהם.
10. התוכנה נמסרת לשימושך במצבה כפי שהיא (AS /S) והיא עשויה במתכונת סטנדרטית ואיננה מותאמת לצרכים של לקוח ספציפי. ט.מ.ל. איננה ולא תהיה אחראית להתאמת התוכנה לכל דרישה מסוימת או מיוחדת שלך.
11. עליך לבדוק בעצמך את התאמתה של התוכנה לצרכיך ולביצועים הנדרשים אצלך. כמו כל עליך לבדוק בעצמך את התאמתה של מערכת המחשב שלך לדרישות המערכת המינימליות הנדרשות להתקנת התוכנה על המחשב.
12. ט.מ.ל. לא תהיה אחראית ואיננה מתחייבת לתקן תקלות הנובעות משימוש לא נכון בתוכנה ו/או תקלות הנובעות כתוצאה מהתנגשות ו/או אי התאמה של תוכנות אחרות כלשהן לתוכנה ו/או תקלות ו/או אי התאמות של חומרה במערכת המחשב לתוכנה.
13. אחריותה של ט.מ.ל. לכל נזק לך או לצד שלישי כלשהו מוגבלת לאמור בסעיף 8 לעיל. ט.מ.ל. איננה ולא תהיה אחראית לכל נזק מכל מין וסוג, לרבות נזקים תוצאתיים ועקיפים אשר יגרם לך ו/או לצדדים שלישיים באופן ישיר ו/או עקיף בקשר עם התוכנה, הנתונים המעובדים בה, השימוש בה, הדוחות המופקים באמצעותה, מערכת המחשב בה היא מותקנת וכל הפעולות הנעשות באמצעותה, לרבות נזקים בגין אובדן רווחים ותביעות של צדדים שלישיים כלשהם.
14. במקרה שהגבלה על אחריותה של ט.מ.ל. לא תחול או תמצא בלתי תקפה מסיבה כלשהי וט.מ.ל. תמצא אחראית לנזק כלשהו אשר אחרת היא לא הייתה אחראית לו, אחריותה זו תהיה מוגבלת לסכום אותו שילם הלקוח עבור התוכנה.
15. במקרה של ביטול ההתקשרות, מכל סיבה שהיא, עליך להחזיר לט.מ.ל. את התוכנה ולהשמיד ולמחוק כל העתק של התוכנה אשר נשאר אצלך.
16. הפרה יסודית של הסכם זה ובמיוחד העברת התוכנה למי שאינו מורשה לכך, העתקתה, שכפולה או אי הקפדה על מניעת האפשרות מאחרים לבצע איזו מפעולות אלו שלא על פי תנאי הסכם זה, עלולה לגרום לט.מ.ל. נזק רב, והנך מתחייב לשלם לט.מ.ל. בגין כל הפרה של הסכם זה פיצויים מוסכמים בסך המקסימאלי הקבוע לפיצויים ללא הוכחת נזק בפקודת זכות יוצרים או בכל חיקוק שיחליף אותה, וזאת מבלי לגרוע מכל סעד ו/או פיצוי אחר ו/או נוסף לו זכאית ט.מ.ל. עפ"י הסכם זה ו/או עפ"י כל דין.
17. מקום השיפוט בקשר לכל העניינים הקשורים בתוכנה ו/או הנובעים ממנה יהיה בבית המשפט המוסמך בעיר תל אביב בלבד ולכל בית משפט אחר לא תהיה סמכות, או לבחירת ט.מ.ל. בכל מקום אחר.

תוכן עניינים:

1.....	הסכם הרשאה לשימוש בתוכנה
6.....	פרופיל חברה
7.....	קהל לקוחותינו
8.....	פירוט מוצרי ט.מ.ל
11.....	דרישות המערכת :
11.....	הוראות התקנה:
12.....	הקדמה
13.....	פרק 1- כניסה לתוכנה
13.....	כניסה ראשונה לתוכנה
13.....	המלצות למשתמשים חדשים
15.....	מקשי העבודה
18.....	פרק 2- התפריט הראשי
21.....	פרק 3- פרטי נישום / עסקים
21.....	הקמת נישום
24.....	מחיקה / הקפאת נישום
25.....	הקמת עסק
28.....	הקמת שותפות
29.....	הוספה /מחיקה / הקפאת עסק
31.....	פרק 4- פחת
32.....	הגדרת קבוצות
35.....	קליטת נכסים
38.....	מכירה קבוצתית
39.....	חישוב:
40.....	ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים
41.....	דו"חות
44.....	פרק 5 – רווח הון
46.....	שחלוף נכסים
48.....	קיזוז הפסדים
50.....	רווח הון לרכב
50.....	נישום יחיד
51.....	נישום שאינו יחיד
52.....	רווח הון ליתר סוגי הנכסים –מוניטין, מניה, דמי מפתח, מניה והלוואה
54.....	דו"חות

55	פרק 6 – רווח והפסד
55	פורמט רווח והפסד חשבונאי – טופס 6111
58	פורמט רווח והפסד חשבונאי
63	רווח והפסד מס הכנסה – נספח א'
63	רווח והפסד מ.ה. לא מעסק – נספח ב'
63	תאום הוצאות רכב
66	פרק 7 – נספחי אינפלציה וניירות ערך
66	נישום לפי פרק ג':
67	נישום לפי פרק ב':
68	נלוות לטיפול
68	תבנית טורים
68	הגדרות נוספות
69	נספח 7- סיכום ההון
70	נספח 6 הפסדים משנה קודמת
70	נספח 3 – תיאום הוצאות ריבית
71	שותפות
71	פעולת החישוב
73	ניירות ערך
73	הקמת ניירות ערך
74	קליטת פעולות בניירות ערך
75	קליטת שערי בורסה
76	ביצוע חישוב
77	דוחות עיקריים לניירות ערך
78	פרק 8 – דו"ח שנתי
78	קליטת נתוני הדוח השנתי
79	ייבוא נתונים
79	הגדרות נוספות
80	קיצוז הפסדים
82	הפרשי ביטוח לאומי
83	רווח הון מני"ע סחירים נספח ג'
83	הכנסות מחו"ל נספח ד'
84	שידור לשע"מ
85	דוחות
86	דו"ח שנתי חברה
89	פרק 9 - גביה

89	מקדמות למס הכנסה
90	ניכויים במקור
90	שווי ריבית לפי קליטה יומית
90	שווי ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה
90	שווי ריבית לפי סעיף 3(י) לפקודה
90	פטור ממס על הלוואת בעלים
90	מס רכישה
92	פרק 10 - פרמטרים
94	פרק 11 - עזרה
95	פרק 12 – גיבוי / שחזור
95	גיבוי
96	שחזור
100	פרק 13 – הסבת נתונים משנה קודמת ופעולות נוספות
100	הסבת נתונים משנה קודמת
102	פעולות נוספות
107	פרק 14 – הסבת נתונים מחיסולית דוס
109	פרק 15 – שונות
111	הניכוי המיוחד משכר דירה
113	הפרשי ביטוח לאומי
116	מס רכישה

פרופיל חברה

בשנת 1983 הוקמה החברה על ידי מר פליקס זיסמן (1948-2015), כיום משמשת הגברת ליה זיסמן את תפקיד מנכ"לית החברה,

ואשר מן ההתחלה שם דגש על העסקתם של עובדים מקצועיים שהיוו בסיס להמשך פעילות החברה.

בתחילת דרכה פיתחה ט.מ.ל את תוכנת המשכורות שיקלולית שכיום מופעלת בסביבת חלונות, והיא התוכנה המובילה בשוק, פיתוח השיקלולית נמשך ללא הרף, ובתחום זה פותחה תוכנה לטיפול במשכורות לעובדי שטחים.

עם התרחבות החברה, התרחבו גם תחומי הפיתוח שלה וט.מ.ל הוציאה לשוק את תוכנת החיסולית שמספקת פיתרון בנושא חישובי פחת ודו"חות שנתיים למס הכנסה.

באותה תקופה ט.מ.ל פיתחה גם את תוכנת העצמאית – הנה"ח חד צידית ותוכנת התיעודית – שמספקת פיתרון בנושא תיעוד פנים (חשבוניות, קבלות וכיוצ"ב).

עם חלוף השנים והתפתחות החברה, ט.מ.ל חדרה גם לתחום הנוכחות ופיתחה מערכת נוכחות המכילה את תוכנת הנוכחות ושעון נוכחות תואם – פיתוח שהוכיח את עצמו ומסתכם בהצלחה.

לאחרונה פותחה תוכנת הצהרונית – המטפלת בהצהרות הון, ותוכנת האשפית – מערכת מקיפה לניהול משרד שנותנת תמונה כוללת על הנעשה במשרד הן מצד הלקוחות והן מצד העובדים, תוך בקרה פנימית בזמן אמת (on-line).

כיום חברת ט.מ.ל מערכות מידע בע"מ מספקת פיתרון כולל ללקוחותיה, כשכל השירותים הנדרשים מצויים תחת קורת גג אחת.

החברה מונה כ- 55 עובדים המצוותים למחלקות שונות:

- הנהלה
- פיתוח
- מכירות
- תמיכה טכנית
- הנה"ח ומינהלה

ט.מ.ל מקפידה על מתן שרות איכותי הנשען על צוות עובדים מקצועי ומסור, משלוח עדכונים שוטפים, פיתוח ושיפור התוכנות על סמך תגובות ופניות הלקוחות ותחזוקה שוטפת.

ט.מ.ל מאמינה בגישה מקצועית ומעמיקה המבוססת על ראיית צרכי הלקוח ונובעת מקשר מתמיד עם הלקוח ושלטונות החוק.

אנו צוות ט.מ.ל, נמשיך לאורך כל הדרך להעניק שרות אישי ללקוח, נמשיך ונפתח מוצרים נוספים המקלים על העבודה, תוך יצירת קשר שוטף עם לקוחות קיימים וחדשים לשם שיווק ומכירה של מוצרים חדשים היוצאים מבית ט.מ.ל.

קהל לקוחותינו

מועדון לקוחותינו מונה למעלה מ – 12,000 לקוחות !! ונמצא בעלייה מתמדת בהיקפו. קהל הלקוחות הוא בעיקר מתחום החשבונאות כגון: רואי חשבון, יועצי מס, חשבי שכר ומנהלי חשבונות.

בין לקוחותינו מנויים גם גופים גדולים כמו: מועצות מקומיות, מלכ"רים, לשכות שרות, חברות מסחר תעשייה ושירותים כגון: מיקרוסופט, ישראייר תעופה ותיירות, ישראלכרט, ניו פארם, איילון חברה לביטוח, סונול ישראל, רפאל תעשיות מגופים, אריקום תוכנה, חישתיל, מכללת רמת גן, קרן ברל כצנלסון, לשכת עורכי הדין בישראל, בי"ח משכנות זהב, עמר, עתון אינדקס, דוידוף סוכנות לביטוח, נוי – שרותי ניהול וחשבונאות, שיף הזנפרץ ושות', טורבו שרותי עיבוד נתונים, טלרן שרותי כ"א, רובין חגי ושות' – רו"ח, שטראוס לזר – רו"ח, רשת FOX מחסני חשמל ועוד רבים אחרים.

מוניטין החברה חובק בתוכו מקצועיות, יעילות, איכות, התמדה ומתן שרות ללא דופי.

פירוט מוצרי ט.מ.ל

כל תוכנות ט.מ.ל משווקות בגרסת חלונות.

שיקלולית

תוכנה שיקלולית WINDOWS הינה מערכת השכר הראשונה בארץ אשר פותחה במיוחד למערכת ההפעלה WINDOWS.

התוכנה תומכת במערכות הפעלה windows 7 ומעלה ומותאמת לעבודה רבת משתמשים ברשת. תוכנת שיקלולית לחלונות הינה תוכנה ידידותית במיוחד וקלה להפעלה אשר פועלת בסביבת עבודה חלונאית, נוחה וגרפית.

מאפיינים בולטים:

מאגר דו"חות רחב ומגוון, חלקם מובנים בהתאם לפורמט הדו"חות המקוריים להגשה. מחולל דו"חות משוכלל המאפשר למשתמש ליצור את הדו"חות על פי צרכיו. יצוא נתונים ממחולל הדו"חות ל- HTML, ASCII, EXCEL. ניתן לקיים קישור למערכות ולמוסדות חיצוניים כגון: בנקים, מס הכנסה, בטוח לאומי, לשכת המס, מסלקה בנקאית, ומערכת נוכחות והנהלת חשבונות.

הדפסה ישירה מתוך התוכנה לכל מדפסת המוגדרת ב-Windows, כולל שליחת פקסים. החיסכון המשמעותי בהוצאות הכספית מהווה יתרון מכריע בשימוש בתוכנת שכר. השתחררות מתלות באחר ובלוח בזמנים שלו – השיקלולית מקנה לך עצמאות. קיימת אופציית ייבוא נתונים מתוכנות נוכחות. כחלק מהשרות למשתמשי התוכנה ניתן לרכוש בט.מ.ל תלושי שכר (רגיל/חסוי/ מעטפית).

חיסולית

תוכנה לרכוש קבוע ולחישובי המס השנתיים. החיסולית מטפלת בכל סוגי הנישומים: יחידים, שותפויות, חברות רגילות ותעשייתיות, מוסדות כספיים וקבלנים. הטיפול כולל דוחות שנתיים, רבעוניים וכו'. מיועדת לשתי קבוצות לקוחות:

רואי חשבון, יועצי מס ומייצגים אחרים לצורך חישוב דו"חות שנתיים למס הכנסה. חשבי חברות ציבוריות וחברות גדולות מהסקטור הציבורי לצורך מעקב אחר נכסי החברה, ביצוע שיערוך הנכסים והפחת, הפקת דו"חות רבעוניים ושנתיים וניהול מעקב אחרי ניירות ערך. התוכנה מבצעת חישובים נומינליים ואינפלציוניים על פי פרק ב' ופרק ג' לחברות שיתופיות ואף ליחידים. החיסולית בנויה ממודולים רבים המצורפים אליה לפי הצורך, כגון:

פחת דולרי.

רווח הון דולרי.

שערי \$ כפויים לפחת הדולרי (שער דולר פרטי לנכס).
מדדים כפויים לג"ד 36 (מדד פרטי לנכס).
ניהול הפחת לפי סניפים.
ייבוא קבצי פחת מקובץ ASCII או מ"חשבשבת".
ייבוא קבצי ניירות ערך מקובץ ASCII.

הצהרונות

הצהרונות לחלונות פותחה במטרה להקל על תהליך הגשת הצהרות ההון ועריכת השוואות הון לנציבות מס הכנסה.

התוכנה ידידותית ומהווה כלי עזר ממדרגה ראשונה לתכנון מס אופטימלי. בתוכנה מגוון רחב של דו"חות, נספחים ורשימות ובכך נחסך הצורך לעבודה עם טיטה ורשימות ידניות.

אשפית

אשפית פותחה כדי להציע מענה לעסקים בהם למשאבים האנושיים חשיבות מרכזית מבחינת חיוב לקוחות. היא משמשת כלי בידי מנהלים לאיסוף ועיבוד מידע לאורך כל שלבי העבודה/פרוייקט ועד לסיום הגביה, למטרת קבלת תמונה כוללת על מצב העסק מבחינה פיננסית תפעולית. האשפית מנהלת מעקב ואיסוף שעות שהושקעו בכל עבודה. היא מנהלת תכנון ובקרה תקציבית, הפקת תיעוד פנים, מעקב גביה, מעקב הוצאות נלוות, פיקוח שוטף על התנהלות העבודה במשרד, ניהול תיקי לקוחות ושיקוף תפקוד העובדים. תרומתה מכרעת ביעול וארגון המערכת, איתור וטיפול מיידי בנקודות תורפה, שיפור השירות, ובשורה התחתונה – העלאת הרווחיות באופן ניכר!

תיעודית

תוכנה להפקת חשבוניות, קבלות, חשבוניות מס/קבלה, חשבוניות עסקה, ספר קופה, הפקדות וניהול כרטסת לקוחות.

תיעודית מטפלת גם בהפקת תיעוד למשרדי עורכי דין.

עצמאית

תוכנה להנהלת חשבונות חד צידית. עצמאית הינה תוכנה ידידותית וקלה להפעלה. תוכנת העצמאית מפיקה ספר תקבולים ותשלומים, דו"חות מע"מ, מקדמות ודו"חות ניהוליים אחרים.

התוכנה גם מטפלת באופן מלא בעצמאים כגון עו"ד וחקלאים, להם דרושה מערכת הנה"ח ייחודית. העצמאית מקושרת באופן מלא לתוכנת תיעודית.

עדכנית

תוכנת העדכנית קיימת כיום בסביבת עבודה Windows . עדכנית הינה תוכנת נוכחות המשלבת בתוכה כלים מתקדמים ליישום הסכמי עבודה בכל ארגון. קלות ההפעלה וממשק המשתמש הופכים את העבודה לכדאית ומהנה. מגוון דו"חות ניהוליים ותפעוליים, הגדרת הסכמים, הגדרת משמרות וטבלאות פרמטריות המאפשרות למשתמש להגדיר את תוכן בצורה דינמית וללא תלות בבית התוכנה.

דרישות המערכת :

מחשב IBM-PC או תואמיו , פנטיום 586 ומעלה.
מערכת הפעלה WINDOWS 7 ומעלה.
מעבד במהירות של לפחות 350 MHZ.
דיסק קשיח עם לפחות 100 MB פנויים.
32 MB זיכרון מינימום.
מדפסת או גישה למדפסת דרך הרשת.

הוראות התקנה:

יש שתי אפשרויות להתקנת התוכנה. לפני שניגש להתקנה יש לשים לב שהוראות ההתקנה המובאות לעיל, חלות לגבי התקנה במחשב בודד ולא לגבי התקנה ברשת. לצורך התקנה לרשת מומלץ להתייעץ בשירות הטלפוני של חיסולית לחלונות.

התקנה אוטומטית:

הכנס את תקליטור ההתקנה לכונן התקליטורים וההתקנה תפעל באופן אוטומטי פעל בהתאם להוראות ההתקנה.

התקנה דרך "הפעלה" (RUN)

לחץ על לחצן התחל (RUN/START)

הקש את אות כונן התקליטורים בצמוד אליה נקודותיים והמלה AUTORUN

לדוגמא: E:AUTORUN

פעל בהתאם להוראות ההתקנה.

בתום ההתקנה תופיע הצלמית (ICON) "חיסולית לחלונות" על שולחן העבודה שלך, להפעלת התוכנה לחץ לחיצה כפולה על הצלמית.

הקדמה

משתמש/ת יקר/ה

אנו מברכים אתכם על הצטרפותכם למעגל הלקוחות של ט.מ.ל. מערכות מידע בע"מ ומקווים כי תיהנו משנים רבות של שיתוף פעולה עימנו. התוכנה "חיסולית WINDOWS" נועדה לטפל במגוון הדוחות שנדרשים להכין חברות, שותפויות ועצמאים. התוכנה מאושרת על ידי מס הכנסה כך שהדוחות הרלוונטיים ניתנים להגשה ללא צורך בהעתקה נוספת.

מטרת התוכנה

התוכנה נועדה לסייע בהכנת הדוחות שנדרשים להכין חברות, שותפויות, ועצמאים הן לרשויות המס והן לצרכים חשבונאים.

קהל היעד של התוכנה

אנשי המקצוע בתחומי המיסוי והחשבונאות רואי חשבון, עורכי דין, יועצי מס, מנהלי חשבונות, חשבים וכו'. כמו כן, בין לקוחותינו נמנים ארגונים המטפלים בחלק מנושאי המס והחשבונאות השוטפים במסגרת הנהלת החשבונות שלהם.

מאפייני התוכנה

התוכנה מתאפיינת בידידותיות שנועדה לסייע למשתמש במהלך עבודתו. דגש מיוחד ניתן לעבודת המשתמש בנקודות הבאות: קליטת הנתונים, עיבודם, הפקת דוחות, בקרות מובנות המגנות על המשתמש מפני טעויות בנושאי הרכוש הקבוע, ניירות ערך ועוד. התוכנה מיועדת לעבודה בסביבה מרובת משתמשים (רשתות).

להלן חלק מהנושאים בהם מטפלת התוכנה:

רכוש קבוע (פחת).

רווח הון.

רווח והפסד.

אינפלציה פרק ב'.

אינפלציה פרק ג'.

דוח שנתי לחברה.

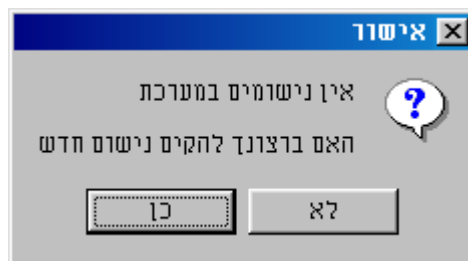
דוח שנתי ליחיד (לרבות הפרשי ביטוח לאומי).

פרק 1- כניסה לתוכנה

א. כניסה ראשונה לתוכנה

לאחר ההתקנה של התוכנה תופיע על שולחן העבודה הצלמית "חיסולית לחלונות" לחיצה כפולה עליה תביא אותנו למסך הפתיחה של התוכנה המסך הבא שיופיע לפנינו הוא מסך בחירת המשתמשים על מנת להמשיך לעבוד עליך להקיש בתיבה סיסמא את הקוד "1" ולאחר מכן אישור. מסך זה תפקידו לאפשר כניסה לתוכנה ברמת הרשאות שונות, דבר שרלוונטי בדרך כלל לסביבה מרובת משתמשים. אם מדובר בסביבת עבודה בה אין צורך בסיסמת כניסה לתוכנה ניתן להקיש על תיבת הבחירה בה מסומן V ובכניסה הבאה לתוכנה לא יופיע מסך זה (אם בכל זאת ברצוננו לאחר מכן להציג מסך זה, הדבר אפשרי. הסבר לאופן הביצוע ניתן בפרק פעולות מערכת)

לאחר לחיצה על אישור ייפתח בפנינו התפריט הראשי של התוכנה ומיד תופיע השאלה:

לחיצה על "כן" תביא אותנו למסך הקמת הנישומים. (עסק יכול להיות חברה או יחיד ראה פרק פרטי עסק).

ב.המלצות למשתמשים חדשים

סדר העבודה

התפריט הראשי בנוי בסדר מסיים שאינו מקרי כלומר האופן בו מסודרות האופציות בתפריט מהוות למעשה את סדר העבודה כך לדוגמא האופציה "פחת" באה לפני האופציה "רווח והפסד" כך שנתוני הפחת יוכלו לעבור לדו"ח רווח והפסד. אך אם אין פחת ברור שאפשר לגשת באופן מיידי לדוח רווח והפסד כלומר הסדר של האופציות הוא בגדר המלצה לסדר העבודה. כמו כן ניתן להקליד את נתוני הרווח והפסד תחילה ורק לאחר מכן להזין את הנתונים לצורך חישוב הפחת ועדיין יהיה ניתן לשלבם בדוח "רווח והפסד".

שנות המס

התוכנה בנויה על בסיס רב שנתי כלומר אפשר לטפל בנישום בחתך של שנים החל משנת 2000. התוכנה מיועדת לעבודה החל משנת 2000 כלומר הפרמטרים, מבנה הדוחות, עדכוני החקיקה והתקנות השונים קיימים בתוכנה לצורך טיפול בנתונים החל משנת המס 2000 ואילך.

היות ונתוני סוף שנת מס מהווים למעשה את נתוני הפתיחה של שנת המס הבאה מומלץ לעבוד בתוכנה לפי סדר כרונולוגי כלומר לסיים את שנת המס 2000 ורק לאחר מכן להתחיל ולטפל בשנת המס 2001. משום שהסבת נתוני יתרות הפתיחה משנה לשנה למעשה מאפסת את נתוני השנה החדשה. אך יש לשים לב שאין עובדה זו מונעת מאתנו לבצע בדיקות במסגרת תכנוני מס או לצורך עניינים אחרים משום שאפשר לעבור משנה לשנה ולבצע הסבת נתונים חוזרת.

תרגול

על מנת להתרגל לתוכנה ולמגוון האפשרויות הגלומות בה מומלץ לעבוד בתחילה על עסק לדוגמא להקליד נתונים שונים על מנת לראות כיצד הם מוצגים ומחושבים בתוכנה דבר זה יאפשר הכרה מהירה של התוכנה .

הסבה מחיסולית דוס

ללקוחותינו הותיקים שברשותם המערכת "חיסולית דוס" וברצונם להסב את הנתונים באופן אוטומטי, מומלץ לקרוא את פרק 14 - "הסבה מחיסולית דוס" בו ניתן הסבר לגבי אופן העברת הנתונים ל"חיסולית לחלונות".

גיבויים

מומלץ לבצע מידי תקופה גיבוי לנתונים בתוכנה משום שאם חלילה נגנב המחשב או מושבת מסיבה טכנית כלשהי (וירוסים למשל) כל שעליך לעשות הוא לשחזר את נתוני הגיבוי במקום להקלידם מחדש וכך למנוע אובדן זמן יקר.

לצורך עבודה קלה ונעימה מומלץ לקרוא מדריך זה בעיון שכן הבנתו תסייע לך במשתמש בעבודתך בתוכנה ותתרום ללימוד מהיר ואפקטיבי של התוכנה דבר שיתרום לעבודה קלה ומהנה יותר.

ג. מקשי העבודה

בתוכנה ישנם מסכים רבים שהמשותף להם הוא אופן העבודה. העבודה בהם יכולה להתבצע בשתי דרכים: א. באמצעות העכבר ב. באמצעות לוח המקשים. או בשילוב של שניהם. בין שדות הקלט של התוכנה ניתן לעבור באמצעות לחיצה על המקש "TAB". במסכים בהם יש צורך לעתים בקליטה רבה של נתונים כמו פחת ניירות ערך הוספנו לנוחותכם אופציה, נוספת למעבר בין שדות הקלט באמצעות לחיצה על המקש "ENTER". בראש כל מסך יש לחצנים שמאפשרים עבודה במסך, אין צורך לשנן רשימה זו משום שאם עומדים על לחצן מופיעה תווית המציינת את תפקידו של לחצן זה.

להלן רשימת הלחצנים העיקריים:

 חדש

לחצן זה מאפשר פתיחת רשומה חדשה מכל סוג שהוא תלוי באיזה מסך נמצאים. אם נמצאים ב"פחת-קליטת נכסים" לחיצה על לחצן זה תאפשר קליטת נכסים חדשים. ואם נמצאים לדוגמא במסך "בחירת העסקים" ניתן להקים עסק חדש.

 מחיקה

לחצן זה מאפשר מחיקת רשומה קיימת מכל סוג שהוא תלוי באיזה מסך נמצאים. אם נמצאים ב"פחת-קליטת נכסים" לחיצה על לחצן זה תאפשר מחיקת נכס קיים. ואם נמצאים לדוגמא במסך "בחירת העסקים" ניתן למחוק עסק קיים. לחיצה על לחצן זה תבקש מהמשתמש אישור נוסף לפני המחיקה יש לשים לב שאם מאשרים את המחיקה לא ניתן יהיה להחזיר את הנתון שנמחק כלומר יהיה צורך להזין אותו מחדש ואם מדובר במחיקת עסק או עסק הרי שכל הנתונים הרלוונטיים יאבדו עם האישור הנוסף.

 עזרה

לרוב מסכי התוכנה מצורפים דפי הסבר אותם ניתן לקרוא או להדפיס ע"י לחיצה על לחצן זה או על המקש F1.

 יציאה

לחיצה על לחצן זה תחזיר אותנו למסך הקודם ממנו באנו ותסיים את עבודתנו במסך הנוכחי בו אנו נמצאים.

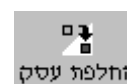

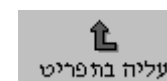
במסכים בהם יש הרבה רשומות כגון ניירות ערך, רכוש קבוע, ויש צורך לאתר רשומה (נייר ערך או נכס), קיימת אפשרות להשתמש בלחצן זה על מנת לאתר את הרשומה לפי מאפייניה כגון מספר סידורי, שם ועוד.

לחיצה על כפתור זה תאפשר הדפסת המסך בו אנו נמצאים. אך אין להתבלבל ההדפסה לא תהיה בפורמט של דוח אלא פשוט הדפסת מסך. הדפסה מעין זו יכולה לשמש לבדיקות או לטיוטא מסוג כלשהו.

אם מדובר בעסק עם יותר מעסק אחד באמצעות לחצן זה ניתן לעבור בין עסקיו השונים.

אם נמצאים בתפריט משנה כמו "דוחות" ומעוניינים לחזור לאופציה שממנה הגענו לתפריט המשנה יש ללחוץ על לחצן זה.

אם מעוניינים לעבוד בעזרת לוח המקשים ולא באמצעות העכבר הרי שלחיצה על לחצן זה תראה לנו על איזה מקשים יש ללחוץ.

בכל תפריטי המשנה של התוכנה נפגוש בלחצן זה בצדו השמאלי של המסך. בכל מסכי התוכנה קלט הנתונים מתבצע באמצעות הלחצנים בצדו הימני של המסך והפקת הדוחות (הפלט) ע"י לחיצה על מקש זה הממוקם כאמור בצדו השמאלי של המסך.

לחצן זה נמצא ברוב מסכי הקליטה ומשמש למעבר מהיר להפקת דוחות.

כאשר מופק דוח למסך מופיעים לחצנים נוספים להלן רשימת הלחצנים המופיעים בראש המסך בעת הפקת דוח:

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר תצוגה בזום למסך מלא.

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר תצוגה בזום ל – 100% .

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר תצוגה בזום לרוחב המסך.

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר חזרה לדף הראשון של הדוח.

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר חזרה לדף הקודם של הדוח.

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר חזרה לדף הבא של הדוח.

 - לחיצה על לחצן זה תאפשר חזרה לדף האחרון של הדוח.

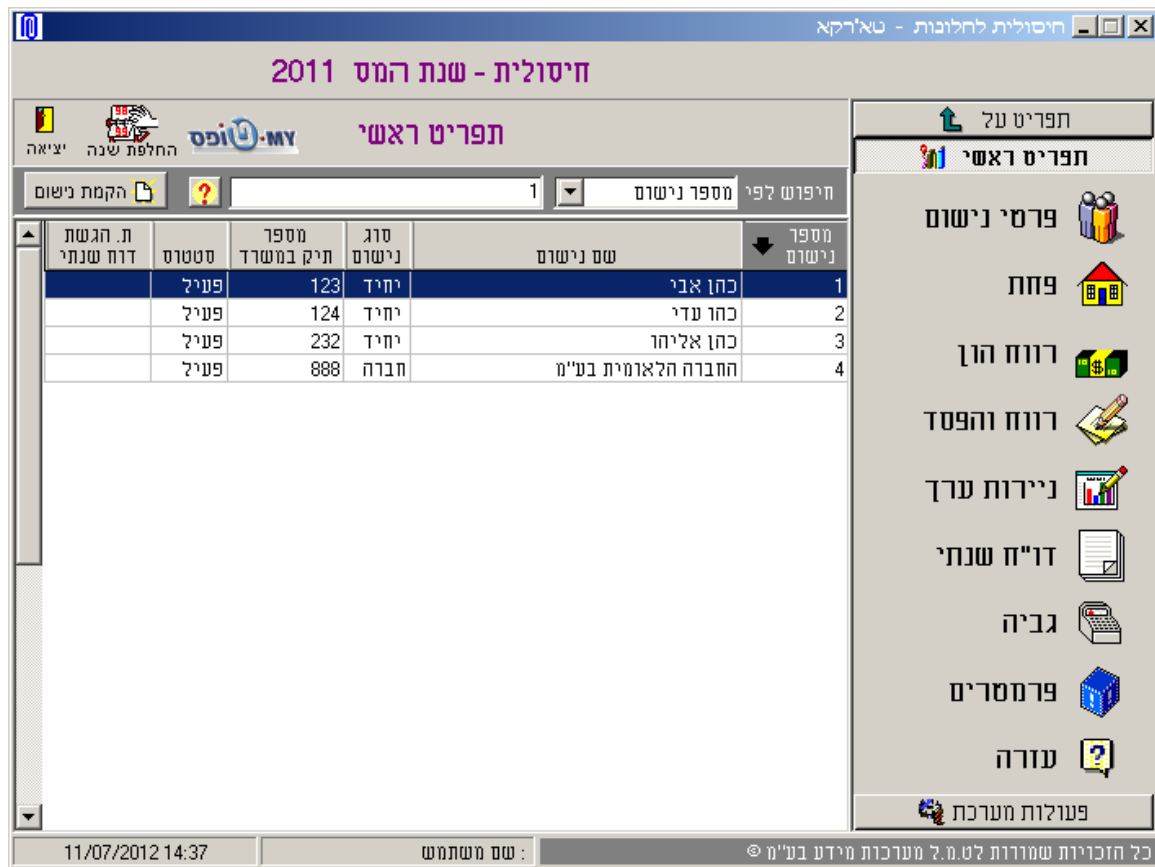
 - לחיצה על לחצן זה שולחת מסמך להדפסה, ומאפשרת להגדיר מדפסת שונה מזו המוגדרת כברירת מחדל.

 - לחיצה על לחצן זה שולחת מסמך להדפסה במדפסת המוגדרת כברירת מחדל.

 - לחיצה על לחצן זה תוציא אותנו ממסך הדוחות בחזרה לתפריט הדוחות.

פרק 2- התפריט הראשי

התפריט הראשי של התוכנה מהווה למעשה את שער הכניסה לתוכנה. באמצעות התפריט ניתן לבחור על איזה עסק רוצים לעבוד, באיזה אופציה רוצים לטפל, ובאיזו שנה אנו מעוניינים לעבוד.

בחירת נישום

על מנת לבחור נישום יש להביא את הסמן אל שמו וללחוץ לחיצה אחת על העכבר. בדוגמא לעיל נבחר הנישום שמספרו 1 "כהן אבי"

מה עושים כאשר יש רשימת נישומים ארוכה ומעוניינים להגיע לנישום מסוים ?

א. ניתן לדפדף בטבלת הנישומים באמצעות פס הגלילה הממוקם משמאל לטבלת הנישומים או לדפדף ברשימת הנישומים על לחיצה על מקשי החיצים במקלדת.

ב. ניתן לחפש את הנישום לפי מספר הנישום, שם הנישום, סוג הנישום, מספר התיק במשרד, סטטוס ותאריך הגשת דוח שנתי. במסך זה ניתן לעדכן תאריך הגשת דוח שנתי לנישום או לחברה. יש לעמוד על שם הנישום וללחוץ על הלחצן הימני בעכבר ולבחור באפשרות הגשת דוח שנתי. ייפתח חלון ובו תתבקש לקלוט את תאריך ההגשה.

בתיבה "חיפוש לפי" בוחרים את צורת איתור הנישום המבוקשת ובתיבה הסמוכה אליה מקישים את השם או המספר המבוקש, פעולה זו תגרום לסמן להתמקם על הנישום המבוקש.

לדוגמא אם ברצוני לאתר את הנישום "כהן עדי" עליי לבחור בתיבה "חיפוש לפי" באופציה "שם נישום" ולהקליד את השם "כהן עדי" יש לשים לב שברוב המקרים אין צורך להקליד את כל שם הנישום משום שמנגנון החיפוש מחפש את השם לאחר כל אות כך לדוגמא במקרה זה היה מספיק להקיש את האות "כ" בלבד אם היה גם נישום בשם "כהן אליהו" ואותו היינו מבקשים לאתר היה עלינו להקיש "כהן א" על מנת שהסמן יתמקם על נישום זה.

בחירת שנת עבודה

על מנת לבחור "שנת עבודה" יש ללחוץ על הלחצן - הממוקם בצידו השמאלי העליון של המסך. לחיצה עליו תביא אותנו לבחירת שנת העבודה. יש לשים לב לעובדה שהתוכנה מותאמת לעבודה החל משנת 2000 ואילך, ולכן כניסה לשנים קודמות (1999, 1998 וכו') לא תתאפשר. לחצן "החלפת שנה" מופיע גם בשורת התפריטים של כל מסכי העבודה.

בחירת אופציה לטיפול

לאחר שבחרנו נישום ושנת מס עלינו לבחור את האופציה בה ברצוננו לטפל, כל שעלינו לעשות הוא ללחוץ עליה באמצעות העכבר כלומר אם אלחץ על האופציה "פחת" אכנס לנישום "חברה לדוגמא" בשנת 2011 לטיפול בנושא הפחת.

פרק 3- פרטי נישום / עסקים.

בפרק זה נלמד כיצד להקים נישום. נישום יכול להיות יחיד או חברה. מסך פרטי הנישום הוא מסך דינמי ומשתנה בהתאם לסוג הנישום וברירות המחדל אף הן משתנות בהתאם כך. לדוגמא בנישום מסוג חברה לא נפגוש בשדה הקלט מספר ילדים.

כיצד מקימים נישום חדש?

תפריט ראשי ← **פעולות מערכת** ← **הקמת נישום.**

אפשרות נוספת להקמת נישום היא לחיצה על כפתור "הקמת נישום" הממוקם בתפריט הראשי מתחת לכפתור "יציאה".

הקמת נישום

סוג נישום – בשדה זה נקבע אם הנישום הוא יחיד או חברה. בחירה זו תשפיע על מסכים, חישובים, ודוחות בתוכנה כך למשל לנישום יחיד ינוהל בתוכנה דוח שנתי שונה מזה של חברה.

מספר נישום – מספר זה הוא מספרו הסידורי של הנישום בתוכנה. לאחר הקמת הנישום לא ניתן לשנות מספר זה.

האם מספרי הנישומים חייבים להיות עוקבים כלומר 1,2,3 ?

התשובה לשאלה זו היא לא, כלומר ניתן להקים לדוגמא נישום מספר 8 ומיד אחריו נישום מספר 9000.

מספר תיק במשרד - בשדה זה שהוא אינו שדה חובה ניתן להקליד את מספר התיק של הנישום במשרד. נתון זה יופיע בדוחות הרלוונטיים ויסייע לאתר את הנישום (ראה פרק 2 - התפריט הראשי).

מספר זהות – בשדה זה נקלוט את מספר תעודת הזהות של הנישום. התוכנה תבצע בדיקה האם ספרת הביקורת תואמת את המספר שהוזן. במקרה של אי התאמה תתריע בפני המשתמש.

שם משפחה, **שם פרטי** - בשדות אלה נקיש את שם הנישום.

תושב ישראל - בשדה זה נבחר בין האופציות כן ללא, לבחירה השפעה על חישוב נקודות הזיכוי בדוח השנתי. ברירת המחדל בתוכנה היא "כן".

שם האב-פרט אינפורמטיבי המופיע בדוחות הרלוונטיים (דוח שנתי ליחיד טופס 1301 לדוגמא).

תאריך לידה - בשדה נקיש את תאריך הלידה של הנישום. (התאריך משמש הן כפרט אינפורמטיבי והן כנתון שממנו נגזרים חישובים שונים).

מין – בשדה זה נבחר את מין הנישום.

עיסוק עיקרי – בשדה זה נבחר את העיסוק העיקרי בו עוסק הנישום.

לנוחיותכם קיימת בתוכנה טבלת עיסוקים ממנה ניתן לבחור ואם רוצים להוסיף לטבלה עיסוק עיקרי

חדש ניתן להקיש על ה -

מצב משפחתי – בשדה זה נבחר את מצבו המשפחתי של הנישום ואם נבחר באפשרות "נשוי/אה" ייפתח בפנינו מסך קלט לנתוני בן/בת הזוג.

בצדו השמאלי של המסך ממוקמות 5 כרטסות: כתובת, בנקים, הגדרות כלליות לטופס 1301, פרטי המסייע, ילדים. להלן הסבר על תפקידן של כרטסות אלו:

א. **כתובת, בנקים** – בכרטסות אלו נמלא את פרטיו של הנישום. פרטים אלה חלקם יופיעו בדוחות המופנים לגורמים חיצוניים וחלקם ישמשו את המשרד לצרכים פנימיים.

ב. **הגדרות כלליות לטופס 1301** - כרטסת זו כוללת פרטים הקשורים לדוח המס, להלן הסבר על שדות הכרטסת:

פקיד שומה - בשדה זה נבחר את פקיד השומה אליו יוגשו הדוחות למס הכנסה לנוחותכם קיימת בתוכנה טבלת "פקידי שומה" ממנה ניתן לבחור ואם רוצים להוסיף לטבלה

"פקיד שומה" ע"י הקשה על לחצן ה -

חודש סיום חוק המיסוי – לצורך חישובי האינפלציה יש לבחור את תאריך שנת המס בתקופה 1982-1984 האם הסתיימה שנת המס בחודש מרץ או דצמבר. ברירת המחדל היא מרץ.

עסק/משלח יד עיקרי – היות ובדוחות מוצג הנישום העיקרי של הנישום, יכול להיות מצב שבו באחת השנים נישום מספר 1 היה הנישום העיקרי ואילו בשנים אחרות עסק מספר 2 או 3 (וכן הלאה) היה העיקרי בשדה זה ניתן לקבוע מה העסק העיקרי בשנת המס הנוכחית. (האופציה פעילה לאחר הקמת העסקים. כברירת מחדל יילקח העסק הראשון שיוקם).

עסק רשום (ט' 1301) – בחירת העסק של הרשום שיופיע בט' 1301.

עסק בן/בת הזוג (ט' 1301) – בחירת העסק של בן/בת זוג שיופיע בט' 1301.

התיק בשע"מ של - לרוב התיק בשע"מ מתנהל על שמו של בן הזוג הרשום וזו גם ברירת המחדל. באפשרותך לקבוע שהתיק בשע"מ יהיה על שמו של בן/בת הזוג.

אחד מבני הזוג נכה/עיוור – הגדרה זו תשפיע על נקודות הזיכוי בדוח השנתי.

הדוח כולל – לצורך הדוח השנתי ליחיד (טופס 1301) יש צורך לציין איזה הכנסות נכללות בדוח.

הכנסות לבן/בת הזוג, תלות בהכנסות, בן זוג עוזר – הגדרות אלו ישפיעו על חישוב המס של שני בני הזוג.

ג. **פרטי המסייע**- בכרטסת זו יש להקליד את פרטי המסייע שסייע לנישום למלא את הדוחות פרטים אלה יופיעו בדוחות הרלוונטיים למשל טופס 1301.

ד. **ילדים**- בכרטסת זו יש למלא את פרטי הילדים לצורך מתן נקודות הזיכוי:
מס' ילדים - מספר הילדים שטרם מלאו להם 18 בשנת המס ושלא נולדו בשנת המס.
מס' בוגרים - מספר הילדים שמלאו להם 18 בשנת המס.
מס' יילודים – מספר הילדים שנולדו בשנת המס.
מימין מוצגות שתי אפשרויות לקליטת הילדים:
1. קליטה ידנית בה המשתמש למעשה קובע כיצד יחולקו הילדים לשלושת הסטטוסים שצוינו לעיל.
2. קליטה מפורטת- בקליטה מסוג זה המשתמש יזין את שנת הלידה של הילד והתוכנה תסווג אותו לאחד משלושת הסטטוסים שצוינו לעיל.

הערה: מומלץ לבחור בקליטה מפורטת כך התוכנה תדע לסווג כל ילד לסטטוס חדש (אם יש צורך) במעבר בין השנים כך לדוגמא ילד שנולד בשנת המס 2010 נחשב כילוד ואילו בשנת המס 2011 ייחשב כילד לצורך מתן נקודות הזיכוי.

בסיום הקמת הנישום יש להקיש על הלחצן "אישור" ואם מדובר בנישום חדש ייפתח בפנינו מסך פרטי העסקים.
"שמירה משנה זו ואילך" – כאשר מבקשים לעדכן נתון כלשהו במסך פרטי הנישום שכבר קיים אצלנו, יש ללחוץ על לחצן זה כדי שהעדכון יבוא לידי ביטוי גם בשנים הבאות.

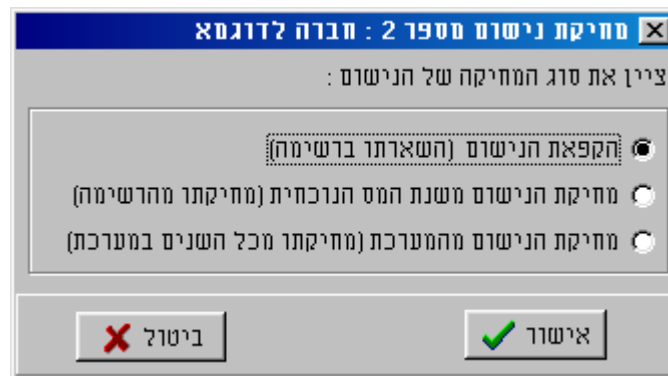

מחיקה / הקפאת נישום

לעתים יש צורך למחוק נישום משום שהנישום הוקם בטעות או שלנישום מעט נתונים והוא אינו מטופל יותר בחיסולית לחלונות. במחיקת נישום יש לקחת בחשבון שכל נתוני יימחקו לרבות כל נתוני עסקיו משום שנתוני העסקים ממוקמים מבחינה לוגית מתחת לנישום.

כיצד מוחקים נישום ?

תפריט ראשי ⇨ פעולות מערכת ⇨ מחיקת נישום.
עם הפעלת אפשרות זו ייפתח בפנינו המסך הבא:

כפי שניתן לראות 'חיסולית לחלונות' מציעה 3 סוגי מחיקה של הנישום להלן הסבר:

1. הקפאת הנישום (השארתי ברשימה) – נמשיך לראות את הנישום ברשימת הנישומים אך כשנסה לגשת לנתוניו תשאל השאלה "בחרת בנישום מוקפא האם ברצונך להפוך אותו לפעיל" כך שלמעשה נתוניו לא נמחקים הוא רק "מסומן" כלא פעיל ובתשובה כן לשאלה הוא חוזר להיות נישום פעיל לכל דבר.
2. מחיקת הנישום משנת המס הנוכחית (מחיקתו מהרשימה) – אופציה זו טובה למצב בו נישום פעיל בשנים מסוימות ובשנים אחרות הוא אינו פעיל. וכך על מנת למנוע סרבול של המערכת ניתן לדלל משנת מס מסוימת את כל הנישומים שאינם פעילים בה, יש לשים לב לעובדה שאם לנישום יש
3. מחיקת נישום מהמערכת (מחיקתו מכל השנים במערכת) – אופציה זו מתאימה למצב בו נישום הוקם בטעות או לצורך תרגול או למצב בו איננו זקוקים לנתוניו בתוך המערכת. אופציה זו תמחק את הנישום מכל השנים לרבות כל נתוני עסקיו.

הערה חשובה !!!

מומלץ לבצע גיבוי של הנישומים (ראה פרק גיבוי שחזור) לפני מחיקת הנישום משנת המס הנוכחית או מחיקת הנישום מהמערכת. כך שאם טועים יש דרך קלה יחסית להחזיר את נתוני הנישום למערכת.

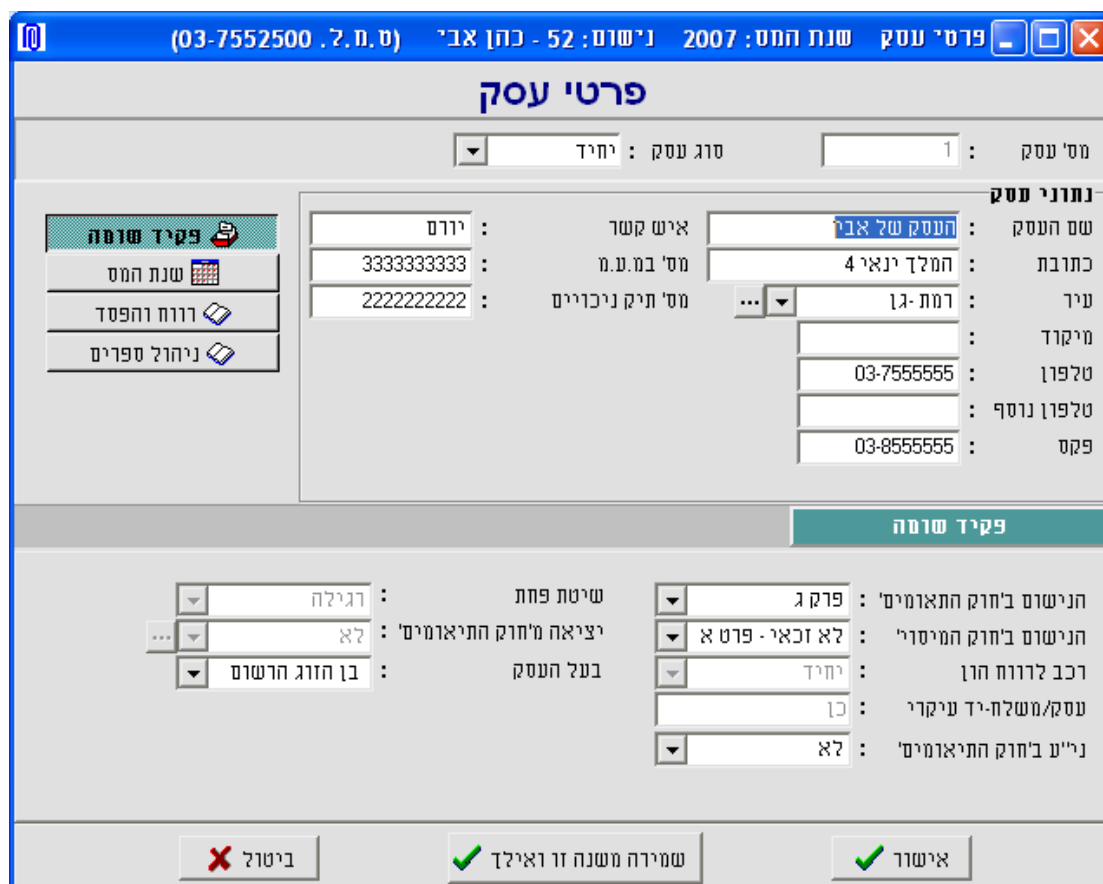
הקמת עסק

לכל נישום בין אם יחיד ובין אם חברה יכולים להיות מספר עסקים. במסך זה נלמד כיצד יש להקים עסק מסוג יחיד, חברה, או שותפות. בדומה למסך פרטי נישום גם במסך זה ניתן לשנות פרטים שהשתנו או שהוקלדו בטעות.

להקמת עסק חדש : **תפריט ראשי** ← **פרטי נישום** ← **פרטי עסקים**, ולחיצה על כפתור "חדש".

מס' עסק – מספרו הסידורי של העסק במערכת. המשתמש אינו יכול לקבוע את מספר העסק, מספר העסק ייקבע לפי סדר ההקמה (העסק שיוקם ראשון יהיה מספר 1, השני מספר 2 וכן הלאה).

סוג העסק - בסוג הנישום נבחר את סוג העסק שאנו מבקשים להקים מבין שלוש האפשרויות הקיימות יחיד, חברה או שותפות.

פרטי עסק

מס' עסק : 1 סוג עסק : יחיד

נתוני עסק

שם העסק :	העסק של אבי	איש קשר :	יורם
כתובת :	המלך ינאי 4	מס' במ.ע.מ. :	3333333333
עיר :	דמת-גן	מס' תיק ניכויים :	2222222222
מיקוד :			
טלפון :	03-7555555		
טלפון נוסף :			
פקס :	03-8555555		

פקיד שומה

הנישום ב'חוק התאומים' :	פרק ג	שיטת פחת :	רגילה
הנישום ב'חוק המיסוי' :	לא זכאי- פרט א	יציאה מ'חוק התיאומים' :	לא
רכב לרווח הון :	יחיד	בעל העסק :	בן הזוג הרשום
עסק/משל-יד עיקרי :	כן		
נ'ייע ב'חוק התיאומים' :	לא		

ביטול ✖ שמירה משנה זו ואילך ✔ אישור ✔

נתוני העסק - בחלק זה של המסך נקליד את הפרטים האינפורמטיביים שיופיעו בדוחות השונים.

בצדו השמאלי של המסך יש 4 כרטסות ואם מדובר בעסק מסוג "שותפות" תתוסף כרטסת נוספת בשם "פרטי השותפים".

א. פקיד שומה

הנישום בחוק התיאומים – בשדה זה יש לבחור איזה פרק "בחוק מ"ה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה 1985 " חל על העסק. יש לבחור אפשרות אחת מתוך השלוש: פרק ב, פרק ג, לא בחוק. לבחירה זו השפעה חשובה על אופן החישובים בתוכנה (ניכוי נוסף בשל פחת, רווח (הפסד) הון, ועוד) כמו כן בחירה זו תקבע איזה מסך ייפתח בפנינו לצורך טיפול החוק התיאומים. התוכנה מציעה ברירת מחדל בהתאם לסוג הנישום שאותה ניתן לשנות בהתאם לנסיבות.

הנישום בחוק המיסוי – הנתון רלוונטי לקביעת מעמדו של הנישום בשנים 1982-1984 בתקופת "חוק המיסוי בתנאי אינפלציה" (הנתון נדרש לצורך חישובי רווח הון) אם הנישום לא היה מטופל בשנים אלו, למשל חברה שהוקמה לאחר 1984, אין משמעות לנתון בשדה זה.

רכב לרווח הון – כידוע אופן חישוב רווח ההון לרכב פרטי שונה בין יחיד לחברה ובשתי צורות החישוב מטפלת התוכנה באופן מלא. אך מה קורה בשותפות כיצד יחושב רווח ההון לרכב פרטי? בשותפות אופציה זו תהיה פעילה, וניתן יהיה לבחור את צורת חישוב רווח ההון לרכב פרטי (חברה או יחיד). התוכנה מציעה ברירת מחדל המושפעת מסוג הנישום שאותה ניתן לשנות במידת הצורך.

עסק /משלח יד עיקרי – לצורך הדוחות יש לציין מהו משלח היד או העסק העיקרי במסך זה שדה זה הוא אינפורמטיבי כלומר לא ניתן לשנותו. מתי יש צורך לשנות נתון זה? אם לנישום יש יותר מעסק אחד והעסק העיקרי הוא אינו הראשון.

מהיכן ניתן לשנות נתון זה? פרטי נישום ⇔ בכרטסת פקיד שומה ⇔ בשדה עסק משלח יד עיקרי.

שיטת ניירות ערך – השאלה רלוונטית רק לעסק שחל עליו פרק ב' לחוק התיאומים בשל אינפלציה ומטרתה לטפל בשאלה באיזה אופן תנהל תנועת ניירות הערך LIFO (נאי"ר- נכנס אחרון יוצא ראשון) או FIFO (נרי"ר-נכנס ראשון יוצא ראשון) ניתן לבחור באחת האופציות לפי הצורך.

שיטת פחת – הנתון ניתן לשינוי רק בחברות וניתן לבחור בחישוב פחת לפי "יתרה פוחתת". אופן חישוב זה רלוונטי רק לחברה תעשייתית ויהווה ברירת מחדל בהקמת קבוצות הרכוש הקבוע.

ציאה מ"חוק התיאומים" - האופציה רלוונטית רק בחברות, לצורך מצב בו העסק חלו עליו הוראות פרק ב' לחוק התיאומים בשל אינפלציה בשנים מסוימות, ולעומת זאת לא חלו עליו הוראות פרק ב' בשנים אחרות.

סוג חברה – באפשרותך לבחור את סוג החברה, הנתון רלוונטי לעסקים שחל עליהם פרק ב' ל"חוק התיאומים" ומשפיע על מבנה הדוח ואופן החישוב.

חברה משפחתית – בשדה זה יש לבחור בין שתי האפשרויות כן או לא כשברירת המחדל היא 'לא'.
בחברה משפחתית לא יועברו הפסדי השנה לנספח 6 לדוח התיאום האינפלציוני (קיזוז הפסדים). יש להעבירם לנישום המייצג. נתון זה רלוונטי לחברות משפחתיות שחל עליהן פרק ב' לחוק התיאומים.

ב. שנת המס

שינוי נתון זה רלוונטי אם מבקשים להגדיר תקופת חישוב שונה מברירת המחדל שהיא 1-12. כלומר, אם יש צורך בחישוב פחת לתקופה 1-9 יש לשנות את ברירת המחדל.

ג. רווח והפסד

בחירה זו תשפיע על אופן הצגתו של דוח "רווח והפסד", יש לבחור באחד מארבעת הפורמטים המוצעים. (הסבר מפורט יינתן בפרק רווח והפסד) ברירת המחדל היא "חשבונאי 6111" שהיא האופציה הנדרשת להגשה ע"י מס הכנסה.

ד. ניהול ספרים

במסך זה יש למלא את הנתונים האינפורמטיביים שיהוו נספח לדוח רווח והפסד.

הקמת שותפות

פרטי השותפים

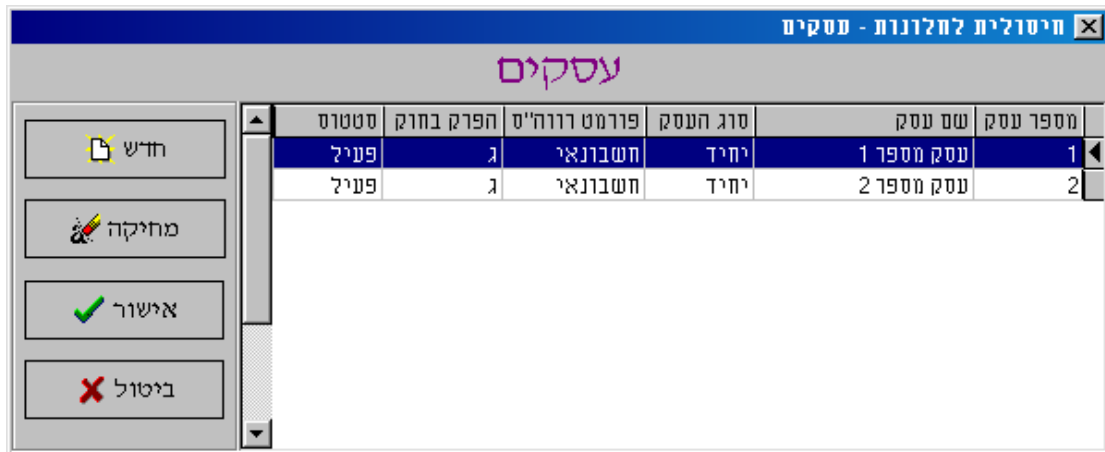
אם מדובר בעסק מסוג שותפות יש לציין זאת כאמור בתיבה "סוג העסק" הממוקמת בחלקו העליון של המסך. יש לשים לב שנישום יכול להיות יחיד או חברה ועסק מסוג שותפות יכול להיות בין יחידים, חברות, או יחידים וחברות. להלן מסך פרטי השותפים:

The screenshot shows a software window titled "פרטי עסק" (Company Details). The window contains several input fields and buttons. At the top, there is a dropdown menu for "שנת המס" (Tax Year) set to 2007 and a text field for "נישום" (Shareholder) with the value "52 - כהן אבי". Below this, there is a section for "נתוני עסק" (Company Data) with fields for "שם העסק" (Company Name) "שותפות אמת", "כתובת" (Address) "המלך ג'ורג' 35", "עיר" (City) "ירושלים", "מיקוד" (Postal Code) "02-222222", "טלפון" (Phone) "02-2323232", and "פקס" (Fax) "02-2323232". There are also fields for "יהודה" (ID Number) "555555555", "מס' ב.מ.ע.מ." (VAT Number) "999999999", and "מס' תיק ניכויים" (Withholding Tax ID) "666666666". On the left side, there are buttons for "פקיד שומה", "שנת המס", "רווח והפסד", "ניהול ספרים", and "פרטי השותפים". At the bottom, there is a table with columns: "מספר נישום", "שם השותף", "%-חלקו ב", "בעל העסק", "תאריך הצטרפות", "ראש השותפים", and "שותף פעיל". The table contains one row with the following data: "52", "כהן אבי", "60", "בן הזוג הרשום", "01/01/2007", "לא", and "כן". Below the table, there are buttons for "ביטול" (Cancel), "שמירה משנה זו ואילך" (Save from now on), and "אישור" (Confirm).

הנישום בו אנו נמצאים הופך אוטומטית לחבר בשותפות על ידי הלחצן "הוספת שותף" ניתן להוסיף שותף נוסף לשותפות מתוך רשימת הנישומים הקיימים במערכת. כלומר, קודם עלינו להקים את הנישומים השותפים בשותפות ורק לאחר מכן להקים עסק מסוג "שותפות". אין להקים עסק מסוג שותפות לכל נישום שותף אלא רק באחד הנישומים. עם "הוספת שותף" לשותפות ייפתח באופן אוטומטי עסק חדש לשותף הנוסף. אם נוצר מצב בו אנו מטפלים בנישום שיש לו חלק בשותפות ואילו יתר חברי השותפות אינם מטפלים על ידינו, "חיסולית לחלונות" תאפשר מצב בו סך % השותפים קטן מ-100. לחיצה על הלחצן מחיקת שותף תמחק את השותפות מהנישום המסומן. הנתונים שיוזנו לנישום באחד השותפים יופיעו באופן אוטומטי אצל יתר חברי השותפות כך לדוגמא אין צורך להקליד את נתוני הפחת, רווח והפסד ויתר הנתונים העסקיים יותר מפעם אחת. בסיום הקמת העסק יש ללחוץ על הלחצן "אישור".

הוספה /מחיקה / הקפאת עסק

לאחר הקמת העסק הראשון בכניסה הבאה למסך פרטי עסקים נקבל את המסך הבא:

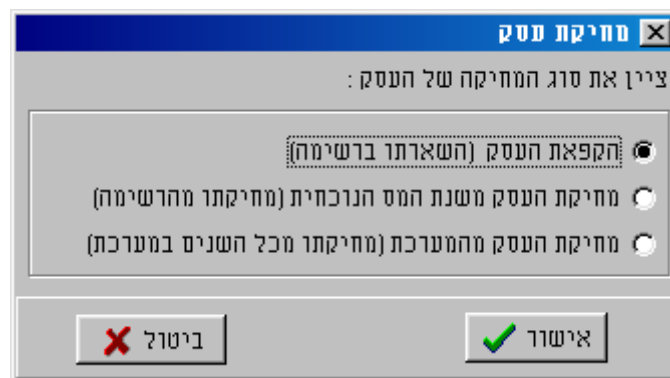
אם ברצוננו להקים נישום חדש יש להקיש על הלחצן "חדש".

אם ברצוננו לשנות עסק קיים אפשר

א. להתמקם על שם העסק וללחוץ על הלחצן "אישור"

ב. או ללחוץ לחיצה כפולה (DOUBLE CLICK) על שם העסק.

אם ברצוננו למחוק נישום קיים יש ללחוץ על הלחצן "מחיקה" ואז ייפתחו בפנינו שלושת אפשרויות המחיקה הבאות:

להלן הסבר לגבי האפשרויות :

- **הקפאת העסק (השארתו ברשימה)** – נמשיך לראות את העסק ברשימת העסקים אך כשנגסה לגשת לנתוניו תשאל השאלה "בחרת בעסק מוקפא האם ברצונך להפוך אותו לפעיל" כך שלמעשה נתוניו לא נמחקים הוא רק "מסומן" כלא פעיל ובתשובה כן לשאלה הוא חוזר להיות עסק פעיל לכל דבר.
- **מחיקת העסק משנת המס הנרכזית (מחיקתו מהרשימה)**- אופציה זו טובה למצב בו עסק פעיל בשנים מסוימות ובשנים אחרות הוא אינו פעיל. וכך על מנת למנוע סרבול של המערכת ניתן לדלל משנת מס מסוימת את כל העסקים שאינם פעילים בה יש לשים לב לעובדה שאם לעסק יש נתונים בשנת המס בה אנו רוצים למחוק אותו הם יימחקו.

- **מחיקת עסק מהמערכת (מחיקתו מכל השנים במערכת) – אופציה זו טובה למצב בו עסק הוקם בטעות או לצורך תרגול או למצב בו איננו זקוקים לנתוניו בתוך המערכת. אופציה זו תמחק את נתוני העסק מכל השנים.**

הערה חשובה !!!

מומלץ לבצע גיבוי של הנישומים (ראה פרק גיבוי שחזור) לפני מחיקת העסק משנת המס הנוכחית או מחיקת העסק מהמערכת. כך שאם טועים יש דרך קלה יחסית להחזיר את נתוני העסק למערכת.

דו"חות

הדוחות בתפריט פרטי נישום הם דוחות אינפורמטיביים ונועדו לשימושים פנימיים של המשרד. הם מכילים את כל הנתונים שהוקלדו במסכים פרטי נישום עסקים. כיצד מגיעים לדוחות? במסך פרטי נישום מצד שמאל ממוקם הלחצן "דוחות". לחיצה עליו תביא אותנו לבחירת אחד משני הדוחות:

א. דו"ח רשימת נישומים

מטרת הדוח – הצגת פרטי הנישומים כפי שהוקלדו. מיונים- לפי מספר, שם, תיק נישום. חתך – מנישום עד נישום. נתונים – באמצעות תיבות הסימון ניתן לקבוע איזה נתונים יופיעו בדוח ואילו נתונים יושמטו ממנו.

ב. דו"ח רשימת עסקים

מטרת הדוח – הצגת פרטי העסקים כפי שהוקלדו. חתך – מנישום עד נישום.

ג. דו"ח רשימת נישומים 2

החתך זהה לדו"ח רשימת נישומים, ההבדל הוא שבדו"ח זה יופיעו אך ורק הפרטים שסומנו בחתך. (לעומת הדו"ח הראשון שבו יופיעו הפרטים במלואם, אולם הנתונים יופיעו רק בפרטים שנבחרו בחתך).

ד. מועדי הגשת דוח שנתי

מטרת הדוח – הצגת רשימת הנישומים להם הוגש דוח שנתי. בחתך ניתן לבחור את הנישומים להם הוגש/ לא הוגש דוח שנתי לפי חתך תאריכים מבוקש.

פרק 4 - פחת

כיצד מגיעים למסך ? תפריט ראשי ⇐ פחת.

סדר העבודה במסך :

- הגדרת קבוצות – קבוצות הרכוש הקבוע.
- הגדרת סניפים - מודול שאינו מהווה חלק בסיסי מהתוכנה ונרכש בנפרד מהווה למעשה חתך נוסף לנכסים מלבד הקבוצות.(רלוונטי בעיקר לעסקים עם מספר רב של נכסים).
- קליטת נכסים – קליטת הנכסים עלות, תאריך רכישה /הפעלה (וכן הלאה) הסבר מפורט בהמשך.
- ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים – במצבים בהם לא ניתן להחיל את הפטור ממס להשכרת דירה למגורים ניתן לקבל בגין הדירה ניכוי פחת על פי סעיף 21 (ד) לפקודת מ"ה והתקנות שהותקנו מכוחו או לבחור בניכוי הנוסף בשל פחת ע"פ חוק התיאומים לפי האפשרות העדיפה לנישום.
- מכירה קבוצתית – מכירה של מספר נכסים יחד.
- דוחות – לאחר קליטת הנתונים ניתן להוציא את הדוחות השונים הרלוונטיים הן לצרכים פנימיים והן לצורך הגשה לגורמים חיצוניים.
- חישוב – ניתן לבצע חישוב ממסך קליטת הנכסים וכן גם מהתפריט הראשי של הפחת.

הערה חשובה !

אם נוהל טופס הפחת בחיסולית לחלונות בשנה קודמת הרי שקודם יש לבצע את הסבת הנתונים משנה קודמת לפני קליטת הנכסים החדשים משום שהסבת נתונים משנה קודמת דורסת למעשה את נתוני הקלט.

על מנת לבצע הסבה משנה קודמת יש להיכנס לשנה החדשה בנתיב הבא :
תפריט הראשי ⇐ פעולות מערכת ⇐ העברה משנה קודמת.

למידע מפורט יש לפנות לפרק 13 בחוברת זו.

הגדרת קבוצות

תפריט ראשי ← פחת ← הגדרת קבוצות

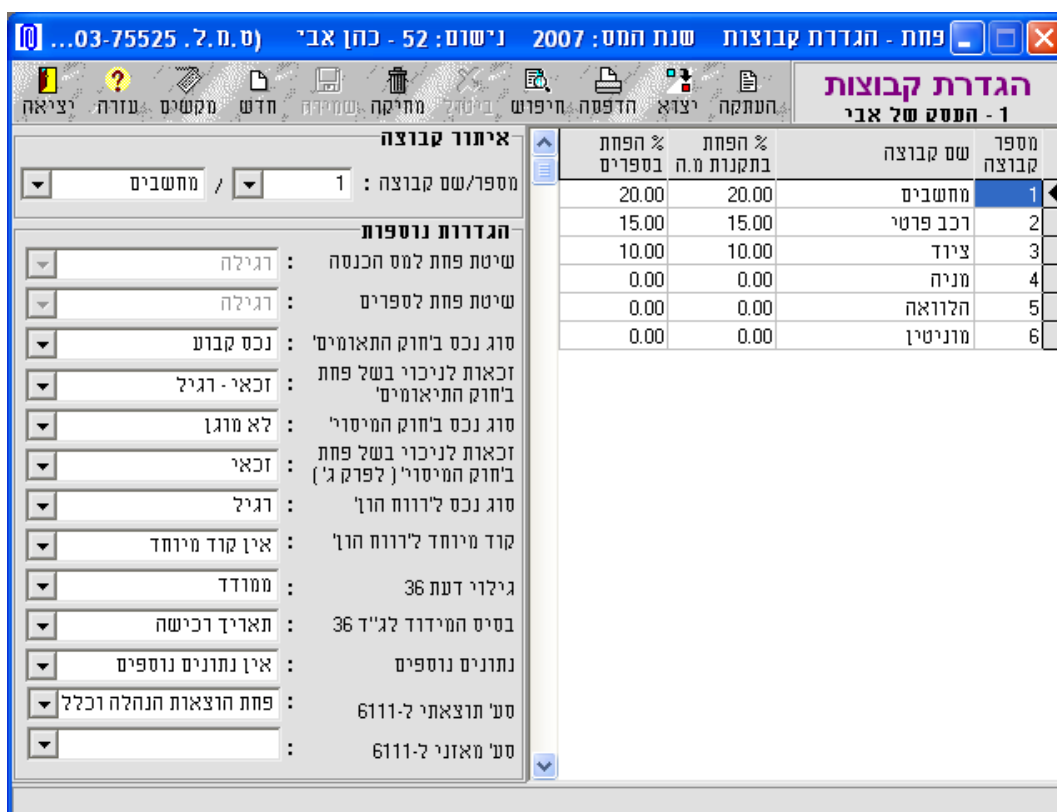
במסך זה נגדיר את קבוצות הנכסים. כל נכס בקבוצה יקבל כברירת מחדל את הגדרות הקבוצה אך אם חלק מנכסי הקבוצה הם בעלי מאפיינים שונים מיתר נכסי הקבוצה ניתן לשנות ברמת הנכס את המאפיינים הרלוונטיים.

ניתן להעתיק את הקבוצות או חלקן מעסק אחר ע"י לחיצה על הלחצן

על מנת להתחיל להגדיר קבוצות יש להקיש על הלחצן **חדש** או על המקש F6. לחיצה על המקש ENTER או TAB תקדם אותנו בין השדות.

בדרך כלל יש לקבוצות הגדרות כלליות המוגדרות כברירת מחדל. אם יש צורך לשנות את ברירות המחדל נעשה זאת בצדו השמאלי של המסך "הגדרות נוספות".

מספר קבוצה – מספר הקבוצה אינו חייב להיות עוקב או רציף כך שניתן להקים קבוצה שמספרה 8000 ומיד לאחריה קבוצה שמספרה 3.

שם קבוצה - שם הקבוצה כפי שיופיע בדוחות ובקליטת הנכסים.

% הפחת בתקנות מ"ה - % הפחת שנקבע בחוק (פקודת מ"ה, חוק התיאומים, חוקי העידוד למיניהם) המתאים לקבוצה.

% הפחת בספרים – % הפחת הנתבע בספרי העסק כברירת מחדל יילקח % הפחת בתקנות מ"ה.

שיטת פחת למס הכנסה – ברוב המקרים שיטת הפחת היא "רגילה" הידועה גם בשם שיטת "הקו הישר" אך בחברות תעשייתיות ניתן לקבוע כברירת מחדל בשיטת החישוב את שיטת "היתרה הפוחתת", בספרים ניתן להשאיר את השיטה "הרגילה".
כמו כן, ניתן לקבוע "ללא חישוב" לפי הצורך.

שיטת פחת לספרים – ניתן לקבוע שיטה שונה ממס הכנסה.

סוג נכס בחוק התיאומים – השדה רלוונטי רק לעסקים שחל עליהם פרק ב' לחוק. מטרת שדה זה היא לקבוע האם הנכסים בקבוצה זו יהוו נכסים קבועים או לא לצורך חישוב סיכום ההון.

זכאות לניכוי בשל פחת בחוק התיאומים – השדה רלוונטי רק לעסקים שחל עליהם חוק התיאומים (פרק ב' או ג') ומטרתו לקבוע האם זכאים נכסי הקבוצה לניכוי הנוסף בשל פחת שמעניק חוק התיאומים. יש 4 אפשרויות בהן ניתן לבחור:

זכאי רגיל – לנכסי הקבוצה יחושב ניכוי נוסף בשל פחת ע"פ חוק התיאומים (בהתאם לפרק החל עליהם).
לא זכאי – לנכסי הקבוצה לא יחושב ניכוי נוסף בשל פחת מתאים בד"כ לנכסים מסוג קרקע, רכב פרטי.
זכאי 75% מעלית המדד – מתאים בד"כ לחקלאים שחל עליהם פרק ג'.

לא זכאי דירה לפי תקנות מ"ה המושכרת למגורים – אם נוצר מצב בו לא ניתן הפטור על ההכנסות מהשכרת דירת מגורים ניתן לתבוע ניכוי פחת מיוחד ע"פ "תקנות מס הכנסה (שיעור פחת לדירה מושכרת למגורים) התשמ"ט 1989" ואז לא יינתן הניכוי הנוסף בשל פחת לפי חוק התיאומים. במסך "ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים" מוצגות שתי החלופות לחישוב הפחת הנוסף (ע"פ חוק התיאומים והתקנות האמורות) כך שניתן לבחור באפשרות העדיפה לנישום.

סוג נכס בחוק המיסוי – השאלה רלוונטית לנכסים שהיו בתקופת חוק המיסוי 1982-1984. ההגדרה מוגן מתאימה בד"כ לרכבים ומבנים וההגדרה לא מוגן מתאימה בד"כ ליתר הנכסים.

זכאות לניכוי בשל פחת בתקופת חוק המיסוי (לפרק ג') – לעסק שחלות עליו הוראות פרק ג לחוק התיאומים יש לבחור באופציה "זכאי" לנכסים השייכים לקבוצה 1 בטופס האינפלציה של מס הכנסה לפי פרק ג', "לא זכאי" יתאים לנכסים מקבוצה 2 בטופס.

סוג נכס לרווח הון – היות וחישוב רווח ההון לנכס משתנה בהתאם לסוג הנכס יש לבחור בשדה זה את אופן חישוב רווח ההון המתאים לנכסי הקבוצה לכשיימכרו.

האפשרויות הקיימות רגיל, רכב, מניה, מוניטין, דמ"פ שלא שולם בעבורם (דמ"פ – דמי מפתח), הלוואה ללא הצמדה וריבית.

הערה: הלוואה ללא הצמדה וריבית אינה נכס העומד בפני עצמו. הלוואה כזו יכולה להימכר יחד עם מניה אם עומדת בתנאים מסוימים שנקבעו בסעיף 94 (א) לפקודת מ"ה.

קוד מיוחד לרווח הון – אם מדובר בנכס שנחכר ע"י העסק ע"פ תקנות מס הכנסה (ניכויים מיוחדים למשתמש בציוד בשכר מכר) התשמ"ט 1989 יש לבחור בשדה זה את האופציה "ציוד ע"פ תקנות הליסינג" דבר זה יגרום לכך שלא יחושב פחת לנכס ובעת חישוב רווח ההון כל התמורה תיחשב כרווח הון ריאלי.

ג"ד 36- ע"פ גילוי דעת 36 של לשכת רואי החשבון לעתים נוצר מצב בו אין למדד (לתאם) נכס מסוים במצב כזה יש לבחור בשדה זה את האופציה "לא ממודד"
בסיס המידוד לג"ד 36 – בדרך כלל בסיס המידוד הוא תאריך רכישת הנכס אך לעתים נוצר מצב וזאת ע"פ סעיף 26 בגילוי הדעת בו יש לתאם את הנכס מתאריך ההפעלה ואז יש לבחור באופציה "תאריך הפעלה".

נתונים נוספים – אפשרות לחישוב עתודה למס בגין סכום אינפלציוני.
סעיף תוצאתי ל 6111 – שיוך סעיף הרכוש לסעיפים השונים ב – 6111.
סעיף מאזני ל – 6111 – כאשר הנישום מגיש מאזן יש לשייך את הקבוצה לסעיפי הרכוש השונים.

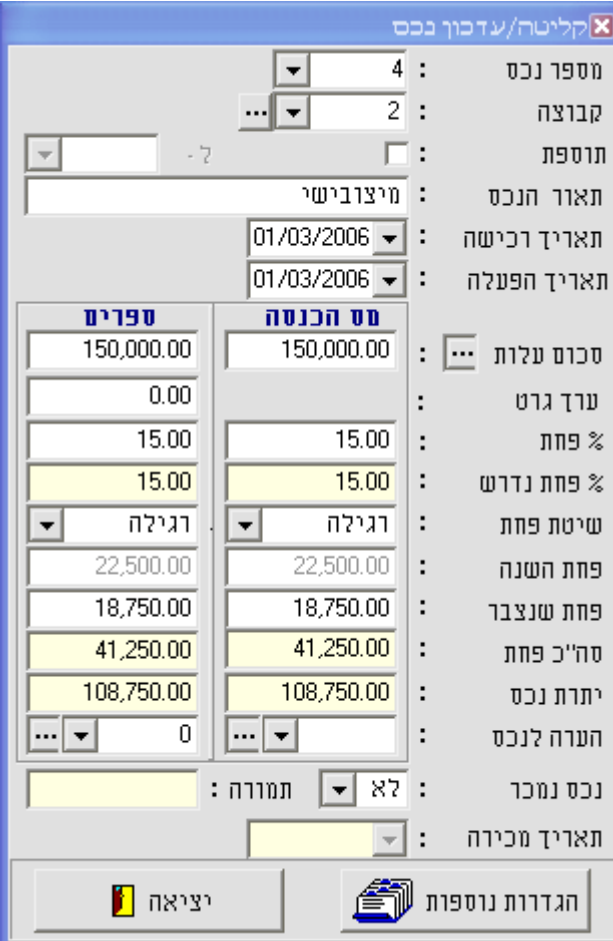

על מנת למחוק קבוצה יש להקיש על הלחצן יש לשים לב שהתוכנה לא תאפשר למחוק קבוצה שהוקלדו אליה נכסים. על מנת למחוק קבוצה כזו ניתן להעביר את נכסיה לקבוצה אחרת, ראה פרק 11.

קליטת נכסים

במסך זה תבוצע קליטת הנכסים על מנת להגיע למסך: תפריט ראשי ⇐ פחת ⇐ קליטת נכסים.

על מנת להתחיל לקלוט נכסים יש להקיש על הלחצן או על המקש F6. לחיצה על המקש ENTER או TAB תקדם אותנו בין השדות. להלן הסבר אודות אופן קליטת נכס חדש :

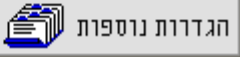

קליטה/עדכון נכס

מספר נכס : 4
קבוצה : 2
תוספת : ל-
תאור הנכס : מיצובישי
תאריך רכישה : 01/03/2006
תאריך הפעלה : 01/03/2006

טורים	מס הכנסה	שדות
150,000.00	150,000.00	סכום עלות
0.00		ערך גרט
15.00	15.00	% פחת
15.00	15.00	% פחת נדרש
רגילה	רגילה	שיטת פחת
22,500.00	22,500.00	פחת השנה
18,750.00	18,750.00	פחת שנצבר
41,250.00	41,250.00	סה"כ פחת
108,750.00	108,750.00	יתרת נכס
0		הערה לנכס

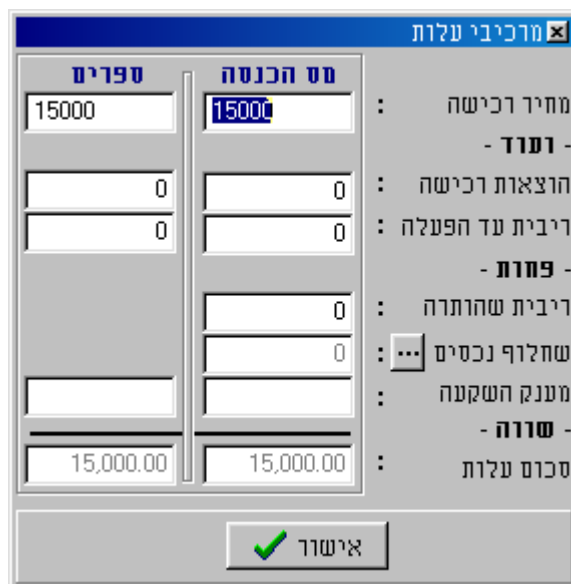
נכס נמכר : לא תמורה :
תאריך מכירה :

יציאה

מספר נכס - מספרו הסידורי של הנכס, התוכנה "מסדרת" את מספרי הנכסים בסדר עוקב 1,2,3 וכן הלאה.
קבוצה - בשדה זה יש לשייך את הנכס לקבוצה המתאימה לו. משדה זה ניתן להוסיף קבוצה חדשה מבלי לצאת למסך הקמת קבוצות ע"י הקשה על לחצן ה- .
תוספת - אם הנכס מהווה תוספת (השבחה) לנכס אחר יש לסמן בשדה. ובשדה הסמך "ל-" יש לבחור את נכס ה"אבא" כלומר הנכס אליו יתווסף הנכס הנוכחי.
תאור הנכס - שם הנכס.
תאריך הרכישה - התאריך בו נרכש הנכס.
תאריך ההפעלה - התאריך בו הופעל הנכס. ברוב המקרים תאריך ההפעלה זהה לתאריך הרכישה, ולכן כברירת מחדל יישתל בשדה זה תאריך הרכישה, אולם אם יש שוני בין התאריכים יש לקלוט את תאריך ההפעלה.

עד לשלב זה נקלטו נתונים המתאימים הן לצורך מ"ה והן לצורך ההצגה בספרים, משלב זה אם יש הבדל בין נתוני הספרים לנתונים לצורך מס הכנסה יש לעדכן את נתוני הספרים משום שכברירת מחדל יישתלו נתוני מ"ה גם בספרים.

סכום עלות – בשדה זה נקלט את עלות הנכס אולם אם מורכבת עלות הנכס מכמה סכומים ניתן להקיש על הלחצן ולפרט את הרכב הסכומים. לחיצה על מקש זה תביא אותנו למסך הבא:

בשדות לעיל יש לקלוט את הסכומים הרלוונטיים. נציין שני שדות חשובים: **ריבית שהותרה** – אם תאריך ההפעלה של הנכס מאוחר לתאריך הרכישה, והונו לנכס הוצאות מימון הרי שניתן להתיר חלק מהוצאות אלו ע"פ סעיף 11 לחוק התיאומים. (בסעיף זה נאמר בין היתר שהוצאות הממון שהותרו יופחתו מעלות הנכס לצורך חישוב הפחת ורווח הון) לשדה זה יגיע סכום באופן אוטומטי לאחר הפעלת הסעיף במסך האינפלציה. **שחלוף נכסים** – לאחר ביצוע שחלוף כנגד הנכס תוקטן עלותו לצורך חישוב הפחת ורווח הון. את השחלופים שבוצעו כנגד הנכס (במידה והיו) ניתן לראות בלחיצה על מקש ה- בשדה זה (שחלוף – ע"פ סעיף 96 לפקודת מ"ה).

ערך גרט – שדה לקליטה בנתוני פחת לספרים בלבד. יש לקלוט את סכום הערך גרט והתוכנה תחשב את הפחת בספרים באופן הבא: (עלות פחות ערך גרט) X % הפחת בדוח "טופס פחת לספרים" המודפס לרוחב בלבד, יוצג טור נוסף המכיל את ערך הגרט. **% פחת** – לשדה זה מגיע % הפחת של הקבוצה לה שייך הנכס. אם לנכס % פחת שונה משל הקבוצה יש להקיש את ה-% בשדה זה. **% פחת נדרש** - זהו שדה מחושב והוא שווה לאחוז הפחת היחסי שנדרש השנה לדוגמא אם % הפחת הוא 10 והנכס נרכש ב-01/07/2010 שנת המס הרי ש-% הפחת הנדרש יהיה 5. **שיטת פחת** – ברירת המחדל בדרך כלל תהיה רגילה, אך אם רוצים שלא יחושב פחת על הנכס יש לבחור בשדה זה באופציה "ללא חישוב" (אם מדובר בקרקע למשל).

כמו כן אם מדובר בחברה תעשייתית ניתן לבחור בשדה זה חישוב לפי היתרה הפוחתת.

- פחת השנה – שדה מחושב אוטומטית .
- פחת שנצבר- לשדה זה נקלוט את הפחת שנצבר ל- 01/01 לשנת המס. אם נוהל הנכס בחיסולית יועבר הפחת שנצבר באופן אוטומטי לשדה זה.

סה"כ פחת – שדה מחושב (חיבור אריתמטי של השדות פחת השנה ופחת שנצבר).

יתרה להפחתה – שדה מחושב (סכום עלות פחות סה"כ פחת)

הערה לנכס- ניתן להוסיף הערה לנכס ע"י לחיצה על מקש ה- .

נכס נמכר – בשדה זה נבחר "כן" אם נמכר הנכס. השדה מציע עוד אפשרות שהיא מכירה חלקית אם לדוגמא יש נכס שעלותו 100 וברצוננו למכור 70% ממנו יש להקיש את האחוז או החלק שנמכר (במקרה הזה 70) התוכנה "תפצל" את הנכס לשניים והחלק שלא נמכר ימשיך להיות מופחת באופן רגיל.

תאריך מכירה – אם נמכר הנכס נקלוט בשדה זה את תאריך המכירה לצורך חישוב רווח ההון (והשינוי החיובי למי שחלות עליו הוראות פרק ב' לחוק התיאומים).

תמורה- ניתן לקלוט את התמורה בגין המכירה, לאחר מכן יש לבצע חישוב באופציה "**רווח הון**". לנכס המוגדר כ"רכב" אצל יחיד. לא ניתן לקלוט את התמורה במסך זה, אלא במסך רווח הון.

הגדרות נוספות – כאשר שונות הגדרות הנכס מהגדרות הקבוצה. לדוגמא: כל נכסי הקבוצה זכאים לניכוי נוסף בשל פחת ע"פ חוק התיאומים ונכס זה אינו זכאי, לחיצה על לחצן זה תאפשר שינוי ההגדרה המתאימה ברמת הנכס.

מסך התצוגה

לאחר שקולטים נכסים יש במסך התצוגה מספר לחצנים שנועדו לסייע לנו בעבודה השוטפת:

תצוגת קבוצות – כברירת מחדל מוצגות כל הקבוצות אך אם ברצוננו להציג רק קבוצה אחת עלינו לסמן בשדה זה ובשדה הסמוך אליו "כל הקבוצות" נבחר בקבוצה.

סוג תצוגה – כברירת מחדל מוצגים במסך נתוני הקלט הן עבור מס הכנסה והן עבור הספרים באמצעות שדה זה ניתן לבחור לראות רק את הנתונים לצורך הספרים או רק את הנתונים לצורך מס. הערה: לנוחותכם מופיעים במסך הקליטה נתוני סיכום של הטורים המשתנים באופן דינמי בהתאם לסוג התצוגה.

עדכון נכס – אם רוצים לשנות פרט כלשהו בנכס ניתן לעשות זאת בשתי דרכים עיקריות :

א. לפתוח את חלון הקליטה ולבחור בנכס בשדה מספר נכס.

ב. להתמקם על הנכס במסך התצוגה וללחוץ לחיצה כפולה על הנכס (DOUBLE CLICK) .

מכירה קבוצתית:

מכירה קבוצתית - אם ברצוננו למכור מספר נכסים או את כולם הרי שאפשר לעבור על כל נכס בנפרד ולציין שנמכר. על מנת לחסוך בזמן ניתן לבצע מכירה קבוצתית של נכסים ע"י לחיצה על לחצן זה לחיצה על לחצן זה, תביא אותנו למסך הבא:

סוג חתך - באפשרותנו למכור את הנכסים לפי קבוצה, מספר, או סניף. אם קיים מצב בו רוצים למכור 2 נכסים מקבוצה אחת ו-2 נכסים מקבוצה אחרת יש לבחור בשדה סוג חתך ולסמן את הנכסים שיימכרו.

תמורה אחת (גלובאלית) – אם הנכסים יימכרו בתמורה אחת כוללת יש לבחור באופציה כן ואם לכל נכס תיוחס תמורה אחרת נבחר באופציה 'לא'.

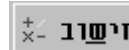
סוג נכס – יכול להיווצר מצב שבו אנו רוצים למכור קבוצה שבה מספר סוגי נכסים, באפשרותנו לקבוע בשדה זה איזה סוג נכסים יימכר.

נכס עיקרי (אבא) – אם בוחרים במכירה בתמורה אחת, הרי שכל הנכסים יהוו למעשה תוספת לנכס אחד עיקרי שאת פרטיו נראה בטופס רווח ההון ואילו יתר הנכסים יופיעו בנספח ההשבחות. בשדה זה נקבע מה הנכס העיקרי לצורך המכירה בתמורה אחת (גלובאלית).

ביטול מכירה קבוצתית - לביטול המכירה ושחרור ההשבחות מהנכס העיקרי יש לעמוד על הנכס העיקרי וללחוץ על כפתור "השבחות".

חישוב:

ניתן להפעיל אופציה זו בשני מקרים עיקריים:

א. כאשר מבקשים לחשב פחת לתקופה שאינה שנה מלאה. לדוגמא: חישוב פחת רבעוני או כאשר נישום חיסל את העסק בחודש אוקטובר והפחת כבר מחושב לשנה מלאה. יש ללחוץ על חישוב ובשנת המס לבקש 1-10.

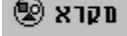
ב. כאשר מבקשים לשנות אחוז פחת לכל הנכסים בקבוצה מסוימת, יש ללחוץ על כפתור חישוב לבחור את הקבוצה הרלוונטית ולבקש כי אחוז הפחת יילקח מ'קבוצה'.

- ניתן לייצא את קליטת הנכסים לאקסל.

מקרא – תפריט הצבעים השונים והמשמעויות שלהם:

נכס רגיל	נכס עם תוספות	נכס תוספת
לא נמכר, רגיל	לא נמכר, עם תוספות	לא נמכר, תוספת
נכס לא נמכר		
נמכר רגיל	נמכר עם תוספות	נמכר תוספת
נכס נמכר		
☒ אישור		

אין צורך לשנן צבעים אלו משום שלחיצה על הלחצן תציג לנו את "מקרא הצבעים"

- לחיצה על לחצן זה תגרום למחיקת נכס.

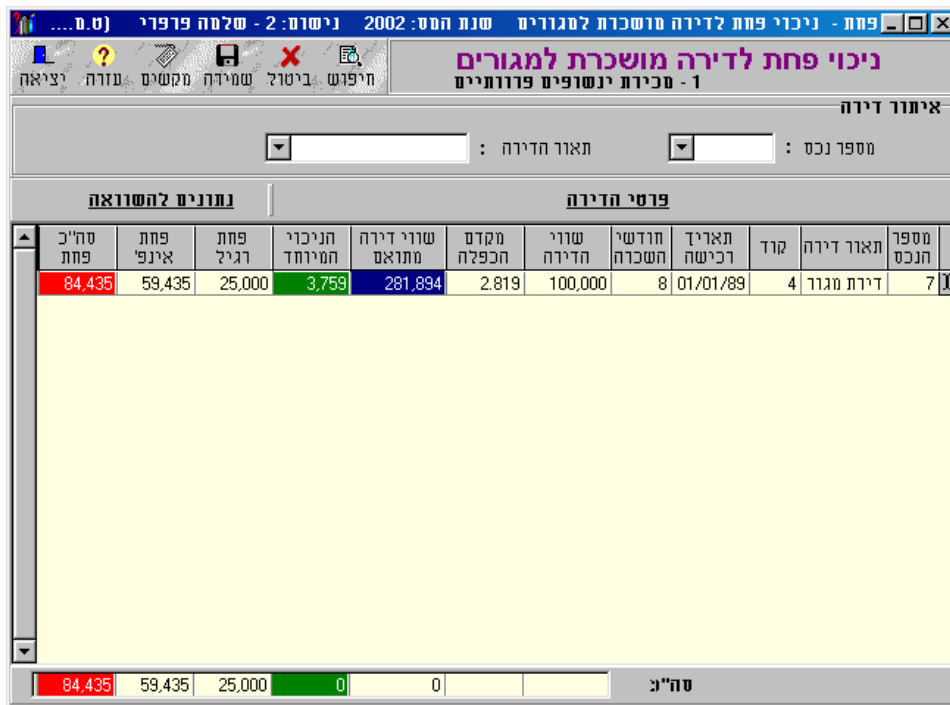
- לחיצה על לחצן זה תאפשר לנו לאתר נכס מסוים, דבר שיכול להקל אם מדובר בכמות רבה של

נכסים.

ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים

במצבים בהם לא ניתן להחיל את הפטור ממס להשכרת דירה למגורים ניתן לקבל בגין הדירה ניכוי פחת על פי סעיף 21 (ד) לפקודת מ"ה והתקנות שהותקנו מכוחו או לבחור בניכוי הנוסף בשל פחת ע"פ חוק התיאומים לפי האפשרות העדיפה לנישום. במסך זה יוצגו האפשרויות. על מנת להגיע למסך: **תפריט ראשי** ⇨ **פחת** ⇨ **ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים**. על מנת שהתוכנה תזהה נכס כדירה למגורים יש להגדיר בקבוצה שאליה הוא שייך בשדה "זכאות לניכוי בשל פחת בחוק התיאומים" את ההגדרה "לא זכאי – דירה לפי תקנות מ"ה המושכרת למגורים" או שניתן להגדיר זאת ברמת הנכס במסך קליטת הנכסים על ידי לחיצה על הלחצן (הגדרות נוספות).

ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים											
1 - מכירת ינשופים פרודתיים											
איתור דירה											
		מספר נכס :		תאור הדירה :							
נתונים להשוואה						פרטי הדירה					
מספר הנכס	תאור דירה	קוד	תאריך רכישה	חודשי השכרה	שווי הדירה	מקדם הכפלה	שווי דירה מתואם	הניכוי המיוחד	פחת רגיל	פחת אינפי	סה"כ פחת
7	דירת מגור	4	01/01/89	8	100,000	2.819	281,894	3,759	25,000	59,435	84,435
<div style="text-align: right;">סה"כ</div>											

השדות "מספר הנכס" ו"תיאור דירה" – מובאים באופן אוטומטי ממסך קליטת הנכסים. קוד – בשדה זה יש לבחור את סוג הדירה מבין 4 האפשרויות, (האפשרויות תואמות את התקנות). חודשי השכרה- בשדה יש לקלוט את מספר החודשים בהם הייתה הדירה מושכרת למגורים בשנת המס. שווי הדירה – לצורך החישוב יש לקלוט בשדה זה את שווי הדירה. שווי דירה מתואם – שדה מחושב אוטומטית. הניכוי המיוחד – בשדה זה נראה את הניכוי המיוחד ע"פ התקנות האמורות. פחת רגיל, פחת אינפלציוני, סה"כ פחת – בשדות אלו נראה את הפחת הניכוי הנוסף בשל פחת כאילו הנכס הוא רגיל וסך שני הסכומים שווה לסה"כ פחת. עתה יש לבחור באפשרות הטובה לנישום סה"כ פחת או הניכוי המיוחד. אם בחרנו בסה"כ פחת יש לשנות את הגדרת הנכס בשדה "זכאות לניכוי בשל פחת בחוק התיאומים" את ההגדרה "לא זכאי – דירה לפי תקנות מ"ה המושכרת למגורים" וכך ההתייחסות לנכס תהיה כאל נכס רגיל ולא כדירת מגורים. הערה: ניתן למצוא הסבר מפורט לנושא בתפריט ראשי ⇨ עזרה ⇨ "הניכוי המיוחד משכר דירה".

לאחר קליטת הנתונים עלינו להפיק דוחות בתפריט הפחת ממוקם בצידו הימני של המסך הלחצן

דו"חות

לחיצה על תביא אותנו לתפריט הדוחות להלן הסבר על הדו"חות העיקריים אותם ניתן להפיק

מאופציית הפחת, את הדו"חות ניתן לייצא לקובץ אקסל.

הערה: חלק מהדוחות מבוססים על נתוני הספרים וחלקם על הנתונים לצורך מס הכנסה, לכן חשוב לשים

לב בעת עיון בדוחות על איזה נתונים הם מבוססים.

א. טופס יא (מס הכנסה)

מטרת הדוח - להציג את נתוני הפחת כפי שנקלטו לצורך מס הכנסה.

חתימים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.

אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, כולל או לא מספר נכס וקבוצה, כולל או לא נספח

הערות, הצגת השבחות בנפרד או בסכום אחד בנכס העיקרי, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב בלבד או

כל הנכסים.

ב. טופס פחת לספרים

מטרת הדוח - להציג את נתוני הפחת כפי שנקלטו לצורך הספרים.

חתימים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.

אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, כולל או לא מספר נכס וקבוצה, כולל או לא נספח

הערות, הצגת השבחות בנפרד או בסכום אחד בנכס העיקרי, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב בלבד או

כל הנכסים.

ג. באור רכוש קבוע למאזן

מטרת הדוח – להציג את הנכסים כפי שנקלטו בספרים לפי קבוצות בפורמט המתאים לשמש ביאור

לרכוש הקבוע המוצג במאזן.

חתימים - מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.

אופן הצגת הנתונים – מתואם לתאריך (ניתן לבחור לאיזה תאריך – מדד יתואמו הנכסים), הצגת

שערוך אפס בנכס שאינו ממודד, הצגת הנתונים נומינלית או מתואמים, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב

בלבד או כל הנכסים.

ד. ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים

מטרת הדוח – הצגת הנתונים שנקלטו וחושבו במסך הקלט "ניכוי פחת לדירה מושכרת למגורים".

ה. פחת לפי תקן 12 / גילוי דעת 36

מטרת הדוח – הצגת נתוני הפחת כפי שנקלטו בספרים כשהם מתואמים לפי גילוי דעת 36 של לשכת

רואי החשבון.

חתכים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.
אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, מתואם לתאריך (ניתן לבחור לאיזה תאריך – מדד יתואמו הנכסים), הצגת שערך אפס בנכס שאינו ממודד, הצגת הנתונים נומינלית או מתואמים או הצגת הנתונים נומינלית ומתואמים בו זמנית, כולל או לא מספר נכס וקבוצה, הצגת השבחות בנפרד או בסכום אחד בנכס העיקרי, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב בלבד או כל הנכסים.

ו. רווח הון לפי תקן 12 / גילוי דעת 36

מטרת הדוח – להציג את רווח הון לפי גילוי דעת 36 של לשכת רואי החשבון המבוסס על הנתונים שנקלטו בספרים.

חתכים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה, מתאריך מכירה עד תאריך מכירה.

אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, מתואם לתאריך (ניתן לבחור לאיזה תאריך – מדד יתואמו הנכסים), הצגת שערך אפס בנכס שאינו ממודד, כולל או לא מספר נכס וקבוצה, הצגת השבחות בנפרד או בסכום אחד בנכס העיקרי, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב בלבד או כל הנכסים.

ז. עתודה למס לפי תקן 12 / גילוי דעת 36

מטרת הדוח – להציג את הפרשי הפחת לפי גילוי דעת 36 של לשכת רואי החשבון בין הדיווח לצורך מס לבין הדיווח בספרים.

חתכים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.
אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, מתואם לתאריך (ניתן לבחור לאיזה תאריך – מדד יתואמו הנכסים), כולל או לא נכסים בעלי פחת נמוך מ-5%, כולל או לא מספר נכס וקבוצה.

ח. השוואה לפחת אינפלציוני

מטרת הדוח – הצגת הפחת הנומינלי לפי מס הכנסה ומנגד את הניכוי הנוסף בשל פחת לפי חוק התיאומים בהתאם לפרק החל על הנישום ב' או ג'.

חתכים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.
אופן הצגת הנתונים – דוח מפורט או רק סיכומים, כולל או לא מספר נכס וקבוצה, הצגת השבחות בנפרד או בסכום אחד בנכס העיקרי, הצגת הנכסים מסוג רגיל ורכב בלבד או כל הנכסים.

ט. יומן קליטה

מטרת הדוח – להציג את הנכסים כפי שנקלטו לצורך מס או לספרים לפי בחירה.
מיון – תאריך רכישה והפעלה, או תאריך רכישה, הפעלה ומכירה.
חתכים – מתאריך רכישה עד תאריך רכישה, מתאריך הפעלה עד תאריך הפעלה, מתאריך מכירה עד תאריך מכירה.

אופן הצגת הנתונים – לצורך הספרים או למס הכנסה, כולל או לא כולל האינפורמציה הבאה :
תוספת לנכס, מספר סניף, קוד חישוב, תאריך מכירה, מענק השקעה, שיחלוף, הערה, כולל נספח
הערות או לא.

י. רשימת קבוצות / סניפים

מטרת הדוח - הצגת רשימת הקבוצות והסניפים כפי שנקלטו.

יא. השוואת מס הכנסה – ספרים

מטרת הדוח – להציג את הנכסים שיש בהם הפרש בין מ.ה לספרים.

יב. פחת ע"פ הגדרות הנכס

מטרת הדוח – לאתר נכס או קבוצת נכסים ע"פ הגדרתם .

לדוגמא: ניתן לאתר את כל הנכסים שהוגדרו כ"רכב" בסוג נכס לרווח הון, או הוגדרו כ"לא זכאים"
לזיכוי נוסף בשל פחת.

יג. ניכוי בשל פחת

מטרת הדוח – להציג את הניכוי בשל פחת עבור הנכסים הזכאים לכך.

החל משנת 2008 בעקבות ביטול חוק התיאומים, לא יינתן ניכוי בשל פחת לנכסים שנרכשו משנת
2008 ואילך.

יד. טופס יא (מס הכנסה) משוערך

מטרת הדוח – לשערך את הנתונים שנקלטו בטופס יא' – מס הכנסה.

בכניסה יש למלא את נתוני החתך הנדרש בדומה למסך המתקבל בעת הפקת טופס י"א הרגיל. בנוסף,
בתחתית המסך יש להגדיר את סוג ההצמדה הנדרש ואת התאריך אליו נדרש השערוך.
כמו-כן קיימת תיבת סימון "לא לשערך נכסים שנרכשו לאחר תאריך ....." כאשר תיבה זו אינה מסומנת
ישוערכו כל הנכסים לתאריך הנדרש כולל שערוך לאחור (לדוגמא, נכס שנרכש בשנת 2010 ונדרש
שיערוך לתאריך 31/12/2007, בתוצאות הדוח הנכס יתואם לתאריך 31/12/2007) על מנת לא
לשערך נכסים שנרכשו לאחר התאריך הנדרש, יש לסמן תיבת סימון זו.

פרק 5 – רווח הון

כיצד מגיעים למסך ?

תפריט ראשי ← רווח הון.

אופציה זו מהווה למעשה את "ההמשך" לאופציית הפחת.

באופציה זו נטפל ברווח (הפסד) ההון לצורכי מס הנובעים מהנכסים שנמכרו באופציית הפחת. אופן חישוב רווח ההון, משתנה בהתאם לסוג הנכס (רגיל, רכב פרטי, מניה וכו), אך אופן חישוב רווח ההון באמצעות התוכנה זהה בדרך כלל בכל סוגי הנכסים לכן נדגים את אופן חישוב רווח ההון בנכס רגיל ונעמוד על חלק מההבדלים הקיימים בסוגי הנכס האחרים.

תחילה יש לבחור עסק מתוך רשימת העסקים. לחיצה על הלחצן "נכס בר פחת" תביא אותנו למסך בחירת הנכסים לחישוב רווח ההון שהוגדרו באופציית הפחת כנכס "רגיל לרווח הון".

מספר נכס	תאור הנכס	רווח החוץ	סכום אינפ. חייב	רווח ראלי	הפסד ראלי	רווח פטור	מס אינפ. חייב	מס רווח ראלי	תוספת
1	מחשב	1,000	0	875	0	125	0	175	לא
6	שולחנות משרדיים	12,278	0	0	0	0	0	0	לא
7	ארונות ומדפים	20,260	0	19,389	0	871	0	3,878	לא
סה"כ		8,982	0	20,264	0	996	0	4,053	

אם טרם בוצע חישוב הרי שבשדות הטבלה לעיל יופיעו אפסים.

על מנת לבחור נכס לחישוב או לתיקון החישוב יש למקם את הסמן עליו וללחוץ על הלחצן "אישור" בתחתית המסך או לחיצה כפולה (DOUBLE CLICK) באמצעות העכבר.

פעולה זו תביא אותנו למסך הבא :

תאריך	ש"ח	ש"ח	
31/12/2011	8,000.00		תמורת מכירה :
01/01/2010		10,000	מחיר מקורי :
		4,000	פחת שנצבר :
		0	יתרת השבחות :
		0.00	ועוד הוצ. אחזקה :
	6,000		יתרת מחיר מקורי :
	0.00		פחות הוצ. מכירה :
	2000		רווח (הפסד) הון :

רווח פטור	הפסד ראלי	ר.ראלי עד 2002	ר.ראלי מ-2003	סכום אינפ' חייב	רווח ההון	רווח המס	רווח הון וחישוב המס
293	0	0	1,707	0	2,000		הרווח (הפסד) :
			0	0	0		שחלוף (עם נכס חדש) :
כנגד סכום	0	0	0	0	0		קיצוז הפסדים :
אינפלציוני ביחס	0	0	1,707	0	2,000		רווח (הפסד) לפני מס :
1:3.5	0	0	0	0			קיצוז אחר :
			1,707	0	2,000		רווח (הפסד) לפני מס :
			20.00	10.00			אחוז מס :
			341	0	341		סכום המס לתשלום :
					0		המקדמה ששולמה :
					341		יתרה לתשלום :

תמורת המכירה – בשדה זה נקיש את התמורה שהתקבלה בגין הנכס.

המחיר המקורי, הפחת שנצבר, יתרת המחיר המקורי, יגיעו באופן אוטומטי מאופציית הפחת.

יתרת השבחות – לשדה זה יגיע בסכום אחד יתרת המחיר במקורי של כל ההשבחות של הנכס (תוספת לנכס).

בשדות הוצ. אחזקה והוצ. מכירה – נזין את הסכומים המתאימים.

לאחר הזנת נתונים אלה נקיש על הלחצן . לאחר ביצוע פעולה זו נקבל את תוצאות חישוב רווח ההון. רווח הון ראלי יפוצל לשני חלקים. רווח ראלי מ-2003 ורווח ראלי עד 2002. אם מדובר בעסק מסוג חברה. יופיעו אחוזי המס המתאימים ב-2 הטורים. אם מדובר בעסק יחיד, יופיע בשדה ר.ראלי מ-2003, אחוז מס קבוע, (נכון למועד כתיבת מדריך זה 20%), ובשדה ראלי עד 2002 יש לשתול את אחוז המס בהתאם למס השולי של הנישום. (בד"כ אחוז המס ינוע בין 50% - 30%).

המקדמה ששולמה – לשדה זה נקיש את המקדמה ששולמה בגין מס רווח ההון.

שחלוף נכסים

לחיצה על הלחצן **שחלוף נכסים** תאפשר לנו ליישם את סעיף 96 לפקודה. הסבר מפורט אודות הסעיף ניתן להדפיס מתוך התוכנה **תפריט ראשי** ← **עזרה** ← **"רווח הון בחילוף נכסים"**

לחיצה על הלחצן שחלוף נכסים תביא אותנו למסך הבא:

בחלקו התחתון של המסך נראה את הנכסים הפוטנציאליים לשחלוף ע"פ הפקודה. אם ברצוננו לראות את הנכסים הפוטנציאליים לשחלוף שאינם קיימים בשנת המס הנוכחית או בעסק הנוכחי, עלינו לבחור את שנת המס או העסק (לפי העניין) בשדות שנה, עסק.

(להסבר מפורט על תקנות רווח הון בשחלוף נכסים, יש ללחוץ על לחצן)

על מנת לסמן נכס עלינו לסמן בשדה מספר נכס, לאחר שסימנו את הנכס או הנכסים המתאימים לביצוע השיחלוף עלינו ללחוץ על הלחצן על מנת להעלותם לחלקו העליון של המסך. אם ברצוננו לסמן את כל הנכסים עלינו ללחוץ על הלחצן ואם ברצוננו לבטל את סימון כל הנכסים נלחץ על הלחצן .

אם בחרנו בנכס לשחלוף הרי שנקבל לפי הדוגמא לעיל את המצב הבא :

The screenshot shows a software window titled "שיחלוף נכסים" (Assets) for the year 2007. It displays various account balances and a table of transactions.

תוצאות חישוב (Calculation Results):

רווח ריאלי	מהמועד הקובע	רווח ריאלי	רווח הון	שיחלוף	יתרת רווח הון
0	875	0	0	0	875
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	875

פרטי הנכס שנמכר (Sold Asset Details):

פיצול רווח ריאלי
 מספר: 1
 תאור: מחשב
 פיצול אוטומטי

רווח הון מירבי לשיחלוף (Maximum Capital Gain for Transfer):
 סכום: 875

נכסים שנמכרו לשיחלוף (Assets Sold for Transfer):

שנה	מספר עסק	מספר נכס	תאור הנכס	רווח ריאלי	רווח מהמועד הקובע	סכום אינפ' חייב	לפני שיחלוף נוכחי	אחרי שיחלוף נוכחי
2007	1	2	מחשב נייד	875	0	0	20,000	19,125

סה"כ: 20,000 | 0 | 0 | 0

נכסים פוטנציאליים לשיחלוף (Potential Assets for Transfer):

שנה: 2007 | עסק: 1

מספר נכס	תאור הנכס	תאריך רכישה	עלות	יתרה להפחתה

יציא

תחת הכותרת "הקש סכום לשחלוף" נרשום את הסכום המתאים בשדה רווח ריאלי. יש לשים לב שגם אם רווח הון שלנו מורכב מראלי ומראלי מהמועד הקובע. עדיין יש לרשום את כל הסכום בשדה רווח ריאלי והתוכנה תדאג לפצל את הסכום בהתאמה בין השדות. אם יש גם רווח אינפלציוני לשיחלוף, יש לרשמו בשדה "סכום אינפ' חייב". לשם נוחות, הסכומים המקסימליים מופיעים בחלקו העליון של המסך בחלק "תוצאות חישוב" את פירוט "תוצאות החישוב" ניתן לקבל על ידי לחיצה על הלחצן "פירוט החישוב".

הסכומים שהוקשו יעברו לרווח הון וישתלו בטורים המתאימים ויקטינו את הרווח הריאלי או האינפלציוני החייב מחד, ומאידך יועברו לאופציית הפחת ויקטינו את עלות הנכסים המתאימים.

קיזוז הפסדים

לחיצה על הלחצן **קיזוז הפסדים בין הנכסים** תאפשר לנו ליישם את סעיף 92 לפקודה הדין בקיזוז רווחי הון כנגד הפסדי הון. באופציה זו נטפל ברווחי והפסדי הון שנוצרו בשנת המס הנוכחית בין הנכסים השונים. טיפול בהפסדים אחרים יעשה במסך קיזוז הפסדים בתפריט רווח הון. להלן הסבר אודות ביצוע קיזוז הפסדי הון כנגד רווחי הון באמצעות התוכנה. לחיצה על הלחצן האמור תפתח בפנינו את המסך הבא:

מספר פעולה	סכום לקיזוז	מספר עסק	מספר נכס	ראלי	אינ. חייב	סה"כ	מספר נכס	נרמינלי	ראלי	סה"כ
1				0	0	0	1	0	1,707	1,707
2				0	0	0	2	4,500	0	4,500
3				0	0	0	3	0	13,040	13,040

בתחתית המסך ניתן לראות את כל הנכסים שנמכרו ברווח או הפסד הון השייכים לעסק הנוכחי. ניתן לבצע פעולה של קיזוז הפסד בין הנכסים השונים בשני אופנים:

קיזוז אוטומטי – לחיצה על כפתור זה תבצע אוטומטית קיזוז בין כל הנכסים שיש בהם רווח או הפסד ללא אפשרות בחירה איזה נכס רוצים לקזז ומול מי. לחיצה על איפוס תבטל את הקיזוז האוטומטי ותביא אותו למצב התחלתי.

קיזוז ידני - ניתן לבצע פעולת קיזוז הפסדים באופן ידני באופן הבא:
סימון הנכס באמצעות העכבר ולחיצה על אחד הלחצנים רווח הון או הפסד הון תעלה את הסכום לטבלה העליונה בה יתבצע למעשה הקיזוז. לחיצה על לחצנים אלו תגרום למצב הבא:

קיצוז הפסדים שנת המס: 2011 נישום: 223 - כרך אבי (ט.מ.ל. 03-7552500)

קיצוז הפסדים
1 - כהו אבי

מספר פעולה	סכום לקיצוז	מספר עסק	מספר נכס	ראלי	אינ. חייב	סה"כ	מספר עסק	מספר נכס	נומינלי	ראלי	סה"כ
1*	1207	1	1	1,707	0	1,707	1	2	4,500	0	4,500

נכסים לקיצוז עסק 1

קיצוז אוטומטי

קיצוז מחדש

פרטי הנכס

מספר נכס	תאור הנכס	תאריך מכירה	ראלי	אינ. חייב	נומינלי	ראלי
1	מחשב	31/12/2011	1,707	0	0	0
2	שולחנות משרדיים	31/12/2011	0	0	4,500	0
3	ארונות ומדפים	31/12/2011	13,040	0	0	0

כל מה שנותר הוא לרשום בשדה סכום לקיצוז את הסכום אותו אנו מבקשים לקזז וללחוץ על הלחצן בראש המסך "שמירה". הסכום שהוזן יעבור לטורים המתאימים במסך רווח ההון וישתל בטורים ובשורות המתאימים.

רווח הון לרכב

לחיצה על הלחצן "רכב" תביא אותנו למסך בחירת הנכסים לחישוב רווח ההון שהוגדרו באופציית הפחת כ"רכב".

הסבר מפורט על תקנות במכירת רווח הון לרכב ניתן להדפיס מתוך התוכנה **תפריט ראשי** ⇨ **עזרה** ⇨ "חישוב רווח ההון במכירת רכב"

על מנת ליישם את חישוב רווח ההון לרכב, יש לעבור ל- "רווח הון – רכב". היות ובחוק יש שני סוגי חישוב רווח הון לרכב לנישום יחיד ושאינו יחיד, המסך ישתנה בהתאם לסוג הנישום.

נישום יחיד

להלן המסך שיופיע בפנינו בעת מכירת רכב פרטי אצל נישום "יחיד"

שנה	סוג הרכב	שימורש	מד ק"מ התחלה	מד ק"מ סיום	סך ק"מ שנתי	הפחת השנתי	הפחת המותר	ק"מ מותר
2006	רגיל	10	1	9,999	9,998	10,937	2,734	2,500
2007	רגיל	7	10,000	21,000	11,000	13,125	6,234	5,225
					סה"כ:	24,062	8,968	7,725

בטבלה התחתונה יופיעו נתוני הק"מ שנסע הרכב לפי פירוט השנים. הנתונים נלקחים מתאום הוצאות רכב שבוצעו לנכס בשנה נוכחית ושנים קודמות.

במידה ולרכב לא בוצע תאום בתוכנת "חיסולית" בשנים קודמות, יש לקלוט את נתוני הקילומטר והפחת של הרכב לכל שנה המופיעה בטבלה. השדות המסומנים בירוק יחושבו באופן אוטומטי.

בשדה "תמורת מכירה" נקלוט את התמורה בגין הרכב. השדות הצהובים יחושבו באופן אוטומטי. אם הנכס כולל תוספות, יש לקלוט את התמורה בשדה "תמורת מכירה כוללת".

ניתן לבצע מעבר לאופציה "תיאום הוצאות רכב" הנמצאת במודול "רווח והפסד" ע"י לחיצה על הלחצן "מעבר לתיאום הוצ' רכב" דבר שייתן לנו אפשרות להזין בצורה מפורטת את הנתונים של שנת המס הנוכחית.

לאחר הזנת נתוני הרכב כל שנותר הוא ללחוץ על הלחצן "מעבר לרווח הון" על מנת להמשיך בחישוב רווח ההון כרגיל (שיחלוף, קיזוז הפסדים, הזנת % המס לפי העניין).

נישום שאינו יחיד

להלן המסך שיופיע בפנינו בעת מכירת רכב פרטי אצל נישום "שאינו יחיד"

פחת שנצבר בגין הרכב			פרטי הרכב שנמכר	
סה"כ לרווח הון	לא דווח בטופס י"א	דווח בטופס י"א	תאור הנכס	מספר נכס
37,500	0	37,500	וולוו	1

סה"כ: 37,500 0 37,500

לשדה "לא דווח בטופס י"א" נזין אם צריך את הפחת שלא דווח בטופס י"א משום שלצורך חישוב רווח ההון בנישום שאינו יחיד יש צורך בכל הפחת של הרכב.

ניתן לבצע מעבר לאופציה "תיאום הוצאות רכב" הנמצאת במודול "רווח והפסד" ע"י לחיצה על הלחצן "מעבר לתיאום הוצ' רכב" דבר שייתן לנו אפשרות להזין בצורה מפורטת את הנתונים של שנת המס הנוכחית.

לאחר הזנת נתוני הרכב כל שנותר הוא ללחוץ על הלחצן "מעבר לרווח הון" על מנת להמשיך בחישוב רווח ההון כרגיל (שיחלוף, קיזוז הפסדים, הזנת % המס לפי העניין).

רווח הון ליתר סוגי הנכסים –מוניטין, מניה, דמי מפתח, מניה והלוואה

מסך חישוב רווח ההון למוניטין ודמי מפתח זהה למסך חישוב רווח ההון לנכס רגיל למעט העובדה שלא ניתן ליישם את סעיף 96 לפקודה (חילוף נכסים) משום שלא מדובר בנכסים "ברי פחת" בהם דן הסעיף. מסך חישוב רווח ההון למניה, מניה והלוואה זהה למסך חישוב רווח ההון לנכס רגיל למעט העובדה שלא ניתן ליישם את סעיף 96 לפקודה (חילוף נכסים) משום שלא מדובר בנכסים "ברי פחת" בהם דן הסעיף.

בנוסף ניתן ליישם הוראות נוספות של פקודת מס הכנסה הדנות בחישוב רווח הון:

- סעיף 64 א (א)(7) הדין בתקופה בה החברה הוגדרה כמשפחתית לצורך מס.
- סעיף 94 (ב) הדין ברווחים ראויים לחלוקה במסלול ה"מס" ובמסלול ה"חשבונאי".
- סעיף 93 (ב) הדין במיסוי חברה בפירוק.
- סעיף 94 (א) הדין במכירת מניה עם הלוואה.

מדריך זה, אין מטרתו להסביר את מהות הסעיפים ומשמעותם, יחד עם זאת מי שמכיר סעיפים אלו מתוך לימוד או שנתקל בהם תוך כדי עבודתו השוטפת יגלה שאופן יישומם באמצעות התוכנה ידידותי ונוח.

הערה: הסבר מפורט בנושא זה ניתן למצוא **בתפריט ראשי** ← **עזרה** ← **"מכירת הלוואה עם מניות"**

קיצוז הפסדים אחרים

כאמור, קיצוז הפסד בין הנכסים השונים מתבצע ממסך חישוב רווח הון. אופציה זו מאפשרת לבצע קיצוז של רווח הון כנגד הפסדים שונים כגון: הפסד הון משנה קודמת, הפסד עסקי, הפסד מני"ע וכו'. את הפסדים יש לקלוט במסך "קליטת הפסדים" בתפריט דוח שנתי. לפני כניסה למסך יש לבצע חישוב רווח הון לכל הנכסים. ניתן לעבור למסך "קליטת הפסדים" ע"י לחיצה על כפתור "קליטת הפסדים".

המסך נבנה בצורה ידידותית למשתמש, בדומה לקיזוזי ההפסדים הקיימים בקליטת הדוח השנתי.

קיזוז הפסדים (ט.מ.ל. 03-7552500) נישום: 19 - כהן אבי שנת המס: 2011

רווח: 1 מחשב נייד : אינפ' : 0

קיזוז : 1

2002 ריאלי עד 0

2003 ריאלי מ- 18,154

50,000 : הפסד הון שנה קודמת

2002 ריאלי עד 0

2003 ריאלי מ- 0

אינפלציוני : סכום לקיזוז : 0

קליטת הפסדים | שחזר קיזוז | בצע קיזוז

יתרות הפסדים לקיזוז

הפסד	סה"כ הפסד	יתרה לקיזוז
הפסד עסקי	24000	24000
הפסד הון שנה קודמת	50000	50000
הפסד מניירות ערך	30000	30000

היסטוריה

מס'	מס' נכס	שם הנכס	סה"כ שקוזז	הפסד שקוזז

יציאה

יש לבחור נכס מתוך רשימת הנכסים להם קיים רווח הון בנוסף יש לבחור את ההפסד ממנו רוצים לבצע קיזוז (כאמור בסעיף 1.3.1.1, לא ניתן יהיה לקזז במסך זה במידה ולא נקלטו נתונים במסך "קליטת הפסדים" אשר בדוח השנתי) ולבסוף לרשום את סכום הקיזוז הרצוי בהתאם לרווח אשר אותו מעוניינים לקזז. לאחר רישום הסכום, יש ללחוץ על "בצע קיזוז".

את הקיזוז שבוצע וחישוב המס לאחר הקיזוז ניתן לראות הן בנספח והן במסך חישוב רווח ההון לנכס.

חשוב ביותר, בעסק שותפות הקיזוזים המתוארים לעיל הינם קיזוזים של רווחי הנישום, כלומר רווח ההון לפי חלקו היחסי של הנישום בשותפות וההפסדים הינם הפסדיו של הנישום. יש לבצע את הקיזוזים עבור כל אחד מהנישומים (השותפים) בנפרד.

דו"חות

לאחר קליטת הנתונים עלינו להפיק דוחות. בתפריט הרווח ההון ממוקם בצידו השמאלי של המסך הלחצן

דו"חות

לחיצה עליו תביא אותנו לתפריט הדוחות להלן הסבר על הדוחות העיקריים אותם ניתן

להפיק מאופציית רווח ההון.

א. נספח ל- נכס בר פחת, רכב, מוניטין, מניה, דמי מפתח, מניה והלוואה.

מטרת הדוחות – לספק חיוב מפורט לגבי הנכסים.

חתך – מנכס עד נכס, מתאריך רכישה עד תאריך רכישה.

ב. דוח מרכז

מטרת הדוח - לספק נתונים בצורה מרוכזת (טבלאית) לגבי רווח (הפסד) ההון שנוצר בעסק בשנת

המס.

ג. פקודה להנח"ש

מטרת הדוח – להציג את הפקודה בספרי הנהלת החשבונות המבוססת על נתוני הספרים או מס

הכנסה.

חתכים – מקבוצה עד קבוצה, מסניף עד סניף, מתאריך מכירה עד תאריך מכירה.

אופן הצגת הנתונים - נתונים מפורטים (ברמת הנכס) או סיכומים (ברמת קבוצה).

ד. דוח רווח הון – שיחלוף

מטרת הדוח – להראות את השיחלופים שבוצעו באופציית רווח ההון.

ה. דוח רווח הון – קיזוז הפסדים.

מטרת הדוח – להראות את קיזוזי הפסדים שבוצעו בתוכנה.

פרק 6 – רווח והפסד

כיצד מגיעים למסך ? תפריט ראשי ← רווח והפסד.
ישנם ארבעה מסכי קלט שונים של רווח והפסד המשתנים בהתאם לבחירת פורמט רווח והפסד במסך פרטי העסק.

א. פורמט רווח והפסד חשבונאי – טופס 6111

מבוא

החל משנת המס 2005 הוסיפו שלטונות המס דוח נוסף להגשה כחלק מהדוחות המוגשים יחד עם הדוח השנתי, טופס 6111. הטופס הינו דוח נוסף ואינו מחליף דוחות אחרים שיש להגיש למס הכנסה במעמד הגשת הדוח השנתי.
העבודה בתוכנה לצורך הפקת טופס 6111 ורווח והפסד חשבונאי אוחדה והתוכנה הותאמה לעבודה נוחה וגמישה הן לצורך הפקת טופס 6111 והן לצורך הפקת דוח רווח והפסד חשבונאי. משמעות עובדה זו היא שהקליטה נעשית רק בטופס 6111 ומתוך נתוני קליטה אלו ניתן להדפיס גם בפורמט חשבונאי.

תקציר תהליך העבודה בטופס 6111 (פירוט בהמשך)

1. בחירת פורמט רווח והפסד חשבונאי-6111 במסך פרטי העסק.
2. שיוך קבוצות הפחת לסעיפי 6111.
3. כניסה למסך הקליטה של טופס 6111 ולחיצה על יבוא.
4. קליטת יתר הסעיפים ב6111.
5. הדפסה לפי פורמט 6111 נעשית מתוך מסך הקליטה ע"י לחיצה על המקש 'הדפסת 6111'.
הדפסה לפי פורמט חשבונאי נעשית ע"י כניסה למסך דוחות ← הדפסת 'דוח רווח והפסד מקוצר'.

שינוי פורמט העבודה

לשינוי פורמט רווח והפסד מחשבונאי ל-6111 יש לבחור במסך 'פרטי עסק' ← 'רווח והפסד' ← באופציה 6111.
לא ניתן להעביר נתונים מפורמט הרווח והפסד חשבונאי לפורמט טופס 6111.

הגדרת קבוצות הפחת

באופציית הפחת ברמת הקבוצה והנכס, נוספו הגדרות ל6111. כדי שנתוני הפחת והעלות יועברו לשדות המתאימים בטופס, יש להגדיר בכל קבוצה את הסעיף התוצאתי ו/או המאזני שלה (במידה ומדובר בנישום המגיש מאזן).

תיאור מסכי הקליטה והעבודה עם טופס 6111

הכניסה לעבודה הינה באופציה "רווח והפסד".

מסך הקליטה כולל סרגל כפתורי הפעלה שונים בחלקו העליון של המסך, וכן הטופס אשר מכיל חוצצים של נתוני רווח והפסד, התאמה למס ומאזן (מופיעים בחלקו העליון של המסך).

פרטים מזהים

כאשר נכנסים לקליטה נפתח מסך פרטים מזהים. היות ורוב הנתונים המזהים כבר קיימים בתוכנה לצורך טפסים אחרים של מס הכנסה, החלק הזה למעשה שואב את הנתונים מיתר האופציות בתוכנה, אך יש להשלים את הפרטים המיועדים למילוי בטופס 6111 כגון 'ענף כלכלי' במסך זה. לנחות המשתמשים נוסף קובץ אקסל המכיל את רשימת הענפים הכלכליים. הקובץ ממוקם בספרית התוכנה במחיצה c:\tamal\hswin\tools

הנתונים הכספיים

בחלקו העליון של מסך הקליטה ניתן לבחור באיזה מחלקי הדוח הכספי רוצים לטפל: רווח והפסד, מאזן או התאמה למס. השדות המופיעים בטופס ושמותיהם קבועים ואינם ניתנים לשינוי. משמאל למסך הקליטה מוצג מעין תקציר בפורמט חשבונאי של הנתונים שנקלטו עד כה.

בחלק של רווח והפסד ניתן לקלוט פירוטים בכל השדות. פירוטים אלה יופיעו בדוח רווח והפסד חשבונאי. בכל חלון פירוט נוסף לחצן 'בוא מש.ק.' המשמש לצורך העתקת הפירוטים משנה קודמת. הפירוטים יועברו ללא סכום לכל שורה בנפרד.

סרגל כפתורי הפעלה

בראש מסך הקלט יש מספר כפתורים שבעזרתם ניתן לבצע פעולות נוספות. נעבור על העיקריים שבהם על פי הסדר (מימין לשמאל):

- "איפוס" - מאפשר מחיקת כל שדות הקלט, לשם קליטתם מחדש.
- "קישור" - מיועד ללקוחות שלהם יש גם את תוכנת 'עצמאית'. במסך זה יש ליצור קשר בין הנישום והעסק ב'חיסולית' לבין הנישום והעסק ב'עצמאית' על מנת שנתוני ספר התקבולים תשלומים יועברו באופן אוטומטי לשדות המתאימים בטופס.
- "תבנית" - ישנם נתונים הקיימים ב'חיסולית' כתוצאה מחישוב או מקלט, על ידי אופציה זו ניתן לקבוע אילו נתונים יועברו באופן אוטומטי מיתר האופציות בתוכנה לטופס 6111 כברירת מחדל. במסך זה ניתן גם לסמן האם להדפיס פירוטים בחשבונאי.
- "יבוא" - לחיצה על כפתור זה מאפשרת יבוא מנתוני התוכנות כמוסבר ושיתלתם בטופס 6111, אם לאחר היבוא יש צורך לשנות נתונים, ניתן לעשות זאת בשדות אותם רוצים לשנות.
- "שידור" - בנוסף לדוחות השנתיים, ניתן לשדר גם את טופס 6111.

- "הדפסת 6111" - מאפשר צפייה בדוח על המסך ו/או הדפסתו (לצורך הגשת הדוח יש להדפיס את כל עמודי הטופס כולל עמודים ללא נתונים).
- "חיפוש"-מאפשר חיפוש שדות על פי קוד או טקסט.

הפקת דוח רווח והפסד חשבונאי

להפקת דוח רווח והפסד יש להיכנס לתפריט דוחות מתוך תפריט רווח והפסד. בהדפסת 'רווח והפסד חשבונאי' מתוך נתוני טופס 6111, יופיעו כל הפירוטים שנקלטו בחלונות הפירוט של 6111 כך שהדוח המתקבל יופק בהתאם ובפירוט הרצוי למשתמש. ניתן להדפיס את הדוח החשבונאי גם ללא הפירוטים שנקלטו, כלומר הדפסת דוח חשבונאי בהתאם לסעיפי טופס 6111 בלבד. על מנת לבצע זאת, יש להיכנס לקליטת טופס 6111, ללחוץ על 'תבנית' ותחת הכותרת 'הגדרה לדוח חשבונאי' להוריד את הסימון מהשדה 'הדפסה מפירוטים'.

יבוא נתונים מ'עצמאית'

כאמור יש לבצע תחילה קישור עם העסק והנישום ב'עצמאית' ולאחר מכן ללחוץ על כפתור 'יבוא'. ברירת המחדל להעברת הנתונים מ'עצמאית' הינה העברה ללא פירוטים אשר משמעותה העברת סיכומים של קודי 6111 מבלי להעבירם לפירוטים בטופס 6111. משתמש המעוניין כן להעביר לפירוטים, עליו להיכנס לקליטת טופס 6111, ללחוץ על לחצן 'תבנית' ולסמן את השדה 'יבוא לפירוטים'.

יבוא מקובץ אקסל

ניתן לייבא נתונים לטופס 6111 מתוך קובץ אקסל ע"י כניסה לתפריט פעולות נוספות. נתוני הקובץ יהיו ערוכים באופן הבא:

בעמודה A – קוד לטופס 6111.

בעמודה B – תיאור הסעיף.

בעמודה C – סכום הסעיף, הסכום חייב להיות תואם את ההגדרות בטופס 6111,

כלומר, שדה שיכול לקבל רק ערכים חיוביים (רובם של השדות בטופס הם כאלה) במידה ובקובץ השדה יכול ערך שלילי, הסעיף לא ייובא לטופס 6111 ותינתן הודעה על כך בתום תהליך היבוא.

ב. פורמט רווח והפסד חשבונאי

להלן הסבר על אופן העבודה במסך:

קליטה - במסך זה נקלוט את הנתונים הדרושים לנו לצורך הכנת דוח הרווח והפסד של העסק, חלק מהנתונים ניתנים להעברה מחלקים שונים של התוכנה (פחת, רווח הון, הוצאות רכב).
הגדרת תבנית – במסך זה ניתן לבנות את ברירות המחדל שישמשו אותנו בקליטת דוח הרווח והפסד.
נתונים נוספים – במסך זה ניתן לקלוט את פרטי המשכיר.
פעולות נוספות –

- העברת תבנית משנה קודמת – לרוב מבנהו של דוח הרווח והפסד אינו משתנה באופן משמעותי בין השנים ומשום כך ניתן "לחסוך" את בניית התבנית ע"י ייבוא התבנית מהשנה הקודמת. חשוב לבצע פעולה זו לפני קליטת הנתונים או הגדרת תבנית משום שפעולה זו תאפס את הסכומים שנקלטו ותמחק את הסעיפים שהוקמו.
- ייבוא תבנית – אם לעסק מסוים מבנה דוח רווח והפסד הזהה או כמעט זהה ניתן לייבא את תבנית הדוח לעסק בו אנו נמצאים ולשנות את התבנית לפי העניין.
תאום הוצאות רכב - במסך זה נבצע את תיאום הוצאות הרכב ע"פ פקודת מס הכנסה.

הערה: במסך **פרטי נישום** ⇐ **פרטי עסקים** ⇐ **רווח והפסד** ניתן לבחור את פורמט דו"ח הרווח והפסד. הפורמט החשבונאי הוא גמיש וניתן לשינויים לעומת זאת שני הפורמטים האחרים: "נספח א-מ.ה" ו-"נספח ב – לא מעסק", הינם קשיחים לשינויים משום שהמבנה שלהם תואם את דרישות מס הכנסה כך שכל האמור לגבי "תבנית" הדוח לא רלוונטי לגבי שני פורמטים אלה. בהמשך יופיע הסבר קצר לפורמטים הקשיחים.

סדר העבודה: אם מדובר בעבודה שוטפת ולא בכניסה ראשונה לתוכנה הרי שיש לגשת באופן ישיר לקליטה או לבצע קודם ייבוא או העברת תבנית (אם יש צורך).

אם מדובר בכניסה הראשונה הרי שסדר העבודה המומלץ הוא:

א. הגדרת תבנית

ב. תאום הוצאות רכב

ג. קליטה.

להלן הסבר מפורט לגבי מסכי הקלט :

הגדרת תבנית

במסך זה נגדיר את תבנית דוח הרווח והפסד שתסייע לנו במהלך הקליטה השוטפת במסך יש 4 כרטסות שבכל אחת מהן הגדרות שונות להלן הסבר על תפקידן:

1. **שנים וסעיפים:** במסך זה ניתן לקבוע אילו סעיפים לא יופיעו במסך הקלט ע"י הסרת ה מהסעיף ואילו שנים יופיעו כמספרי השוואה במסך הקלט ע"י סימון בשנה הרצויה.

שנים וסעיפים	כתורות / הערות לדו"ח	התאמת קודים להשוואת סעיפים	שנות
קליטה	התאור המבוקש לסעיף	2002	2003
☒	1 הכנסות		
☒	2 מלאי פתיחה		
☒	3 קניות		
☒	4 הוצאות הייצור והעיבוד		
☒	5 מלאי סגירה		
☒	6 עלות המכירות		
☒	7 רווח (הפסד) גולמי	100,000	
☒	8 הוצאות מכירה		
☒	9 הוצאות הנהלה וכלליות		
☒	10 רווח (הפסד) תפעולי לפני מימון	100,000	
☒	11 הוצאות מימון נטו		
☒	12 רווח (הפסד) תפעולי אחרי מימון	100,000	
☒	13 הכנסות/הוצאות אחרות נטו		
☒	14 חייבים ויתרות חובה		
☒	15 זכאים ויתרות זכות		
☒	16 רווח (הפסד) נקי לפני מס הכנסה	100,000	
☒	17 תיאומים למס הכנסה		
☒	18 רווח (הפסד) נקי מותאם למס הכנסה	100,000	
☒	19 השפעות בשל אינפלציה לפי חוק התיאומים		
☒	20 הכנסה חייבת במס לאחר חוק התיאומים	100,000	

2. **כתורות / הערות לדו"ח -** במסך זה ניתן לקבוע מה תהיה כותרת דוח הרווח והפסד לדוגמא במקום דוח רווח והפסד ניתן לקרוא לדוח "דו"ח הכנסות והוצאות". כמו כן ניתן להוסיף הערה לדוח ההתאמה למס הכנסה.

3. **התאמת קודים להשוואת סעיפים -** מסך זה נועד לטפל במצב לא שכיח בו קודי דוח הרווח והפסד משתנים אך המהות נשארת זהה ולשם השוואה יש להתאים את קודי הדוח כך שיאפשרו השוואה בין השנים.

4. שונות :

במסך זה ניתן לקבוע את אופן יבוא הנתונים מחלקי התוכנה האחרים לדוח ה"רווח והפסד".

פחת- ניתן לקבוע שהפחת יגיע מהנתונים לצורך מס הכנסה, מהספרים או לא לייבאו כלל.

רווח (הפסד הון) – ניתן לקבוע האם לייבא את נתוני רווח ההון או לא

תאום הוצאות רכב- ניתן לייבא את הנתונים שחושבו במסך תאום הוצאות הרכב בשני אופנים:

1. לייבא את ההוצאות המוכרות לדוח עצמו.

2. להעביר את סך ההוצאות לדוח הרווח והפסד ואת ההוצאות הלא מותרות לדוח התאום כך

שבסך הכל התוצאה תהיה זהה לאפשרות ה-1 רק ההצגה תשתנה. קיימת אפשרות נוספת

והיא לא להעביר כלל את נתוני תיאום הוצאות הרכב.

מלאי פתיחה – ניתן להעביר את הנתון משנה קודמת, לפי פרוט, סה"כ או לא להעביר כלל.

הגדרת תבנית | שנת המס: 2011 | נישום: 223 - כהן אבי (ט.מ.ל. 03-7552500)

הגדרת תבנית
1 - כהן אבי

שנים וסעיפים | כותרות / הערות לדו"ח | התאמת קודים להשוואת סעיפים | שונות

יבוא נתונים

פחת (ללא פחת רכב)	רווח (הפסד) הון	תאום הוצ' רכב (כולל פחת רכב)	מלאי פתיחה	ניכוי פחת
☐ להעביר ממש הכנסה	☐ להעביר	☐ להעביר הוצאות מוכרות	☐ להעביר מפורט	☐ להעביר
☐ להעביר מספרים	☐ לא להעביר	☐ להעביר סה"כ הוצאות	☐ להעביר סה"כ	☐ לא להעביר
☐ לא להעביר		☐ לא להעביר	☐ לא להעביר	

כותרת של אחוז ההשוואה לדו"ח

אחוז מההכנסות

בחר מן הרשימה

אחר (פרט)

חלוקה לשותפים בשותפות ברמת הסעיף

לאפשר חלוקה נוספת (כן/לא)

עוד ניתן לקבוע במסך זה את כותרת המופיעה בדרך כלל בשם "אחוז מההכנסות" הנושא האחרון בו מטפל המסך הוא במצב בו בעסק מסוג שותפות ישנם סעיפים שלא מתחלקים בהתאם לאחוזי חלוקת הרווח בין השותפים כברירת מחדל התוכנה מאפשרת חלוקה נוספת ברמת הסעיף.

קליטה

במסך זה נקלוט את נתוני הרווח והפסד של העסק.

בראש המסך ממוקם הלחצן שלחיצה עליו תייבא נתונים רלוונטיים מחלקים שונים בתוכנה.

רווח והפסד חשבונאי - קליטה שנת המס: 2004 נישום: 3 - קרור רובינרן (מ.מ. 7. 03-7552500)

קליטת רווח והפסד
1 - מכירת ינשופים פרוותיים

רווח והפסד חשבונאי

סעיף הדו"ח	תאור הסעיף	2004	אחוז מההכנסות
1	הכנסות	100,000	100.000%
2	מלאי פתיחה	0	0.000%
3	קניות	0	0.000%
4	הוצאות הייצור והעיבוד	0	0.000%
5	מלאי סגירה	0	0.000%
6	עלות המכירות	0	0.000%
7	רווח (הפסד) גולמי	100,000	100.000%
8	הוצאות מכירה	0	0.000%
9	הוצאות הנהלה וכלליות	0	0.000%
10	רווח (הפסד) תפעולי לפני מימון	100,000	100.000%
11	הוצאות מימון נטו	0	0.000%
12	רווח (הפסד) תפעולי אחרי מימון	100,000	100.000%
13	הכנסות/הוצאות אחרות נטו	0	0.000%
14	חייבים ויתרות חובה	0	0.000%
15	זכאים ויתרות זכות	0	0.000%
16	רווח (הפסד) נקי לפני מס הכנסה	100,000	100.000%
17	תיאומים למס הכנסה	0	0.000%
18	רווח (הפסד) נקי מותאם למס הכנסה	100,000	100.000%
19	השפעות בשל אינפלציה לפי חוק התיאומים	0	0.000%
20	הכנסה חייבת במס לאחר חוק התיאומים	100,000	100.000%

המסך מתחלק לשני חלקים, חלקו הימני וחלקו השמאלי. בחלקו הימני ניתן להתמקם על סעיף ולפתוח לו סעיף משנה כלשהו, כך לדוגמא תחת הסעיף הכנסות ניתן לפתוח סעיף משנה שייקרא "מכירת ינשופים פרוותיים" ע"י לחיצה על ה" +" הממוקם מימין לסעיף ניתן להקים עד שלושה תתי סעיפים לכל סעיף כך למשל ניתן לפרט את הסעיף "מכירת ינשופים פרוותיים" לשני תתי סעיפים נוספים "מכירת ינשופים פרוותיים ירוקי עיניים" ו"מכירת ינשופים פרוותיים נטולי זנב" ובתוך כל סעיף ניתן לפרט את הסכומים שיצרו אותו ואז הסעיף יראה בצורה הבאה:

הכנסות 100,000

"מכירת ינשופים פרוותיים" 100,000

"מכירת ינשופים פרוותיים ירוקי עיניים" 50,000

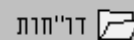
"מכירת ינשופים פרוותיים ירוקי עיניים נטולי זנב" 50,000

וכך ניתן לעשות למעשה לגבי כל סעיף בדו"ח. אך אין חובה לעשות כן אם לא נדרשת רמת פירוט, ניתן לקלוט ישירות לסעיף הכנסות לדוגמא 100,000.

בחלקו הימני של המסך נקלוט את שם הסעיף והסכום המתאים. אין חובה לקלוט את הסעיפים בסדר רץ ואם מסיבה מסוימת רוצים לשנות את קוד הסעיף על מנת שיופיע במיקום אחר בדוח, ניתן ללחוץ על שינוי קוד ולשנות את קוד הסעיף מבלי לשנות את יתר קודי הסעיפים אם אין קוד סעיף אחר באותו מספר.

דו"חות

לאחר קליטת הנתונים עלינו להפיק דוחות. בתפריט הרווח והפסד ממוקם בצידו הימני של המסך הלחצן

לחיצה עליו תביא אותנו לתפריט הדוחות. להלן הסבר על הדוחות העיקריים אותם ניתן

להפיק מאופציית הרווח והפסד.

א. דו"ח רווח והפסד

מטרת הדו"ח - להציג את דו"ח הרווח והפסד.

תקופת הדו"ח – את הדו"ח ניתן לבקש להפיק לתקופה שונות בתוך שנת המס אך ברירת המחדל היא דו"ח רווח והפסד לשנה.

הפירוט בדו"ח – את הדו"ח ניתן להוציא לפי רמות הפירוט שנקלטו לכל סעיף. הפירוטים שנקלטו יופיעו בנספח בדו"ח.

ניתוח טורי השוואה - ניתן לבקש הצגה של עד 2 שנות השוואה בדוח.

חוות דעת המבקר - ניתן לבקש את הדפסת הדוח עם או בלי חוות הדעת.

נתונים - ניתן לקבוע האם יכלול הדוח דוח התאמה למ.ה., האם יכלול חלוקת רווח בין השותפים (במידה ומדובר בעסק מסוג שותפות).

ב. דוח רווח והפסד – מקוצר

מטרת הדוח - להציג את דוח הרווח והפסד באופן תמציתי יותר מהדוח בגרסתו המלאה.

תקופת הדוח – מחודש 1 עד 12.

ניתוח טורי השוואה - ניתן לבקש הצגה של שנת השוואה בדוח.

נתונים - כולל דוח התאמה למ.ה., כולל חלוקת רווחים בין השותפים.

ג. דו"ח התאמה למס הכנסה

מטרת הדוח - להציג את ההתאמות לדוח רווח והפסד לצורך הגשתו למס הכנסה.

תקופת הדוח – מחודש 1 עד 12.

ניתוח טורי השוואה - ניתן לבקש הצגה של שנת השוואה בדוח.

נתונים - כולל דוח התאמה למ.ה., כולל חלוקת רווחים בין השותפים.

ד. דוח התאמה למס הכנסה (מקוצר)

תקופת הדוח – מחודש 1 עד 12.

ניתוח טורי השוואה - ניתן לבקש הצגה של שנת השוואה בדוח.

נתונים - כולל דוח התאמה למ.ה., כולל חלוקת רווחים בין השותפים.

ה. נספח לניהול ספרים ורכב

דוח זה מציג את הפרטים האינפורמטיביים המתלווים לדוחות לצורך הגשה למס הכנסה.

ו. דוח מפורט לתיאום הוצאות רכב

דוח זה מציג את חישוב תיאום הוצאות הרכב ומיונו נעשה ע"פ שם או מספר הרכב לפי בחירת המשתמש. ניתן להדפיס דוח מפורט הכולל חישובי עזר או דוח מקוצר המרכז את נתוני הרכב. ברכב "צמוד" ישנה אפשרות להדפיס את נתוני השווי רכב.

רווח והפסד מס הכנסה – נספח א'

פורמט זה של מ.ה. הינו פורמט קשיח הבנוי משורות קבועות של הכנסות והוצאות. אין אפשרות לקלוט פירוט יתר של ההכנסות וההוצאות ולכן אינו מומלץ לשימוש.

רווח והפסד מ.ה. לא מעסק – נספח ב'

פורמט זה מתייחס לנספח ב' של טופס 1301 ומיועד לטפל בהכנסות מנכס בית, דמי מפתח, השכרת נכס ששימש בעסק וכו'. ניתן לקלוט נתונים באופציה אחת בלבד. אם מבקשים לקלוט נתונים לדוגמא גם בנכס בית וגם בדמי מפתח, הרי שיש לפתוח עסק נוסף. במסך נתונים נוספים ניתן להגדיר לאיזו אופציה יועברו נתוני הפחת וכן נתונים רלוונטיים לחישוב הפטור להשכרת נכס ששימש בעסק. במסך הקליטה יש ללחוץ על לחצן "ייבוא" על מנת שנתוני הפחת יועברו.

תיאום הוצאות רכב

מסך זה כאמור נועד לחשב (לאחר הזנת הנתונים הרלוונטיים) את הוצאות הרכב ע"פ "תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות רכב) התשנ"ה – 1995". מבנה המסך ואופן העבודה דומה לאופן העבודה במסך "קליטת נכסים" שבאופציית הפחת.

הערה חשובה! אם בוצע תיאום הוצאות רכב ב'חיסולית לחלונות' בשנה קודמת הרי שקודם יש לבצע את הסבת הנתונים משנה קודמת לפני ביצוע תיאום הוצאות הרכב של השנה הנוכחית משום שהסבת נתונים משנה קודמת דורסת למעשה את נתוני הקלט.

החל משנת 2008 ניתן להגדיר את הרכב כ"לא צמוד", "צמוד" או "תפעולי".

לא צמוד – רכב, כפי שמוגדר בתקנות, בו חישוב ההוצאה המותרת יהיה כפי שמוגדר בתקנה 2 לתקנות. (ההוצאה שתותר תהיה הגבוה מבין: א. סך ההוצאה השנתית כפול 45% (באופנוע L3 – 25%). ב. סה"כ ההוצאה השנתית פחות שווי שימוש ברכב).

צמוד - רכב, כפי שמוגדר בתקנות, אשר המעביד העמיד לרשות עובדו. ברכב צמוד כל ההוצאה מותרת, ללא קשר לחיוב בשווי במשכורת.

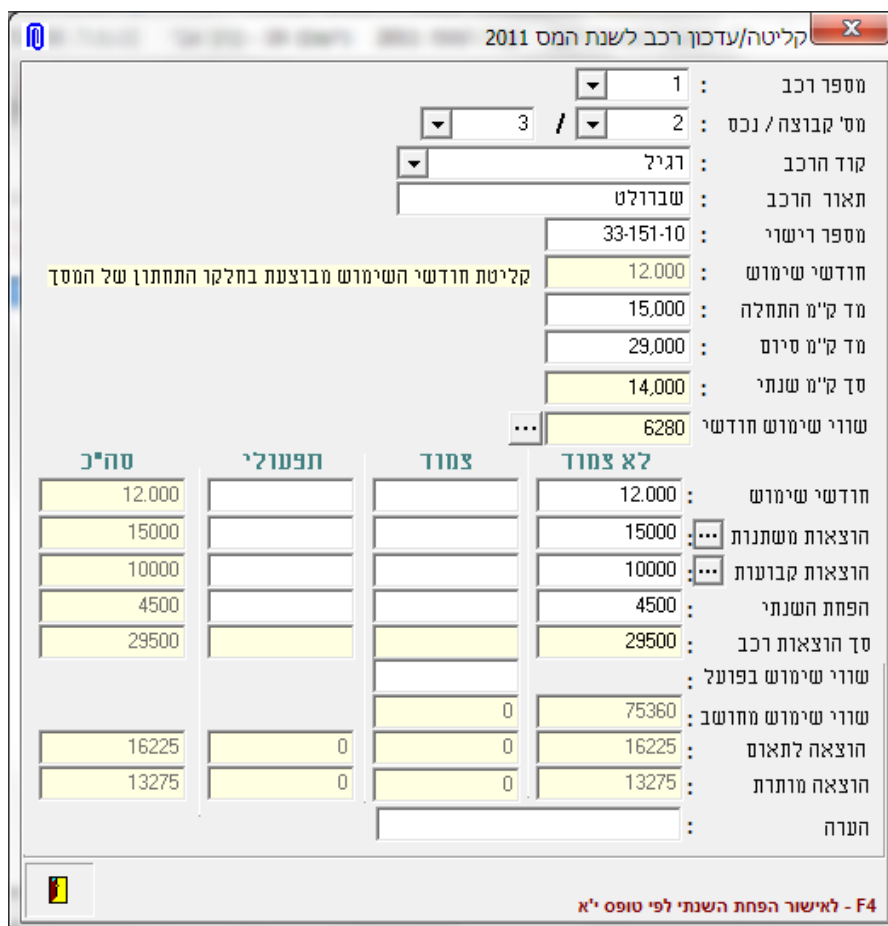
תפעולי - רכב, כפי שמוגדר בתקנות, שמתקיים בו אחד מהתנאים הבאים:

- א. הרכב הוא רכב ביטחון המשמש בפעילות מבצעית או ביטחונית.
- ב. הרכב לא הועמד לרשות עובד כלשהו של המעביד, הוא משמש רק לצורכי המעביד, מקום העיסוק של המעביד אינו בבית מגוריו ובתום שעות העבודה הרכב אינו יוצא מחוץ למקום העיסוק. ברכב זה כל ההוצאה מותרת.

כאשר פותחים רכב חדש, ברירת המחדל, בעת הקישור רכב לפחת, בנישום יחיד היא "לא צמוד", ובחברה היא "צמוד". יחד עם זאת, במידה וההגדרה אינה מתאימה, ניתן לקלוט נתונים בטור הרלוונטי למשתמש. בקליטת רכב שכל השנה היה "תחת הגדרה אחת", יש לוודא שיופיעו נתונים בטור אחד בלבד.

ביצוע תיאום הוצאות הרכב לרכב "חדש":

לחיצה על הלחצן או על המקש F6 תפתח בפנינו את מסך הקלט:

סה"כ	תפעולי	צמוד	לא צמוד	תיאור
12.000			12.000	חודשי שימוש
15000			15000	הוצאות משתנות
10000			10000	הוצאות קבועות
4500			4500	הפחת השנתי
29500			29500	סך הוצאות רכב
				שווי שימוש בפועל
		0	75360	שווי שימוש מחושב
16225	0	0	16225	הוצאה לתאום
13275	0	0	13275	הוצאה מותרת
				הערה

מספר הרכב - התוכנה מסדרת את הרכבים בסדר עוקב.

מס קבוצה / נכס – באמצעות שדות אלו נקשר את הרכב לאופציית הפחת. אך אין חובה לעשות זאת אם הרכב אינו קיים בטופס הפחת המנוהל בחיסולית.

קוד הרכב – ברירת המחדל היא רכב רגיל, אך יש אפשרות לבחור ברכב מחוץ לתקנות/מונית/הוראת נהיגה וכו' והתאום יעשה בהתאם.

תאור הרכב - שם הרכב.

מד ק"מ התחלה, מד ק"מ סיום – לשדות אלה נקלוט את מספר הק"מ הרלוונטי לרכב.

שווי שימוש חודשי - יש לבחור את קבוצת המחיר של הרכב, לרכבים ששנת הייצור שלהם היא שנת 2010 ואילך, יש לבחור מתוך טבלה את הרכב המתאים עפ"י שנת יצור/קוד תוצר/קוד דגם.

בחלקו התחתון של המסך, יש להזין את נתוני הרכב בטור המתאים: "לא צמוד", "צמוד" או "תפעולי".

חודשי שימוש - מספר חודשי השימוש בהם שימש הרכב בעסק בשנת המס הנוכחית.

הוצאות משתנות – לשדה זה נקלוט את ההוצאות המשתנות ללא הפחת, שהוצאו בגין הרכב. לחיצה על

ה בצידו השמאלי של השדה תאפשר פתיחת מסך שבו ניתן יהיה לפרט את הוצאות המשתנות שהוצאו בגין הרכב. (יש לקלוט את ההוצאות בטור המתאים: "לא צמוד", "צמוד" או "תפעולי").

הוצאות קבועות – לשדה זה נקלוט את ההוצאות הקבועות שהוצאו בגין הרכב. לחיצה על ה- בצידו השמאלי של השדה תאפשר פתיחת מסך שבו ניתן יהיה לפרט את הוצאות הקבועות שהוצאו בגין הרכב. (גם כאן יש לקלוט את ההוצאות בטור המתאים: "לא צמוד", "צמוד" או "תפעולי").

הפחת השנתי – לשדה זה נקלוט את פחת השנה של הרכב.

שווי שימוש בפועל – אם הרכב הוגדר כ"צמוד", ניתן לקלוט כנתון אינפורמטיבי בלבד את שווי השימוש בפועל.

הערות כלליות לגבי המסך:

רצוי שהרכב יהיה מקושר לפחת מכמה סיבות עיקריות:

- א. השדות תיאור הרכב, חודשי שימוש, הפחת השנתי, חודשי שימוש יגיעו באופן אוטומטי מאופציית הפחת.
  - ב. בעת חישוב רווח הון לרכב נתוני תיאום הוצאות הרכב יישאבו באופן אוטומטי ממסך זה.
- השדות "הצהובים" הם שדות מחושבים אליהם לא ניתן להזין נתונים.
ניתן להתקדם בין שדות הקלט באמצעות העכבר, מקש ה-TAB, מקש ה-ENTER.

פרק 7 – נספחי אינפלציה וניירות ערך

החל משנת המס 2008 עקב ביטול חוק התיאומים, אין טפסי אינפלציה.

כללי:

החישוב האינפלציוני יכול להיעשות לפי הוראות פרק ב' או פרק ג' לחוק. כזכור הדבר נקבע בפרטי העסק (שאליו מגיעים דרך פרטי נישום ⇐ פרטי עסקים – בתיבה "הנישום בחוק התיאומים").
הערה: אם במסך פרטי העסקים הוגדר "לא בחוק" אז בכניסה למסך תתקבל ההודעה "עסק זה מוגדר לא בחוק. לפיכך, לא מבוצעים לו חישובי אינפלציה" והכניסה למסך החישובים לא תתאפשר עד שתשונה ההגדרה במסך פרטי עסקים.

לאחר שבחרנו בעסק המטופל, יופיע על המסך תפריט המשנה. ישנם 4 תפריטים שונים בהתאם לנתונים שהוגדרו בפרטי העסק:

נישום לפי פרק ג – יחיד ושותפות.

לנישום לפי פרק ב- חברה.

לנישום לפי פרק ב – יחיד.

לנישום לפי פרק ב – שותפות.

נישום לפי פרק ג':

מסך הקלט:

מבנה מסך הקלט דומה לטופסי הנספח האינפלציוני של מס הכנסה.

לחיצה על הכפתור תגרום להבאת הנתונים הרלוונטיים מדוח הרווח והפסד הכוללים מלאי פתיחה, קניות, הוצאות עיבוד וייצור, מלאי סגירה, הוצאות מימון, הכנסה לפי דוח רווח והפסד.
נתוני הניכוי הנוסף בשל פחת מובאים באופן אוטומטי מאופציית הפחת.
לחיצה על ה הממוקמות מצדו השמאלי של כל נושא תביא לפתיחת מסך הקלט המתאים ותאפשר הזנת נתונים לתוכו. יש לשים לב שאם בצענו ייבוא נגלה שחלק מהנתונים כבר קיימים וצריך רק להשלים את הנתונים החסרים.

הערות:

ניכוי בשל מלאי – כאשר עובדים עם ה"חיסולית לחלונות" על מספר שנות מס – התוכנית תעביר את נתוני שנת המס להשוואה (לצורך חישוב "המלאי הממוצע") באופן אוטומטי.

ריבית על נכסים קבועים – התוכנית מחשבת באופן אוטומטי את ה"ריבית על הנכסים הקבועים" זהו חישוב תיאורטי ובאפשרותך באמצעות "הגדרות נוספות" להתעלם מהחישוב ולקלוט נתוני חישוב שונה מזה של התוכנה באופן ידני.
לתשומת לבך: סכום הריבית על הנכסים הקבועים מוגבל לסה"כ הוצאות הריבית לפי סעיף 17 לחוק.

לאחר הקליטה החישוב מתבצע באופן אוטומטי כך שלמעשה רואים באופן מיידי אף ללא דוח את ההכנסה החייבת לדוח 1301.

דוחות:

לאחר קליטת כל הנתונים ניתן להדפיס את הדו"ח האינפלציוני - ההדפסה זהה לטפסים הרשמיים של מס-הכנסה.

קיימות מספר אפשרויות הדפסה :

- הדפסת הדו"ח האינפלציוני במלואו.
- הדפסה נפרדת של נספח הפחת האינפלציוני.
- הדפסת הדו"ח ללא נספח הפחת האינפלציוני.
- הדפסת נספח לחישוב הריבית על נכסים קבועים.
- הדפסת הנתונים לניכוי נוסף בשל מלאי.
- הדפסת נספח פירוט העברת נתונים.

ניירות ערך – נישום יחיד שלא נוכה לו מס כחוק וחייב להגיש נספח ג'1 יכול לקלוט את פעולות הניירות ערך במסך זה. הסבר מפורט על השימוש באופציה זו מופיע באינפלציה פרק ב'.

נישום לפי פרק ב':

לחיצה על הכפתור "דוח תיאום אינפלציוני" הממוקם בצדו הימני של מסך האינפלציה תביא אותנו למסך הקלט של נתוני האינפלציה.

יבוא סכומים :

לחיצה על הלחצן הממוקם בחלקו העליון תאפשר את יבוא הסכומים מחלקי התוכנה השונים למסך זה, ביניהם: פחת, רווח הון, רווח והפסד, ניירות ערך. ובנוסף לחיצה על לחצן זה תאפשר יבוא סכומי שנה קודמת הכוללים הפסדים מעסק, הפסדי הון, הפסד ריאלי (מניירות ערך שנמכרו החל משנת 1999 וטרם קוזזו), הפרש ריאלי (מניירות ערך שנמכרו עד שנת 1999 וטרם קוזזו), וניכוי בשל אינפלציה שלא קוזזו.

אופן העבודה במסך:

בתחתית המסך יש 2 תיבות בחירה "נספח לטיפול" ו " נלוות לטיפול".

נלוות לטיפול - לחיצה על ה הממוקם בצדה השמאלי של התיבה תאפשר שינוי פרמטרים מסוימים: **תבנית טורים** - לשם נוחות ניתן לקבוע אילו טורים יופיעו במסך הקלט , כך למשל ניתן להשמיט טורים שאינם רלוונטיים לעסק המטופל.

הגדרות נוספות - באופציה זו ניתן לשנות פרמטרים רבים להלן האפשרויות המצויות באופציה זו:

ניכוי נוסף בשל פחת – ניתן לקבוע האם יהיה חישוב אוטומטי של ניכוי נוסף בשל פחת או ידני וכמו כן ניתן לקבוע מאיזה טור יקוזז הניכוי הנוסף בשל פחת.

נכסים קבועים \ שינויים – באופציה זו ניתן לקבוע האם יועברו נתוני הפחת, רווח ההון, ני'ע מהאופציות המתאימות בתוכנה לנכסים קבועים ולשינויים חיוביים שליליים בסיכום ההון. כמו כן ניתן לקבוע לפי אילו נתונים יחושבו הנכסים הקבועים והשינויים, כלומר הנתונים שנקלטו באופציית הפחת לצורך מס הכנסה או לספרים.

הפסדים משנה קודמת – באופציה זו נקבע את טור ההפסד לקיזוז הפסד משנה קודמת לפי העניין. ברירות המחדל הקיימות בתוכנה עונות על דרישות החוק, אולם כאמור ניתן לשנות את הטורים לפי הצורך. כמו כן ניתן לקבוע האם יקוזז רווח ושבח אינפלציוני רק כנגד הפסד הון או רווח מעסק. ברירת המחדל היא רק רווח הון (משום שיחס הקיזוז באפשרות זו הוא 1:3.5 בעוד שקיזוז לעומת רווח מעסק יחס הקיזוז יהא 1:1).

ניכוי ריבית – באופציה זו נקבע מול איזה טור הכנסה יקוזז ניכוי הריבית.

ניכוי מכירת נכס- באופציה זו נקבע מול איזה טור הכנסה יקוזז ניכוי מכירת הנכס הקבוע או המוגן לפי העניין.

ניכוי בשל אינפלציה- הניכוי מיוחס ראשית כל להכנסה עם שיעור המס הגבוה ביותר. אח"כ להכנסה עם שיעור המס הנמוך ביותר. גובה הניכוי מוגבל לתקרה של 70% מגובה ההכנסה אליה הוא מיוחס. אם ההכנסה שלילית הניכוי בשל אינפלציה לא יעבור לטור זה. להכנסה לפי סעיף 7 ג' אין מבחן תקרה של 70%. מטרת המסך היא לאפשר שינוי שיעורי המס של הטורים על מנת לאפשר פיצול ניכוי בשל אינפלציה אופטימלי בין הטורים.

תוספת הוצאות ריבית – במסך זה ניתן לקבוע לאיזה טור תועבר תוספת הוצאות הריבית.

הערה כללית – בכל מסכי שינוי הפרמטרים ממוקם בתחתית המסך הלחצן המאפשר החזרה של הפרמטרים ברירת המחדל כפי שהיו טרם השינויים שנעשו.

נספח לטיפול:

לחיצה על הממוקם בצדה השמאלי של התיבה תאפשר בחירת נספח לקליטת נתונים להלן הנספחים ואופן הקליטה:

נספח 7 - סיכום ההון

במסך יש שורות צהובות, אפורות ולבנות.

סד"כ	תאור	שורה בדו"ח
1,580,000	סיכום ההון	1
0	תאומי הון	2
100,000-	נכסים קבועים	3
0	שינויים חירוביים	4
0	שינויים שליליים	
0	סה"כ שינויים	
0	חלק החברה בשותפות	
0	קרנות ומענקים	5
0	נכסים קבועים	6
0	שינויים בהון	7
0	החלק בשות' אחרת	8
0	סה"כ לשותפות	9
100.00	% החברה בשותפות	9.0
0	החלק בשותפות	
1,480,000	סיכום ההון	10
0.0211	הכפלה במקדם	11
31,199	התוצאה	
0	7 (ב) : לשנה הבאה	
31,199	לדוח תאום אינפ'	12
0	7(ה) : יח' עבודה	

שורה צהובה – שורה שלא ניתן לקלוט אליה ישירות נתונים אלא באמצעות חלון הפירוט שלה, לחלון הפירוט שלה מגיעים באמצעות לחיצה על הממוקמות מימין לשם הנושא לדוגמא:
הסכום בשורה 1 סיכום ההון מורכב מהפירוט שנקלט לחלון הפירוט שלו:

סכום	תאור הסעיף	סעיף
1,500,000	עודפים	1
80,000	קרן הון	2

1,580,000   סיכום ההון

שורה לבנה - שורה שאליה ניתן לקלוט סכום באופן ישיר.
שורה אפורה - שורה המסוכמת באופן אוטומטי ע"י התוכנה, אליה לא ניתן לקלוט נתונים.
הפירוטים שהופיעו בדוח שנת המס הקודמת יופיעו באופן אוטומטי גם בשנת המס הנוכחית, ניתן למחוק שורות פירוט שאינן רלוונטיות יותר.
בשורות נכסים קבועים, שינויים – אם לא שינינו את ההגדרות יופיעו הסכומים מאופציות הפחת, רווח ההון, וניירות הערך.

נספח 6 הפסדים משנה קודמת

בשורה הראשונה יש לקלוט את סכומי ההפסדים מהשנה הקודמת. אם הנישום טופל במערכת בשנה קודמת, לאחר ביצוע ייבוא הנתונים משנה קודמת יועברו ההפסדים באופן אוטומטי. החל משנת 2007 הטור של הפסד הון יכלול גם הפסד מני"ע משנה קודמת.
החוק מאפשר לקזז רווחי הון ושבח שוטפים כנגד הפסדים אלו. לחיצה על ה בשורה 2 תאפשר קליטת רווחי ההון והשבח לצורך ביצוע הקיזוז. בראש במסך יש לחצן "יבוא" המאפשר יבוא רווחי ההון של השנה למסך זה. את השבח האינפלציוני והריאלי שנוצר השנה יש לקלוט באופן ידני משום ש'חיסולית לחלונות' אינה מחשבת שבח.
רווחי ההון והשבח השוטפים יהוונו לתחילת התקופה על מנת להביאם למכנה משותף עם סכומי ההפסד משנה קודמת ויקוזזו כנגד הפסד ההון או העסקי הקיים בשורה הראשונה.
שורה 8 – העברה לדוח התאום צריכה להיות זהה לשורה 7. אם השורה אינה זהה, התוכנה תתריע על כך ביציאה מהמסך.
בשותפות יש לטפל במסך זה לכל שותף בנפרד.

נספח 3 – תיאום הוצאות ריבית

נספח זה בא לטפל במצב בו הווננו הוצאות ריבית לנכס טרם הפעלתו ולהתיר בניכוי את הוצאות הריבית האינפלציוניות עד ההפעלה כלומר הריבית הריאלית לא תותר. הוצאות הריבית האינפלציוניות שהותרו יופחתו מעלות הנכס לצורך חישוב הפחת ורווח ההון.
אם הנכס קיים באופציית הפחת ונקלטו אליו הנתונים המתאימים דהיינו ריבית עד ההפעלה ותאריך רכישה שונה מתאריך ההפעלה, כל שנותר הוא לקשר את הנכס לנספח, אם הנכס אינו קיים באופציית הפחת הרי שיש לקלוט את הנתונים במסך הקלט שייפתח עם לחיצה על הלחצן "חדש" הממוקם בחלקו העליון של המסך.

שותפות

אם מדובר בעסק שהוגדר כשותפות יופיעו שני מסכים "חדשים" שותפי 13(2) ו-13(1) והמסך דוח תיאום לשותף 13(2).

שותפי 13(2) ו-13(1)

באמצעות מסך זה עליך להגדיר עבור כל שותף האם חל עליו סעיף 13(2) או 13(1) לחוק, ובהתאם יבוצעו החישובים האינפלציוניים. כברירת מחדל מוגדרים כל השותפים לפי סעיף 13(2) באפשרותך לשנות את ההגדרה כרצונך – ע"י הקשת הספרה "1" (או "2") בשדה "קוד".
כמו כן יש לקלוט את פרטיו האישיים הרלוונטיים של כל שותף. התוכנה מעבירה למסך זה את כל השותפים המנוהלים במערכת כפי שהופיעו במסך (פרטי נישום ⇐ פרטי עסקים). במידה וישנם שותפים נוספים שמטופלים על ידי רו"ח / יועץ מס אחר באפשרותך לקלוט את נתוניהם כדי שכל החישובים וההדפסות יבוצעו כהלכה.
יש לשים שחלקם ברווח לא יעלה על 100%.

דוח תיאום לשותף 13(2)

הסעיפים המופיעים בדו"ח הראשי אצל יחיד וחברה מופיעים בשותפות ב-2 דוחות נפרדים חלקם מופיעים בדו"ח הראשי של השותפות, ומקצתם בדוח התיאום של שותף 13(2).
לדוגמא: "תוספת בשל אינפלציה" תופיע בדו"ח הראשי, ואילו "ניכוי בשל אינפלציה" יופיע בדו"ח התיאום של שותף 13(2).
עליך לקלוט למסך זה את הסכומים הרלוונטיים עבור כל אחד מהשותפים בנפרד.
הטיפול "בניכוי אינפלציה מועבר משנה קודמת" נעשה בתוך חלון המשובץ במסך זה (ולא במסך הראשי). לשורה הראשונה במסך יועבר חלקו של השותף ברווח / הפסד של השותפות בהתאם לשורה בתחתונה בדו"ח האינפלציוני הראשי של השותפות, לאחר ביצוע פעולת החישוב.

פעולת החישוב

על מנת לא להכביד על המשתמש ולבצע חישוב עם כל קליטת נתון בחרנו להשאיר בידי המשתמש את שיקול הדעת מתי להפעיל חישוב. מומלץ לבצע חישוב עם סיום קליטת הנתונים לפני הפקת הדו"חות. ברירת המחדל לחישוב נכסים קבועים / שינויים הוא לפי "מס הכנסה", בעת החישוב ניתן לשנות הגדרה ל-"ספרים".
האם פעולת חישוב נוספת משנה נתונים? התשובה לשאלה זו היא לא. חישוב נוסף אינו משנה נתונים ולכן אפשר להפעיל את אופציית החישוב מספר לא מוגבל של פעמים.
את החישוב ניתן לבצע לרבעונים או לשנה. אם יבוצע חישוב לרבעונים הנתונים שיילקחו בחשבון הם הנתונים שהיו רלוונטיים לרבעון כך לדוגמא אם נרכש נכס בר פחת בחודש ספטמבר ובקשנו לבצע חישוב מחודש 6-1 (ינואר עד יוני) הוא לא יילקח בחשבון במסגרת השינויים השליליים.

הערה : אם בעסק המטופל ישנם ניירות ערך יש צורך לבצע חישוב במסך ניירות הערך, ורק לאחר מכן לבצע את החישוב במסגרת מסכי האינפלציה. משום שהחישוב במסגרת מסכי האינפלציה "ניזון" למעשה מתוצאות חישוב ניירות הערך, ומשלים אותו.

ניירות ערך

להלן בקצרה סדר העבודה על ניירות ערך בתוכנה.

- הקמת ניירות ערך
- קליטת תנועות בניירות ערך
- קליטת שערי בורסה
- חישוב ניירות ערך
- קיזוז הפסדים מניירות ערך
- מעבר לדוח אינפלציוני ולחיצה על יבוא (רלוונטי עד שנת 2007)
- חישוב אינפלציה כללי. (רלוונטי עד שנת 2007)

בתפריט האינפלציה הראשי קיים לחצן "ניירות ערך" שלחיצה עליו תביא אותנו למסך ניירות הערך. החל משנת 2008 הכניסה לניירות ערך נעשית מתוך התפריט הראשי.

הערה חשובה ! אם נוהלו ניירות הערך ב"חיסולית לחלונות" בשנה קודמת הרי שקודם יש לבצע את הסבת הנתונים משנה קודמת לפני קליטת ניירות הערך החדשים משום שהסבת נתונים משנה קודמת דורסת למעשה את נתוני הקלט.

הקמת ניירות ערך

במסך זה נקים את כל סוגי ניירות הערך אותם ברצוננו לקלוט סוגי ניירות הערך מתחלקים ל-3: נייר ערך רגיל, מניות שליטה, ונרשם למסחר בבורסה.

"סיווג נייר": יש לבחור את אחד הערכים בהתאם לסוג הנייר, כאשר ברירת המחדל היא - ניירות ערך סחירים רגילים.

"מקור הנייר": ניתן לקלוט את הערכים ש, דולר, ואירו.

דולר/ אירו חל רק על ניירות ערך בידי יחידים ולא בידי חברה. כאשר בוחרים במקור הנייר מטבע זר – המשמעות היא שההצמדה תהיה לשער המטח ולא למדד.

"נוכה מס כחוק" – החל משנת 2007 נוספה הגדרה לסוג הנייר, האם נוכה מס כחוק או לא. ההגדרה היא ברמת הנייר אך ניתנת לשינוי בפעולת מכירה. ברירת המחדל היא 'לא'.

ניתן לייבא את קובץ הניירות מתוך קובץ אקסל ע"י לחיצה על לחצן "יבוא" והגדרת השדות להעברה.

קליטת פעולות בניירות ערך

על מנת להתחיל לקלוט ניירות ערך יש להקיש על הלחצן או על המקש F6.

מספר פעולה - לכל פעולה יש מספר, המספור הוא אוטומטי ורציף.

סוג פעולה - יש לבחור את סוג הפעולה: קניה, מכירה, מניות הטבה וכו', מחלון הבחירה.

יתרות פתיחה יש לקלוט כקניה, אין פעולה מסוג "יתרת פתיחה" (הסבר נוסף לגבי התאריך של יתרת הפתיחה ראה בסעיף "תאריך רכישה" שלהלן).

מניות הטבה - כאשר מקבלים מניות הטבה גדלה כמות הערך הנקוב. האם ניתן לראות זאת כפעולת 'קניה' בסכום עלות אפס? התשובה לכך היא לא. משום שאם זו קניה הרי שניתן למכור אותה. מכירה של מניות הטבה בלבד - תגרום לכל התמורה להיות רווח, כיוון שהקניה נעשתה בעלות אפס. לפיכך אין להתייחס לקבלת מניות הטבה כאל 'קניה' ולא רלוונטי 'למכור' אותן. כיצד אם כן, יש להתייחס אליהן? מניות ההטבה צריכות להצטרף כתוספת לאותן קניות, אשר בגינן התקבלו מניות ההטבה. פעולת מכירה תתייחס הן לכמות הע.ג. המקורית של הקניה, והן לכמות הע.ג. שהתווספה לקניה המקורית בגין קבלת מניות ההטבה.

אם התקבלו מניות ההטבה, יש לקלוט אותן כפעולה נפרדת בסוג פעולה 'מניות הטבה'. בשעת ביצוע החישוב, התוכנה תחשב את סה"כ הע.ג. שבגינן התקבלו מניות ההטבה. כן תזהה התוכנה את הקניות השונות, בניכוי המכירות השונות המרכיבות יתרה זו. לבסוף, היא תקצה את מניות ההטבה, בצורה פרופורציונית, על קניות אלו. כל זאת ייעשה אוטומטית בשעת ביצוע החישוב.

כמות הע.ג. של מניות ההטבה, שהוקצתה לכל קניה ספציפית, תוצג בשדה 'ע.ג. הטבה'. פעולת

ההקצאה האוטומטית תלויה בשיטת ניהול ניירות הערך. דהיינו, האם היא FIFO או LIFO.

דיבידנד לפי סעיף 94 ג' - בחירה בסוג פעולה מסוג דיבידנד לפי סעיף 94 ג'. תאפשר קיזוז אוטומטי של הפסד מניירות ערך. הדיבידנד משוייך לנייר הרלוונטי ובזמן המכירה התוכנה תבדוק האם הקנייה היא במסגרת השנתיים שקדמו למכירה. אם כן, ובהנחה שנוצר הפסד, יקוזז הדיבידנד באופן אוטומטי. הקיזוזים שבוצעו יופיעו בדוח קיזוז דיבידנדים בניירות עבודה.

קוד הנייר - כל פעולה מתייחסת לני"ע כלשהו. יש לבחור את הנייר המבוקש לפעולה, מתוך חלון ניירות הערך שייפתח. החלון יציג את כל ניירות הערך שהקמת בעסק במסך "הקמת ניירות ערך". אם מדובר בני"ע חדש שטרם הוקם במסך "הקמת ניירות ערך" לחיצה על ה בשדה זה תאפשר את "הקמתו".

תיאור הנייר - לאחר שבחרת את קוד הנייר מתוך חלון הניירות, יוצג שמו באופן אוטומטי.

תאריך הרכישה - לכל פעולה חובה לקלוט תאריך. אם סוג הפעולה הוא מניות הטבה או דיבידנד - יש

לקלוט את תאריך יום האקס, ולא את תאריך הקבלה בפועל.

לניירות ערך המהווים יתרות פתיחה משנים קודמות, יש לקלוט את התאריך המקורי של הרכישה ולא תאריך של תחילת שנה.

מחוץ לבורסה - אם פעולת הקניה / מכירה נעשתה 'מחוץ לבורסה' יש להשיב 'כן' על מנת שייפתח חלון נוסף לקליטת נתונים נוספים. בשדה "מחיר הבורסה" יש לקלוט את השער.
ערך נקוב - לכל פעולה חובה לקלוט את הע.נ. שלה. החישובים מבוססים על נתון זה. לסוג פעולה של "דיבידנד לפי סעיף 94 ג" אין כמובן ע.נ.
ע.נ. הטבה (לקניה) - זהו אינו נתון קלט! נתון זה נקבע בשעת החישוב ויוצג אוטומטית.

על פי איזה סדר ממוינות הפעולות?
כברירת מחדל הן ממוינות לפי סדר הקליטה. אולם, באפשרותך לבקש מיון לפי סדר שונה. כלומר אין כל חשיבות לסדר הקליטה.
בחלקו העליון של המסך ממוקם מפתח מיון, ניתן למיין את הפעולות לפי 4 מפתחות:
מספר פעולה
תאריך פעולה
סוג פעולה + תאריך פעולה
קוד נייר + תאריך פעולה

בקרה מטעויות

בפעולות הקליטה קיים פוטנציאל רב לטעויות. לפיכך שולבו בתוכנה אמצעי בקרה שונים, שמטרתם לזהות טעויות פוטנציאליות ולהגן מפניהן. למשל:
הודעות שגיאה – המופיעות מיידית עם בצוע השגיאה (אי קליטת ע.נ. או תאריך).
בקשות לאישור נוסף במקרים מיוחדים כגון בקשה לביטול פעולה.

מנגנון הבקרה החשוב ביותר נועד למנוע את הטעויות הבאות:
קליטת מכירה בע.נ. הגדול מסה"כ הקניות. כלומר, מצב של יתרת ע.נ. שלילית.
יתכן כמובן מצב של מכירה בחסר (short). במצב זה יש ללחוץ על אישור.
קליטת מניות הטבה או רווחים, כאשר ביום האקס לא הייתה קיימת כל יתרת ע.נ.

מנגנון זה מופעל אוטומטית, לפני היציאה מהמסך ואם נעשתה שגיאה תופיע הודעה שתציין באיזה ני"ע קיימת הבעיה ולא ניתן יהיה "לצאת" מהמסך עד לתיקון השגיאה. על מנת לחסוך בזמן הבדיקה היא תתבצע אך ורק עבור אותם ני"ע שנקלטו, או עודכנו. מכאן נובע, שאם נכנסת למסך רק לצורך התבוננות בנתונים, ולא לצורך קליטת נתונים בדיקת התקינות לא תתבצע.

קליטת שערי בורסה

במסך ניירות הערך קיים לחצן שנקרא "קליטת שערי בורסה". על מנת להתחיל לקלוט שערי בורסה יש למלא את התאריך שאליו נקלוט את שערי הבורסה.

קוד נייר - לשדה זה נקלוט את קוד נייר הערך מניירות הערך שהוקמו במסך 'הקמת ניירות ערך'.
השער בבורסה - זהו השער המתפרסם בגיליון הבורסה בעיתון, בדף הבנק וכו' בדיוק כלומר אין לחלקו ב - 100.

הערך בספרים (רלוונטי עד שנת 2007)

כזכור, ני"ע הקיים ביתרת הפתיחה, מוגדר כ'נכס קבוע' ויופיע ברשימה זו.
לפי איזה סכום יוצג הנייר ברשימת הנכסים הקבועים?
הסכום של הנכסים הקבועים הוא ה'ערך בספרים' לתום השנה הקודמת. כלומר זהו אינו סכום העלות ולא שווי הבורסה לתום שנת הרכישה. את הערך בספרים ניתן לקלוט לפי אחת משתי שיטות כרצונך:

א. סכום גלובלי

אם מבקשים לקלוט את השווי הכולל של הנייר לתום שנה קודמת, יש להגדיר בקוד הערך בספרים "סכום גלובלי לסה"כ ע.ג." ובשדה הערך בספרים יש לקלוט את כל שווי הנייר. סכום זה יופיע ברשימת הנכסים הקבועים.

ב. שער בבורסה ל - 100 ע.ג.

ישנה אפשרות שהתוכנה תחשב את הערך בספרים ע"פ השער בתום שנה. במצב זה, יש להגדיר בשדה קוד הערך בספרים - "שער בבורסה ל - 100 ע.ג." ובשדה הערך בספרים יש לרשום את השער.

ביצוע חישוב

לאחר קליטת הפעולות בני"ע ושערי הבורסה, יש לבצע חישוב ניירות ערך. במידה וחסרים שערים התוכנה תתריע בזמן החישוב.

לתשומת לבך:

לצורך העיבוד הנ"ל, יש חשיבות קריטית לשיטת ניהול ניירות הערך. כלומר, האם העיבוד יתבצע בשיטת FIFO או LIFO כלומר אם נקנה נייר הערך בתאריכים שונים מאיזה תאריך נמכור מניירות הערך שנקנו "אחרונים" או "ראשונים".

שיטת LIFO משמעה נייר הערך "האחרון" שנקנה יימכר "ראשון".

שיטת FIFO משמעה נייר הערך ה"ראשון" שנקנה יימכר "ראשון".

מה השיטה הנכונה?

לשאלה זו אין תשובה בחוק. לפיכך אפשרנו לבחור באחת מהשיטות לפי מיטב הבנתו ושיקוליו של המשתמש.

היכן מוגדרת שיטת ניהול ניירות הערך ?
התשובה היא בפרטי נישום ⇨ פרטי עסקים ⇨ בכרססת "פקיד שומה" ⇨ בשדה "שיטת ניירות ערך" שם
נבחר בLIFO או FIFO.

דוחות עיקריים לניירות ערך

נספח ג' 1 ו - ג' 2 מרכזים את פעולות המכירה של ני"ע. שני הדוחות חייבים בהגשה.
נספח ג' 1 - ירכז את כל מכירות השנה מקניות של שנת 2006 ואילך.
נספח ג' 2 - ירכז את המכירות של ני"ע שנרכשו עד שנת 2005.
רווח או הפסד מ - ג' 2 יועבר ישירות לדוח שנתי 1214, ואילו את הרווח/ הפסד מ - ג' 1 יש להעביר
תחילה לנספח ג' בתפריט הדוח השנתי ומשם יועבר ל - 1214.

ניירות עבודה

ניתן להיכנס לניירות עבודה בתפריט דוחות באינפלציה. תפריט משנה זה מכיל שלל דוחות הקשורים
לניירות ערך כולל יומן קליטה ודוח יתרות.

פרק 8 – דו"ח שנתי

הדוח השנתי הוא למעשה פונקציה של סוג הנישום. כלומר, אם מדובר בנישום מסוג "יחיד" נקבל מסך המתאים להכנת דוח שנתי ליחיד (טופס 1301) ושומה צפויה המתאימה ליחיד ואם מדובר בנישום מסוג "חברה" נקבל מסך המתאים להכנת דוח שנתי לחברה (טופס 1214) ושומה צפויה המתאימה לחברה.

דו"ח שנתי יחיד

כאמור אם מדובר בנישום מסוג "יחיד" לחיצה על הכפתור "דו"ח שנתי" בתפריט הראשי תביא אותנו למסך הדו"ח השנתי. כביתר תפריטי התוכנה הלחצנים מימין מאפשרים קליטה ואילו משמאל ממוקם הלחצן "דוחות". במסך זה ניתן לקלוט את נתוני הדו"ח השנתי לצורך מס הכנסה ואת נתוני הפקודות המעבידים (טופס 134), הפרשי שומה בטוח לאומי, נספח ג' ונספח ד'.

קליטת נתוני הדוח השנתי

שמות שדות הקלט במסך תואמים את אלו של טופס 1301. מסך הקליטה מחולק למספר כרטסות, כאשר בכל כרטסת מופיע פירוט סוגי ההכנסות או הניכויים. ניתן לנוע בשדות הקליטה ע"י ENTER או TAB. על מנת לצפות בנתונים שנקלטו כבר יש ללחוץ על המקש "תצוגה" (F9). לחזור לקליטה יש ללחוץ על מקש "קליטה" (F11).

קבוצה		סעיפי הקבוצה	בן זוג ה'רישום''	בן זוג הזוג	הכנסה משותפת	בן זוג ה'רישום''	בן זוג הזוג	נתונים
			סכום	סכום	סכום	סכום	סכום	ניסויים
			קוד מ.ה.	קוד מ.ה.	קוד מ.ה.	קוד מ.ה.	קוד מ.ה.	
1	הכנסות רגילות	א/א	250,000	150,000	1701			אין
1	הכנסות רגילות	3	90,000	120,000	1721			יש

טור "נישום" וטור "בת הזוג"

קליטת הנתונים נעשית בטור נפרד לנישום ובטור נפרד לבת הזוג, לפי הצורך. לנישום שאינו נשוי לא תהיה גישה לטור בת הזוג.

הטיפול ביותר מסכום אחד לסעיף

אם לנישום קיימים מספר סכומים הרלוונטיים לסעיף כלשהו ב"דוח השנתי" למשל הכנסה ממספר עסקים או משכורות ממספר מעסיקים יש לקלוט את הפירוט ע"י לחיצה על ה- הממוקמות בסעיף. בעת קליטת הפירוטים בשדות השונים ניתן ללחוץ על לחצן "יבוא מש.ק." – התוכנה תעביר את הנתונים שנקלטו לסעיף בשנה קודמת ללא סכומים. כמו-כן, בקליטת פירוטים לשדות הקשורים למשכורת כגון: הכנסה מבוטחת, הפקדת מעביד לקצבה וכו' ישנו כפתור "העתקה ממשכורת". לחיצה על כפתור זה תעביר את הפירוטים שנקלטו בשדה "משכורת" ללא סכומים.

חיפוש – לחיצה על הלחצן תאפשר לחפש סעיף לפי קוד מס הכנסה, לפי שם סעיף או לפי מספר סעיף.

ייבוא נתונים

לחיצה על הלחצן (הממוקם בראש המסך) תאפשר ייבוא נתונים מחלקי התוכנה השונים (רווח והפסד, רווח הון, נספח ג', גביה וכו'). אם לאחר קליטת נתונים בדו"ח השנתי עודכנו סכומים במסך רווח הון או רווח והפסד הרי שיש לבצע יבוא נתונים חוזר על מנת שלא תהיה סתירה, למשל בין נתוני הרווח והפסד לנתוני הדו"ח השנתי.

הגדרות נוספות

לחיצה על הלחצן תביא אותנו למסך ההגדרות. המסך מחולק ל- 3 כרסות.

1. **הגדרות מסך** – במסך זה ישנן כמה הגדרות המשפיעות על אופן העבודה והחישוב.

תאריך החישוב – כברירת מחדל תאריך החישוב הוא התאריך של המחשב. ניתן לשנות תאריך זה בשדה תאריך החישוב.

לתאריך החישוב יש השפעה על תוצאות החישוב למשל בשדה "הריבית הצפויה" בשומה למ"ה.

אופטימיזציה – מהי אופטימיזציה? לפי גישת שלטונות המס ניתן לפצל את הניכויים והזיכויים בין בני הזוג כך שיבוצע החישוב הטוב ביותר (אופטימלי) לתא המשפחתי.

מה שיקרה בתוכנה הוא שעם ביצוע החישוב, הסכומים יפוצלו בין בני הזוג בצורה הטובה לנישום כך שינוצל מקסימום הזיכוי או הניכוי.

אם המשתמש אינו מעוניין באופטימיזציה עליו להוריד את ה- V מהשדה אופטימיזציה.

אם קיימת אופטימיזציה ורוצים לבצע סימולציות, יש להיעזר במקש "שיחזור הקליטה" המופיע במסך הקליטה של הדו"ח השנתי בחלק הימני התחתון של המסך. לחיצה על "שיחזור קליטה" תאפשר חזרה לתוצאות החישוב הקודם.

מצבים בהם לא מתבצעת אופטימיזציה.

ברצוננו להסב את תשומת לבכם למצבים בהם מוגדר חישוב אופטימיזציה בדוח השנתי, אולם בפועל מתבצעת אופטימיזציה מוגבלת או כלל לא מתבצעת אופטימיזציה.

בהתאם לתיקוני החקיקה בכל הקשור לחישוב הניכוי לפי סעיף 47 לפקודה ל"עמית מוטב", ניתן לעשות שימוש אך ורק בהפקדות הרשומות ע"ש העמית עצמו ולא ניתן להעביר אליו הפקדות ע"ש בן/בת הזוג. בהתאם לכך, במצבים בהם אחד מבני הזוג נחשב ל"עמית מוטב", בהתאם להפקדותיו, או לחילופין סה"כ הפקדות בני הזוג עולות על הסכום ממנו נחשב העמית ל"עמית מוטב" (13,977 בשנת 2008) ועל מנת שלא לשנות את הסטאטוס של העמית "מוטב/לא מוטב" לא מתבצעת אופטימיזציה בניכויים.

בנוסף, הקביעה האם עמית הינו "עמית מוטב" מתבססת גם על קליטת הנתונים בשדה הפקדות לקצבה בזיכויים, לכן במצבים אשר תוארו לעיל לא מתבצעת אופטימיזציה בזיכוי קצבה. האופטימיזציה כן תתבצע לגבי סעיפי ביטוח חיים או ביטוח קצבת שאירים.

2. אחוזי מס – זהו מסך לקריאה בלבד ובו ניתן להביט באחוזי המס המתאימים לכל סוגי ההכנסה יש לשים לב שהשדות המודגשים בצבע שונה משמעם שלנישום שגילו מעל 60 רצפת המס תהיה 10% .

3. אקסולוגית הכנסות – בדומה למסך הקודם מסך זה הוא אינפורמטיבי ומאפשר תצוגה של כל סוגי ההכנסות כבסיס לכל סוגי הניכויים או הזיכויים.

קיצוז הפסדים

בראש המסך ממוקם הלחצן שלחיצה עליו תאפשר קיצוז הפסדים של הנישום או בת זוגו כנגד הכנסות ממקורות אחרים. את הפסדים יש לקלוט תחילה במסך "קליטת הפסדים" בתפריט ה"דוח השנתי" (הסבר מפורט לגבי שימוש באופציה "קליטת הפסדים" ראה בתת-סעיף "דוח שנתי" ← **"קליטת הפסדים"** – ראה עמ' 83).

חישוב

אם ברצוננו לצפות בתוצאות החישוב הרי שעלינו להפעיל את החישוב עם סיום קליטת הנתונים. דבר זה

ייעשה ע"י לחיצה על הלחצן הממוקם בראש המסך.

תצוגת חישוב

לאחר קליטת הנתונים וחישובם ניתן לראות את תוצאות החישוב ע"י לחיצה על הכרסת "תצוגת חישוב" או על המקש F12. במסך זה מוצגות תוצאות החישוב בחתכים שונים על מנת לתת תמונה מלאה של אופן ההגעה לתוצאת המס.

פעולה	סעיף	חישוב מאוחד בן זוג ה"רשום"	חישוב נפרד בן זוג ה"רשום"	חישוב נפרד "כפוי" בן זוג ה"רשום"	פירוט חישוב
הכנסה		608,000	339,000	269,000	
ניכויים אישיים		0	0	0	
הכנסה חייבת		608,000	339,000	269,000	
המס ברוטו		217,938	98,927	73,727	
זיכויים אישיים		10,044	6,306	5,874	
המס נטו		207,894	92,621	67,853	
גביה		0	0	0	
סה"כ		207,894	92,621	67,853	
הרביית הצפוייה		11,713	9,041	0	
המס לתשלום/להחזר		219,607	101,662	67,853	

המסכים מחולקים ל-3 סוגי חישוב: מאוחד, נפרד ונפרד כפוי. הטורים הצבועים בירוק מייצגים את שיטת החישוב המומלצת לנישום (כמובן בהתאם לחוק) ולשם השוואה מוצגות גם האלטרנטיבות האחרות.

כללי – בכרסת זו נראה את תוצאות חישוב המס.

הכנסה – בכרסת זו נראה את חלוקת ההכנסות לפי אחוזי המס לדוגמא יגיעה אישית, רווח הון, ושעור מס מוגבל 25%.

ניכויים אישיים – בכרסת זו נראה את:

- הניכויים האישיים
- את אופן קיזוז הניכויים מההכנסות השונות
- את אופטימיזציית הניכויים, כלומר כיצד נעשה החישוב האופטימלי את המצב לפני ואחרי.

מס ברוטו – בכרסת זו נראה את אופן חישוב המס לפי מדרגות. תצוגה זו מועילה במיוחד כאשר ישנן הכנסות בשיעורי מס שונים (יגיעה אישית, פטנט, ודמי מפתח לדוגמא).

זיכויים אישיים – בכרסת זו נראה את פירוט נקודות הזיכוי שקבלו הנישום ובת זוגו.

גביה – בכרסת זו נראה את פירוטי הגביה השונים.

הערות כלליות

את כל הנתונים יש לקלוט בסכומים גולמיים, דהיינו אין צורך לבצע כל חישוב קודם לקליטתם. לדוגמא יש לקלוט את ההפקדה בקופת הגמל ולא את הניכוי או הזיכוי הנובעים ממנה. שם המעביד וטפסי 106: כאשר לנישום הכנסה ממשכורת או משמרות יש למלא בטופס 1301 את "שם המעביד" ואת מספר טפסי ה-106 המצורפים ל-1301 נתונים אלה ניתן למלא בכרטסת "ניכויים במקור". שיטת קיזוז הניכויים מההכנסות: כאשר לנישום הכנסות ממקורות שונים ומגיעים לו ניכויים אישיים, הניכויים יקוזזו קודם מההכנסות בעלות שיעור המס השולי הגבוה יותר. כלומר הקיזוז ייעשה בצורה הטובה לנישום אלא אם כן נאמר מפורשות בחוק אחרת.

בתפריט הדוח השנתי ישנם מסכי קלט נוספים

• הפקדות מעבידים

קליטת נתונים לצורך הפקת טופס 134.

• הפרשי ביטוח לאומי

במסך זה ניתן לחשב את סכום הביטוח לאומי לעצמאי. יש ללחוץ על מקש יבוא נתונים מדוח שנתי על מנת להעביר את הנתונים הרלבנטיים שנקלטו בדוח השנתי. לאחר מכן יש ללחוץ על חישוב. הערה: הסבר מפורט בנושא זה ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "

• **רווח הון מני"ע סחירים נספח ג'**

במסך זה נקלוט את הרווחים מני"ע סחירים ע"פ האישורים המגיעים מהבנק. את ההפסד מני"ע יש לקלוט תחילה במסך "קליטת הפסדים" בתפריט ה"דוח השנתי". בנספח ניתן לבצע פעולות קיזוז והיתרה תעבור לדוח השנתי. אם נשארה יתרת הפסד משנה קודמת יש ללחוץ על 'יבוא' והתוכנה תעביר את ההפסד לשדה "הפסדים מועברים". לאחר סיום הקליטה, יש לעבור לנתוני הדוח השנתי וללחוץ על 'יבוא'.

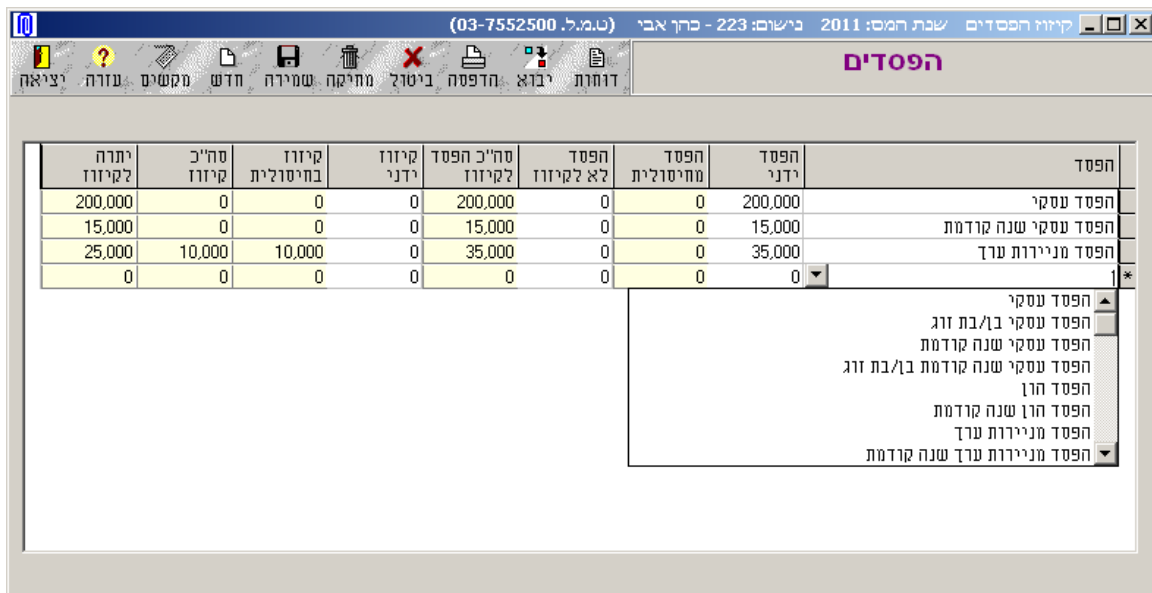
הערה: להסבר מפורט בנושא זה ניתן ללחוץ במסך הקליטה על לחצן ⇐ "נספח ג'"

• **הכנסות מחו"ל נספח ד'**

קליטת הכנסות מחו"ל. התוכנה מחשבת זיכוי מיסי חו"ל והנתונים יועברו אוטומטית לדוח השנתי. הערה: הסבר מפורט בנושא זה ניתן למצוא בתפריט ראשי ⇐ עזרה ⇐ "זיכוי מיסי חו"ל"

• **קליטת הפסדים**

במסך זה מרוכזים כל ההפסדים השונים של הנישום.

הפסד	הפסד ידני	הפסד מחיסולית	הפסד לא לקיזוז	סה"כ הפסד לקיזוז	קיזוז ידני	סה"כ הפסד בחיסולית	קיזוז בחיסולית	סה"כ יתרה לקיזוז	יתרה לקיזוז
הפסד עסקי	200,000	0	0	200,000	0	0	0	200,000	0
הפסד עסקי שנה קודמת	15,000	0	0	15,000	0	0	0	15,000	0
הפסד מניירות ערך	35,000	0	0	35,000	0	10,000	10,000	25,000	10,000
	0	0	0	0	0	0	0	0	0

לחיצה על לחצן יבוא במסך גורמת ליבוא כל ההפסדים* מכל עסקיו של הנישום. מעסק שותפות מועבר ההפסד לפי חלקו של השותף. נפתחת שורה לכל סוג הפסד. הפסד זה נרשם בשדה "הפסדים מחיסולית". קיזוזים אשר יבוצעו במהלך העבודה, אשר יפורטו בהמשך, ירשמו אוטומטית במסך זה.

לא ניתן לבצע את הקיזוזים במערכת ללא כניסה למסך זה. יש לבצע קליטה ו/או יבוא של הפסדים.

בנוסף, ניתן לרשום הפסדים וקיזוזים לנישום באופן ידני (לתשומת ליבכם בשלב זה לא מתבצע יבוא הפסדים מעסק ויש לקלוט אותם ידנית).
במידה ולא קיימת שורת הפסד רצויה, ניתן ללחוץ על לחצן "חדש" ובשורה שתיפתח בשדה הפסד לחיצה על הקומבו (משולש שחור הפוך) תוצג את רשימת ההפסדים האפשריים, יש לבחור את ההפסד המתאים ולמלא את הנתונים הרצויים.

לצורך הפקת הטופס החדש יש לבחור בתפריט הדוחות שבדוח השנתי בדוח "הפסדים מועברים".

• **מועד הגשת הדוח השנתי**

במסך זה ניתן לקלוט לצורך מעקב את תאריך הגשת הדוח. הפקת דוח מתאים נעשית מתוך מסך פרטי נישום.

• **שידור לשע"מ**

ללקוחות המחוברים למחשבי שע"מ, קיימת אפשרות לרכוש מודול המאפשר שידור הדוחות לשע"מ. יתרונות השידור מפורטים בהוראת הביצוע של הנציבות:

- א. מינימום טעויות ושגויים בשידור הדוחות.
- ב. שידור שומות עצמיות בזמן קצר יחסית, ובעקבות זאת טיפול מזורז באישור החזרי מס ואישור דוחות השומה סופית.
- ג. הסדר נוח יותר של אורכות להגשת הדוחות.

הסבר מפורט על השימוש באופציה זו ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "שידור דוח שנתי לשע"מ"

ניתן להגיע לתפריט דוחות גם ע"י לחיצה על לחצן **דוחות** במסך הקליטה של הדוח השנתי. מתפריט הדוחות ניתן להפיק את הדוחות הבאים:

- טופס 1301 דוח שנתי ליחיד – מבנה הטופס תואם למבנה הטופס של מס הכנסה.
- דו"ח שנתי מקוצר.
- השומה הצפויה למס הכנסה (מקוצר) – בדו"ח זה ניתן לראות את חישוב המס בפורמט המתאים לשומה של מס הכנסה.
- השומה הצפויה למס הכנסה – בדו"ח זה ניתן לראות את חישוב המס.
- קיזוז הפסדים – בדו"ח זה ניתן לראות את קיזוזי ההפסדים שנעשו.
- הפרשי ביטוח לאומי.
- נספח פירוטים – בדו"ח זה ניתן לראות את הפירוטים שהוזנו לסעיפים.
- טופס 134 – נספח לדו"ח שנתי יחיד.
- רווח הון מני"ע סחירים – נספח ג'.
- הכנסות מחו"ל – נספח ד'.
- זיכוי מיסי חו"ל.
- הפסדים מועברים.
- פירוט הפסדים.

דו"ח שנתי חברה

כאמור אם מדובר בנישום מסוג "חברה" לחיצה על הכפתור "דו"ח שנתי" בתפריט הראשי תביא אותנו למסך הדו"ח השנתי. כביתר תפריטי התוכנה הלחצנים מימין מאפשרים קליטה ואילו משמאל ממוקם הלחצן "דוחות". במסך זה ניתן לקלוט את נתוני הדו"ח השנתי לצורך מס הכנסה.

קליטת נתוני הדוח השנתי:

מסך הקליטה בנוי לפי חלקי טופס 1214, כאשר לכל חלק קיימת לשונית נפרדת לצורך קליטת הנתונים, בדומה למסך הקליטה של דוח שנתי יחיד. בראש המסך קיים לחצן "נתונים נוספים" המאפשר גישה נוספת לשלושת האפשרויות הבאות: "פרטים על החברה", "פרטים על חברות קשורות", "פרטים על בעלי מניות" אשר מצויות גם בתפריט הדוח השנתי. לחיצה על אחת מאפשרויות אלה תגרום לפתיחה ישירה של מסך הקליטה הרלוונטי ובסיום הקליטה, המערכת תחזור למסך קליטת הנתונים של הדוח השנתי.

The screenshot shows the 'דו"ח שנתי חברה' (Company Annual Report) software interface. The window title is 'דו"ח שנתי חברה' and the year is 2011. The main menu includes 'תוצאות חישוב פירוט קיזוז ניכיים', 'קליטה (F11)', and 'תצוגה (F9)'. The 'קליטה (F11)' section is active, displaying a table of tax items with columns for 'סכום' (Amount) and 'הכנסה' (Income). The table lists various income types such as 'הכנסה רגילה' (Regular Income), 'הכנסה ממפעל מאושר' (Income from approved enterprise), 'שיעור מס חברות' (Corporate tax rate), and 'דיבידנד מופעל מאושר' (Approved dividend). The 'תוצאות חישוב פירוט קיזוז ניכיים' section shows a summary of tax calculations, including 'פירוט חישוב מס' (Tax calculation details) and 'זיכיים' (Credits). The 'זיכיים' section lists various tax credits and deductions, such as 'זיכוי תרומות' (Charitable contribution credit), 'מס נטו' (Net tax), 'גביה' (Withholding tax), 'סה"כ' (Total), 'מס מוסד כספי' (Financial institution tax), 'הריבית הצפויה' (Expected interest), and 'יתרת מס לתשלום / החזר' (Remaining tax to be paid / refund).

ייבוא נתונים

לחיצה על הלחצן (הממוקם בראש המסך) תאפשר ייבוא נתונים מחלקי התוכנה השונים (רווח והפסד, גביה וכו'). אם לאחר קליטת נתונים בדו"ח השנתי עודכנו גם סכומים במסך רווח הון או רווח והפסד הרי שיש לבצע ייבוא נתונים חוזר על מנת שלא תהיה סתירה, למשל בין נתוני רווח והפסד לנתוני דוח שנתי.

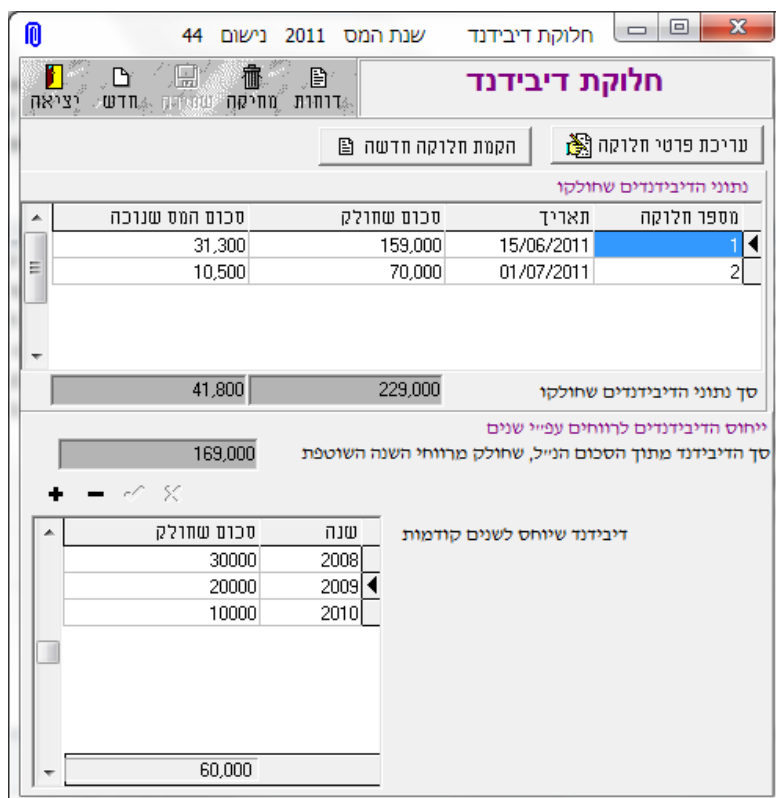

בראש המסך ממוקם הלחצן **קיצוז הפסדים** שלחיצה עליו תאפשר קיצוז הפסדים של העסק כנגד ההכנסות השונות.

את ההפסדים יש לקלוט תחילה במסך "קליטת הפסדים" בתפריט ה"דוח השנתי" (הסבר מפורט לגבי שימוש באופציה "קליטת הפסדים" ראה בתת-סעיף "דוח שנתי" ← **"קליטת הפסדים"** – ראה עמ' 83).

תפריט הדוח השנתי מכיל מסכי קלט נוספים:

- **רווח הון מני"ע סחירים נספח ג'** - אם מנהלים בתוכנה ניירות ערך, הרי שאת נתוני ג' 1 יש להעביר לנספח ג'. להעברת הנתונים יש להכנס לנספח ג' וללחוץ על לחצן אם צריך יש לבצע קיצוזים, ולאחר מכן להעביר הנתונים לדוח השנתי ע"י פעולת יבוא במסך הקליטה של נתוני הדוח השנתי.
- **הכנסות מחו"ל נספח ד'** - קליטת הכנסות מחו"ל. התוכנה מחשבת זיכוי מיסי חו"ל והנתונים יועברו אוטומטית לדוח השנתי.
- **קליטת חלוקת דיבידנד** – החל משנת המס 2009, רשות המיסים החילה חובת הגשת טופס 1214ב' – דין וחשבון על חלוקת דיבידנד. עדכון זה כולל אפשרות למילוי נתוני הטופס וכן הדפסת הטופס, השונה במעט מהטופס המקורי. בתיאום עם רשות המיסים ניתן להגיש את הטופס המופק ב'חיסולית' במקום הטופס המקורי.
אפשרות זו כלולה בתפריט "דוח שנתי" בלחצן "קליטת חלוקת דיבידנד".

בכניסה למסך הקליטה, מתקבלת תצוגה של סיכום כל החלוקות לאותה שנה וכן הייחוס של הדיבידנדים לפי שנים. בראש המסך קיימים שני לחצנים: "עריכת פרטי חלוקה" ו"הקמת חלוקה חדשה".

בלחיצה על אחד משני הלחצנים האמורים, בהתאם לצורך, יפתח מסך קליטה "פרטי חלוקת דיבידנד". בעת הקמת חלוקה חדשה חובה למלא את תאריך החלוקה, המערכת לא תאפשר קליטת נתונים לפני מילוי שדה זה. את נתוני החלוקה יש למלא בהתאם לסוג המקבל - הלשוניות בצידו הימני של המסך, ובהתאם לסוג ההכנסה ממנה חולק הדיבידנד - שתי לשוניות המופיעות מעל הטבלה, בטבלאות הנתונים יש לקלוט את סכום החלוקה, אחוז המס וסכום המס שנוכה. כמו-כן, קיימת לשונית תצוגה אשר בה ניתן לראות את כל הנתונים שנקלטו בפרטי החלוקה. במסך הראשי, בו מרוכזים כל נתוני החלוקות, ניתן כאמור לייחס את הדיבידנדים לרווחים משנים קודמות. יש לפרט את השנים הקודמות וסכומי הדיבידנד המיוחסים לרווחים מאותן שנים. בהתאם לקליטה זו יעודכן באופן אוטומטי סכום החלוקה המתייחס לרווחי השנה השוטפת. להעברת סכום הדיבידנד, ניכוי במקור מדיבידנד ומספר החלוקות לדוח שנתי חברה, יש להיכנס לנתוני הדוח השנתי וללחוץ על לחצן "יבוא".

- **מועד הגשת הדוח השנתי** - במסך זה ניתן לקלוט לצורך מעקב את תאריך הגשת הדוח. הפקת דוח מתאים נעשית מתוך מסך פרטי נישום.

- **נתונים נוספים** - במסך זה ניתן לקלוט פרטים על החברה ובעלי במניות על מנת שיופיעו בדוח 1214. (ניתן להיכנס לאופציה זו גם ממסך "קליטת הדוח השנתי").

מתפריט הדוחות ניתן להפיק את הדוחות הבאים:

- דין וחשבון על הכנסות החברה – מבנה הטופס תואם למבנה הטופס של מס הכנסה.
- השומה הצפויה למס הכנסה – בדו"ח זה ניתן לראות את חישוב המס.
- רווח הון מניירות ערך סחירים - נספח ג'.
- הכנסות מחו"ל - נספח ד'.
- זיכוי מיסי חו"ל
- הפסדים מועברים.
- פירוט הפסדים
- חלוקת דיבידנדים

פרק 9 - גביה

כיצד מגיעים למסך ? תפריט ראשי ⇨ גביה.

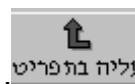
מקדמות למס הכנסה

לחיצה על הלחצן מקדמות למס הכנסה תביא אותנו לתפריט פנימי "גביה – מקדמות למס הכנסה".

- **לפי הדיווחים בפועל, בספרים** – מטרת מסכים אלו היא קליטת המקדמות למס הכנסה כפי שדווחו בפועל לשם השוואתם למקדמות המבוססות על הספרים.
מסך העבודה מחולק לשניים חלון עליון המטפל בקליטת המקדמות וחלון תחתון המשמש להצגת הנתונים שנקלטו.
- **תשלומים חריגים** – לעיתים נוצר מצב של תשלום חריג למס הכנסה בנוסף לתשלומים הרגילים . אם קיים מצב כזה יש לבחור באופציה תשלומים חריגים לקלוט בשדה סכום מלא את הסכום והתוכנה תחשב את הסכום היחסי לפי החודש אליו משויך התשלום. כלומר אם החודש הוא 7 והסכום המלא הוא 700 הסכום היחסי יהיה 100 .
- **התאמת % מקדמות** – משנת המס 1991 רשאי נציב מס הכנסה להגדיל את המקדמות שישלם נישום ששיעור מקדמותיו לפני ההגדלה היה פחות מ-35% ואשר פרק ב' לחוק התיאומים לא חל עליו בשלושת החודשים הראשונים של שנת המס באופן שישקף את גידול המחזור בשלושת החודשים שלאחר השנה המשמשת כבסיס לקביעת המקדמות , לעומת הממוצע ברבע של שנה זו כשהוא מתואם המחצית משיעור עליית המדד. בתשעת החודשים הנותרים יקטנו המקדמות באופן יחסי. "חיסולית לחלונות" מאפשרת לך כמייצג (או מבקר) להיערך באופן אופטימלי להתאמת אחוז המס.
- **בסיס הכנסה למקדמות** – במסך זה ניתן לחשב את בסיס הכנסה למקדמות תוך התחשבות בסעיף 46(ב) לפקודה.

הערה: ניתן למצוא בתפריט ראשי ⇨ עזרה ⇨ "מקדמות למס הכנסה" הסבר מפורט לגבי הנושא.

לאחר קליטת המקדמות למס הכנסה יש "לצאת" מהתפריט הפנימי "גביה – מקדמות למס הכנסה" ולחזור

לתפריט גביה באמצעות לחיצה על הלחצן

ניכויים במקור

אופציה זו מאפשרת לקלוט בצורה מפורטת את הניכויים במקור מעסק, ממשכורות או ניכויים במקור אחרים. ניתן לקלוט את רשימות הניכוי במקור עבור כל אחד מהעסקים של הנישום או של בת זוגו. בכניסה למסך בפעם הראשונה נופנה למסך "טבלת מנכים" בו נוכל להקים מנכים חדשים. על מנת להקים מנכים במהלך העבודה יש להקיש על ה בפרטי המנכה הממוקם בראש המסך.

שווי ריבית לפי קליטה יומית

באופציה זו ניתן להזין הן את יתרות החובה והן את יתרות הזכות על בסיס יומי. ניתן גם לייבא נתונים

מקובץ ASCII כלשהו כגון "חשבשבת" ע"י לחיצה על המקש .

שווי ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה

בכניסה הראשונה למסך זה נתבקש להקים את בעל/י השליטה להם מבקשים לחשב את ה"ריבית הרעיונית" לאחר מכן כל שנותר הוא להזין את יתרת הקרן בכל אחד מחודשי השנה יתר החישוב מתבצע באופן אוטומטי ע"י המערכת.

הערה: ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "שווי ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה" לפקודה הסבר מפורט לגבי הנושא.

שווי ריבית לפי סעיף 3(י) לפקודה

בכניסה הראשונה למסך זה נתבקש להקים הלוואה. ברירת המחדל בהקמת הלוואה היא 4% ריבית, יחד עם זאת ניתן לחשב ללא ריבית ע"י איפוס האחוז או לשנות את אחוז הריבית לפי הצורך. במסך הקליטה ניתן לקלוט את התנועות בחשבון הלוואה על בסיס יומי.

פטור ממס על הלוואות בעלים

במסך זה תחושב ריבית על יתרות הזכות של בעלי השליטה בחברה. בכניסה הראשונה למסך זה נתבקש להקים את בעל/י השליטה להם מבקשים לחשב את ה"ריבית הרעיונית" לאחר מכן כל שנותר הוא להזין את "היתרה החודשית" בכל אחד מחודשי השנה יתר החישוב מתבצע באופן אוטומטי ע"י המערכת. **הערה:** ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "פטור ממס על הלוואות בעלים" הסבר מפורט לגבי הנושא.

מס רכישה

אופציה זו מחשבת את סכום מס הרכישה בעסקת מקרקעין. לחיצה על הלחצן תאפשר קליטת נתונים שעל פיהם יחושב מס הרכישה.

הערה: ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "מס רכישה" הסבר מפורט לגבי הנושא.

מתפריט הדוחות ניתן להפיק את הדוחות הבאים:

- ניכויים במקור – את דוח הניכויים במקור ניתן להפיק לפי תקופה כלומר רשימה חודשית או שנתית, ניתן להוציא בדו"ח פירוט לנישום או סה"כ מצטבר לעסקים, את הדוח ניתן למיין לפי שם או קוד המנכה, לדוח ניתן להוסיף דוח מבקר בהתאם לפורמטים רו"ח מבוקר, רו"ח לא מבוקר, רו"ח מבוקר / מסויג, י.מס (יועץ מס) לא מבוקר.
- שווי ריבית לפי קליטה יומית.
- שווי ריבית לפי סעיף 3 (ט) לפקודה.
- שווי ריבית לפי סעיף 3 (י) לפקודה.
- פטור ממס על הלוואת בעלים.
- פירוט המקדמות בפועל.
- פירוט המקדמות בספרים.
- השוואת הדיווח בפועל לספרים.
- תשלומים חריגים.
- התאמת % מקדמות.
- בסיס ההכנסה למקדמות.

פרק 10 - פרמטרים

לפרמטרים חשיבות רבה בעת הגשת הדוחות או התבססות על נתוני החישובים השונים. חברת ט.מ.ל. מערכות מידע בע"מ דואגת לעדכן את לקוחותיה מספר פעמים בשנה ע"י משלוח תקליטור או דיסקט, אולם האחריות לכך שהעדכון יבוצע היא בידי המשתמש. אם מדובר בפרמטרים המשתנים בתדירות גבוהה כמו מדד המחירים לצרכן ושערי ה-\$ יש צורך בדוחות מעודכנים יש צורך להזין את הפרמטרים כפי שיוסבר לעיל כמובן שעדכון התוכנה בד"כ יכיל פרמטרים אלו במידה והיו בהם שינויים.

הכניסה לתפריט הפרמטרים תיעשה דרך **תפריט ראשי** ← **פרמטרים**.
לחיצה על הלחצן מס הכנסה תביא אותנו לתפריט פנימי "**פרמטרים - מס הכנסה**".

במסך זה נפגוש את הפרמטרים הבאים :

מדרגות מס הכנסה

לצורך חישוב המס.

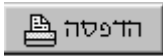
ניכויים וזיכויים - אחוזי וסכומי הניכויים והזיכויים השונים המשפיעים על חישוב השומה ליחיד.

אחוזי המס - אחוזי המס השונים לכל סוגי ההכנסה ליחיד ולחברה .

הנחת יישובי ספר - יישובי הספר ואחוז ההנחה הנלווה אליהם ע"פ הפקודה (סעיף 11 והתקנות מכוחו).

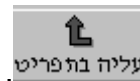
שווי שימוש ברכב - קבוצות הרכבים וסכום שווי השימוש שלהם.

% ריבית שנתית - הצגת אחוזי הריבית לפי סעיף 159 א.

בכל המסכים האלו ניתן לעיין בפרמטרים או להדפיסם ע"י לחיצה על הלחצן הממוקם בתחתית המסך.

לשנותם לא ניתן, אלא במקרים מיוחדים ע"י קוד הניתן ע"י השירות הטלפוני. עדכון פרמטרים אלו בהיסח הדעת עלול לגרום לעיוותים גדולים בחישוב, פרמטרים אלו יעודכנו עם משלוחי עדכוני התוכנה הסדירים ע"י ט.מ.ל מערכות מידע בע"מ.

לאחר עיון \ הדפסת הפרמטרים של מס הכנסה יש "לצאת" מהתפריט הפנימי "פרמטרים-מס הכנסה"

ולחזור לתפריט פרמטרים באמצעות לחיצה על הלחצן

מדד המחירים

במסך ניתן לבצע כמה פעולות :

עיון במדדי השנים האחרונות והקודמות לפי אחד הבסיסים המוצעים לבחירה.

עדכון מדדי שנת המס הנוכחית (ושנות המס הבאות אם יש צורך בשערוכים מסוגים שונים).

עדכון מדדי שנים קודמות אינו אפשרי.

שערוך סכומים – ניתן לקחת סכום ולשערך אותו מתקופה מסוימת עד תקופה מאוחרת יותר כלומר להציג

אותו בערכי התאריך המבוקש וזאת ניתן לעשות באמצעות מספר שיטות: מדד ידוע, מדד בגין עפ ג"ד 36,

מדד בגין ע"פ חוק התיאומים, מדד בגין חוק התיאומים – מוסד כספי. על המסך נראה את הסכום

המשוערך ואת אחוז עליית המדד בתקופה המבוקשת השערוך ייעשה ע"י אחד הבסיסים המוצעים לבחירה.

הערה : חישובי התוכנה מתבצעים ע"פ בסיס 51 בכל האופציות בהן יש צורך בחישוב המבוסס על מדד

המחירים לצרכן.

שערי מט"ח

המסך מציג את שערי הדולר והאירו. לחיצה על לחצן 'יבוא מט"ח' הממוקם בראש המסך יעדכן אוטומטית

את שערי מט"ח ישירות מטבלת השערים של בנק ישראל.

מס רכישה

במסך זה ניתן לעיין / להדפיס באחוזי וסכומי המס לפי סוגי הדירות המשמשים לחישוב מס הרכישה.

דרך האופציה דוחות ניתן להדפיס את המדדים ושערי ה-\$.

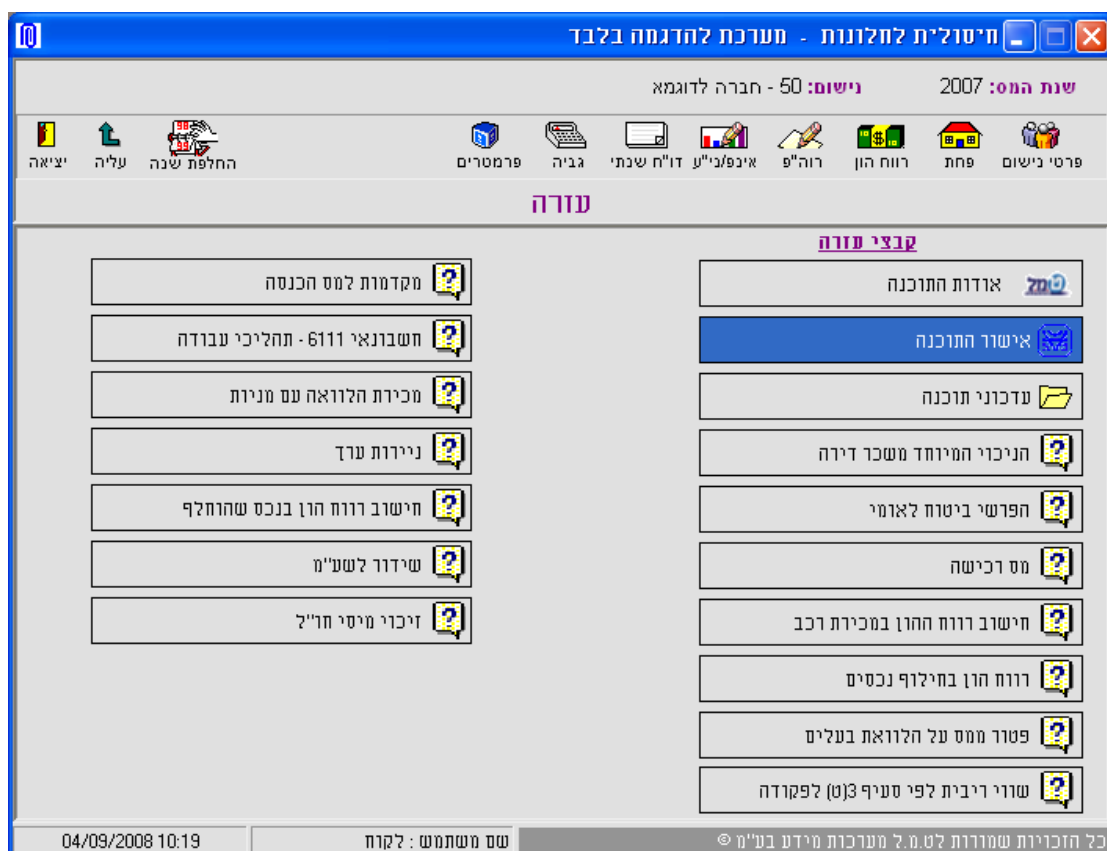
הערה: ניתן למצוא בתפריט ראשי ← עזרה ← "מס רכישה" הסבר מפורט לגבי הנושא.

פרק 11 - עזרה

הכניסה לתפריט העזרה תיעשה דרך תפריט ראשי ← עזרה.

באופציה זו ניתן:

- לקבל מידע טכני אודות מיקום קבצי התוכנה והנתונים באמצעות לחיצה על הלחצן "אודות התוכנה".
- להדפיס את עדכוני התוכנה האחרונים.
- להדפיס את אישור מ.ה. לתוכנה המתחדש מעת לעת.
- להדפיס או לקרוא על המסך את הנושאים המקצועיים המופיעים בתפריט זה.

פרק 12 – גיבוי / שחזור

גיבוי

אופציה זו חשובה ביותר משום שאם חלילה קורה נזק כל שהוא למחשב (גניבה, שריפה, וירוס ושאר "ירקות") הרי שללא אופציה זו יהא עלינו להזין את הנתונים מחדש, וטבען של "צרות" מעין אלו שהן מופיעות בתקופת הלחץ בעבודה. לכן מומלץ לבצע גיבוי מעת לעת.

שאלה היכולה להישאל היא כל כמה זמן עלינו לבצע גיבוי? התשובה לשאלה היא - לפי כמות החומר. אם מוזנת כמות רבה של חומר למערכת הרי שמומלץ לבצע גיבויים בתדירות גדולה. אך ככלל התשובה לשאלה זו כל המרבה הרי זה משובח.

כיצד מגיעים לאופציה?

תפריט ראשי ← תפריט על ← גיבוי / שחזור.

הגיבוי ייעשה לקובצי הנתונים בלבד (DATA), אם ניזוקה התוכנה הרי שיש להתקינה מחדש באמצעות התקליטור תוך התייעצות עם השירות הטלפוני.

הגיבוי נעשה באמצעות התקדמות שלב אחר שלב, כלומר מסיימים את העבודה במסך אחד לוחצים על הלחצן "הבא" ומתקדמים למסך הבא. ואם רוצים לשנות ניתן ללחוץ על הלחצן "הקודם" וכך חוזרים למסך הקודם ומשנים לפי הצורך.

במסך ה-I : אנו מתבקשים לקבוע איזה נישום או נישומים ברצוננו לגבות, ולאילו שנות מס יתייחס הגיבוי. כשברירת המחדל הם הנישום ושנת המס עליהם עבדנו לאחרונה.

במסך ה-II : במסך זה רואים אם אכן הנישומים שרצינו לגבות נקלטו ע"י המערכת. ע"י לחיצה על הלחצן "פירוט..."

במסך ה-III: נבחר את מחיצת היעד לגיבוי, כלומר לאיזו מחיצה בדיסק נגבה את הנתונים.

במסך ה-VI : במסך זה המערכת מציגה את הנישומים ושנות המס שביקשנו לגבות למחיצות המבוקשות "רגע" לפני הגיבוי כך שעדיין ניתן לשנות נתונים. לחיצה על הלחצן "סיים" תאפשר את ביצוע פעולת הגיבוי.

במסך ה-V : למסך זה חשיבות רבה משום שאם הגיבוי הסתיים כהלכה מתקבלת הודעה מתאימה, וכמובן אם הגיבוי נכשל מתקבלת הודעה מתאימה כך שהמשתמש יודע שלמעשה לא בוצע גיבוי ויש לבדוק את סיבת הבעיה.

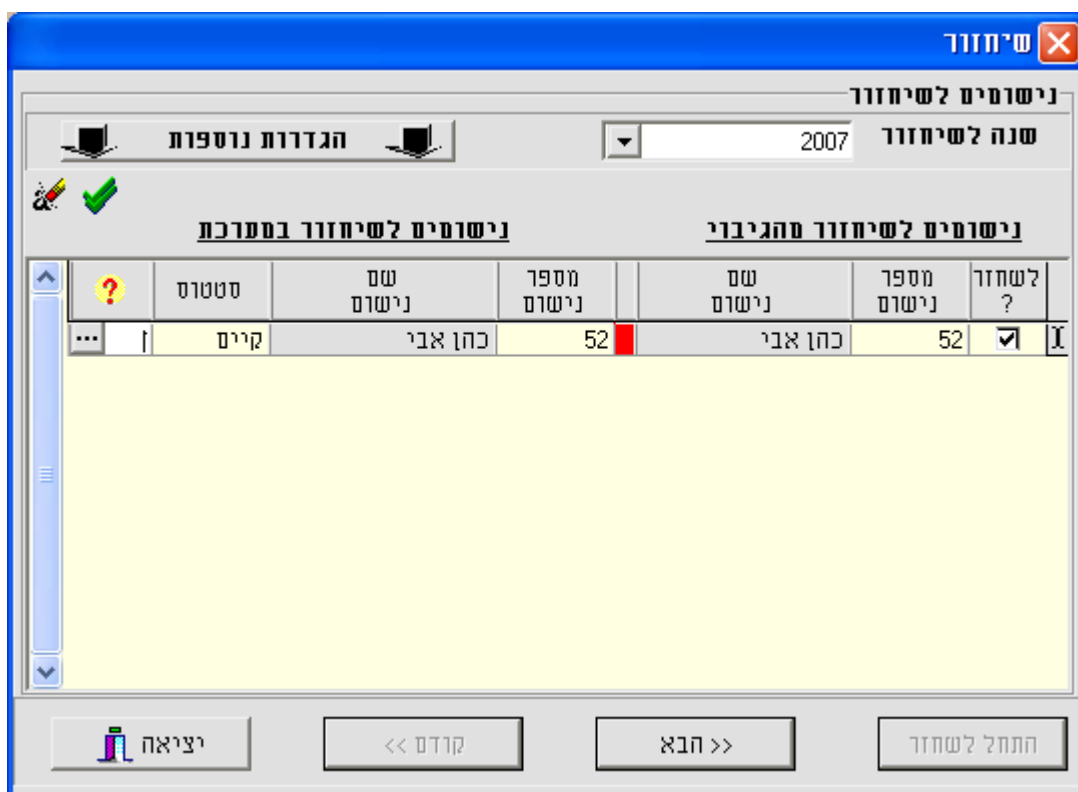

שחזור

אופציה זו היא מקבילה לאופציה הקודמת והיא כשמה נועדה לשחזר את החומר שגובה. השחזור כמו הגיבוי נעשה באמצעות התקדמות שלב אחר שלב, כלומר מסיימים את העבודה במסך אחד לוחצים על הלחצן "הבא" ומתקדמים למסך הבא. ואם רוצים לשנות ניתן ללחוץ על הלחצן "הקודם" וכך חוזרים למסך הקודם ומשנים לפי הצורך.

במסך ה-I : אנו מתבקשים להפנות את המערכת למחיצה בה שמור הגיבוי, כברירת מחדל מובאת המחיצה אליה נעשה הגיבוי האחרון. מהטבלה הממוקמת בחלקו התחתון של המסך ניתן לבחור את הנישום לשחזור ע"י התמקמות עליו ולחיצה על הלחצן "אישור" בתחתית המסך.

במסך ה-II – : במסך יש טבלה שתאפשר לנו לאפיין את אופי שחזור הנישום באופן שיתאים לצרכינו באופן שיוסבר להלן.

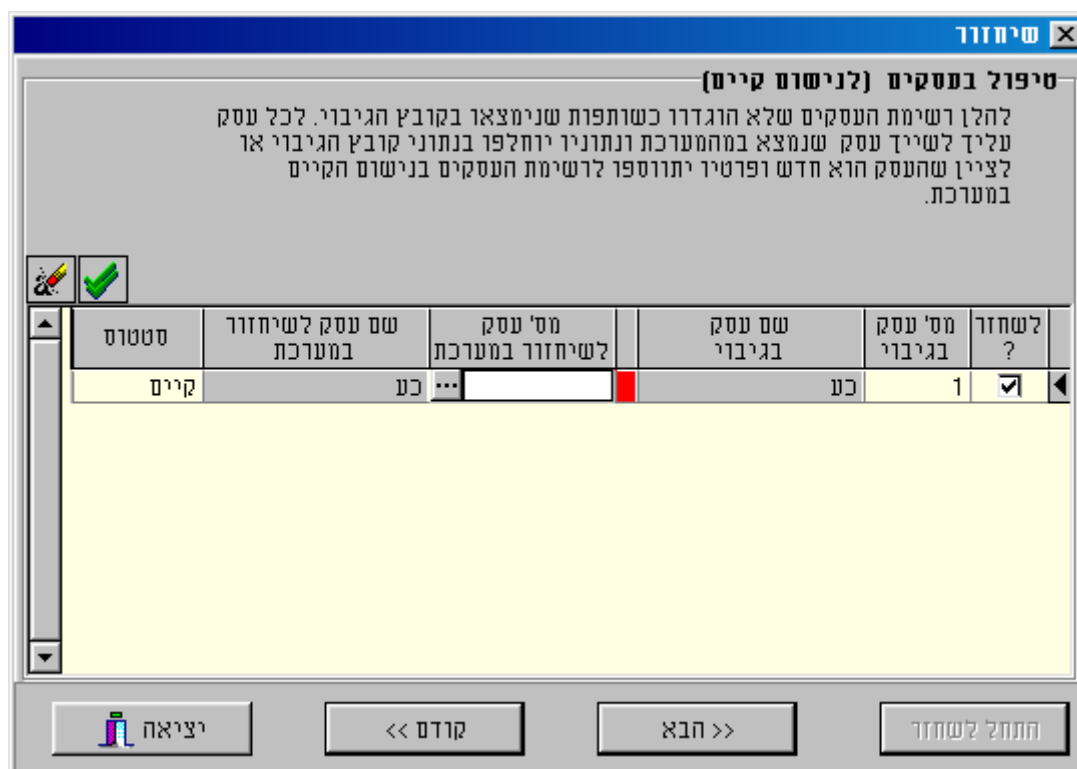
העמודה "לשחזר?": אם הקובץ לשחזור מכיל מספר נישומים, וברצוננו לשחזר רק חלק מהם עלינו לסמן בשורה או להורידו לפי העניין.

העמודה "מספר נישום": כברירת מחדל מביאה המערכת כמספר הנישום את מספר הנישום המקורי שהיה בקובץ הגיבוי. ואם הנישום קיים במערכת, בעמודה "סטטוס" יירשם "קיים" ואם אינו קיים במערכת יירשם בעמודה "סטטוס" "חדש". אם ברצוננו שנתוני הגיבוי ישוחזרו לנישום קיים עלינו ללחוץ על הלחצן "הבא", אם ברצוננו שנתוני הגיבוי ישוחזרו לנישום קיים עלינו לבחור בתיבת הבחירה את הנישום המבוקש, ואם

לחילופין אנו מבקשים שנתוני הגיבוי ישוחזרו לנישום שאינו קיים במערכת – כלומר ליצור נישום חדש עלינו להקיש בעמודה מספר נישום שאינו קיים במערכת.

במסך ה - III : במסך יש טבלה שתאפשר לנו לאפיין את אופי שחזור העסק/ים באופן שיתאים לצרכינו באופן שיוסבר להלן.

העמודה "לשחזר?" : אם הקובץ לשחזור מכיל מספר עסקים, וברצוננו לשחזר רק חלק מהם עלינו לסמן בשורה או להורידו לפי העניין.

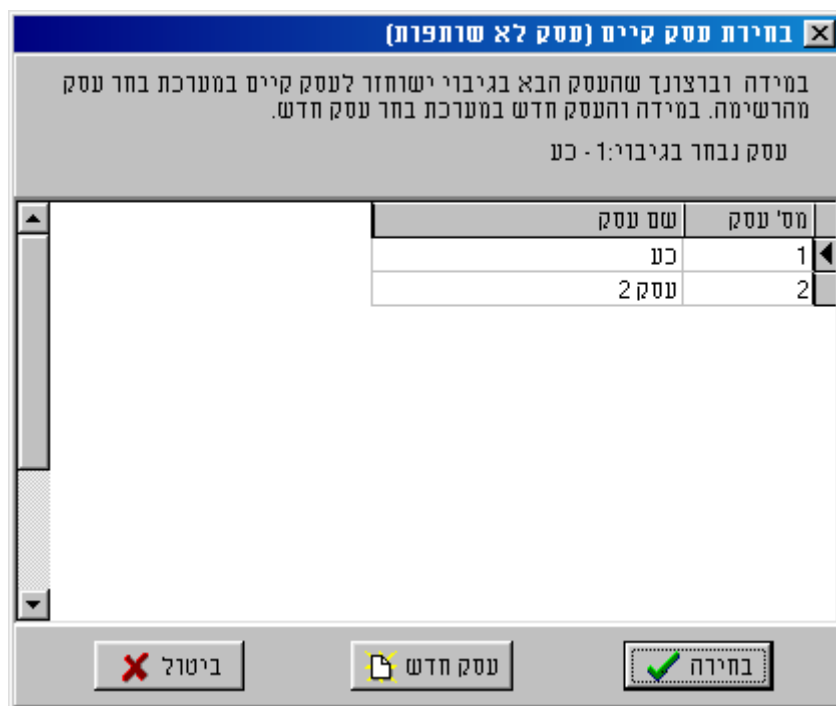
העמודה "מספר עסק בגיבוי" : כברירת מחדל מביאה המערכת כמספר העסק את מספר העסק המקורי שהיה בקובץ הגיבוי. אם העסק קיים במערכת, בעמודה "סטטוס" יירשם "קיים" ואם אינו קיים במערכת יירשם בעמודה סטטוס "חדש". אם הנישום ועסקיו אינם קיימים במערכת הרי שהמצב פשוט עלינו רק ללחוץ על הלחצן "הבא" בתחתית המסך. אך לעתים נוצר מצב מעט מורכב יותר, שבו לנישום ישנם עסקים וברצונו:

לשחזר עסק על נתוני עסק קיים, כלומר להחליף את נתוני המערכת באלו הקיימים בקובץ הגיבוי. לפתוח את נתוני הגיבוי של העסק על עסק בעל שם אחר כלומר לאחר ביצוע הפעולה נתוני העסק ושמו הקיימים במערכת יוחלפו ע"י אלה הקיימים בגיבוי.

למרות שהעסק קיים במערכת אין ברצוננו להחליפו מחמת זהירות או מהטעם ששם העסק זהה לזה שבגיבוי אך הנתונים שונים (שיטת עבודה שאינה מומלצת משום שעלולה לגרום לסיבוכים ובלבולים מיותרים). כלומר לאחר ביצוע השחזור יהיו לנישום יותר מעסק אחד הנושאים את אותו השם.

הפתרון למצב א' הוא פשוט משום שהמערכת מזהה את העסקים הקיימים ע"פ שמותיהם ותחליף את הנתונים של העסק בקובץ הגיבוי כברירת מחדל. איך יודעים שהמערכת זיהתה את העסקים בקובץ הגיבוי כזהים לאלו הקיימים במערכת? אם העסק קיים במערכת, בעמודה "סטטוס" יירשם "קיים" ואם אינו קיים במערכת יירשם בעמודה סטטוס "חדש".

הפתרון למצב ב' הוא כדלקמן: בעמודה "מס' עסק לשיחזור במערכת" לוחצים על דבר שיביא לפתיחת המסך

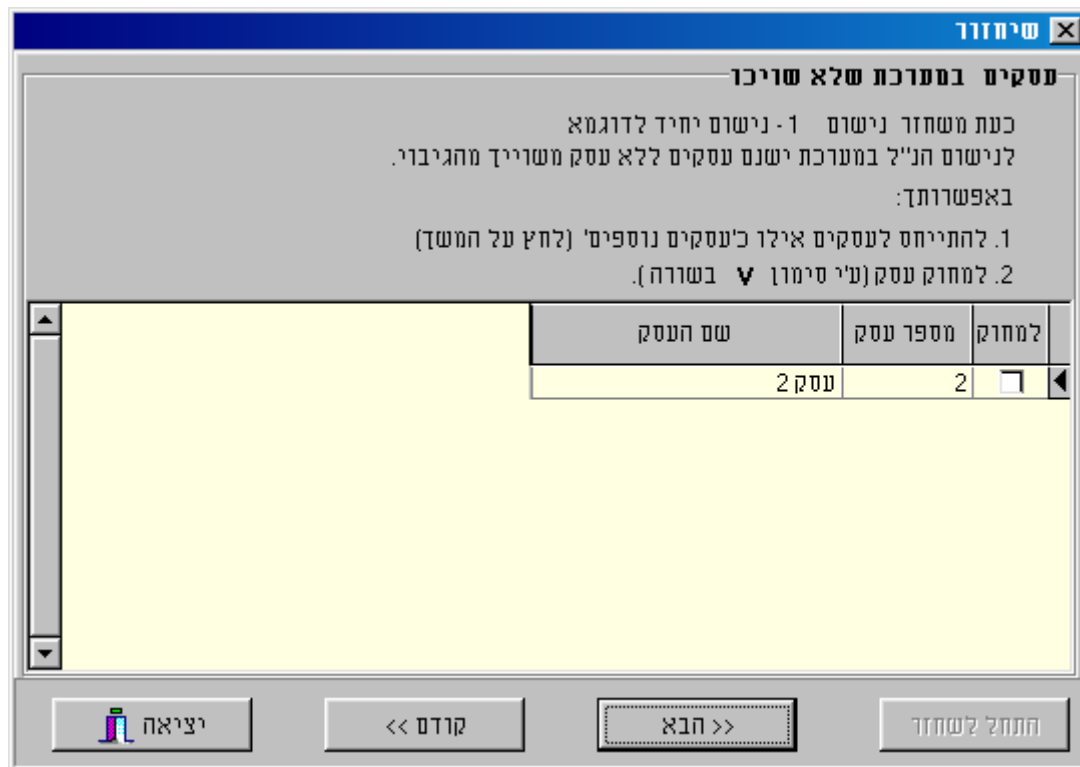
במסך זה אנו רואים את נתוני העסקים של הנישום במערכת ולא בקובץ הגיבוי, על מנת לבצע את האמור במצב ב' עליי להתמקם על העסק המבוקש כלומר זה שנתוניו יוחלפו באילו של קובץ הגיבוי וללחוץ על הלחצן "בחירה".

הפתרון למצב ג' דומה לפתרון שהוצג למצב ב' בהבדל אחד יש ללחוץ על הלחצן "חדש" כך המערכת "תשכח" שזיהתה את העסק בקובץ הגיבוי כמתאים לעסק במערכת ותפתח אותו כחדש דבר שכאמור יביא להיווצרות יותר מעסק אחד לנישום הנושאים את אותו השם.

במסך ה – VI : יש שתי אפשרויות:

נקבל את המסך שבו במערכת מציגה אילו נתונים נבחרו לשחזור ואם אנו מאשרים לוחצים על הלחצן "התחל לשחזר" פעולת השחזור "תצא לדרך" ובסופה תתקבל הודעה מתאימה "השחזור הסתיים בהצלחה" או נכשל לפי העניין.

אם ישנו עסק במערכת שלא שויך לעסק בשחזור דבר היכול לנבוע משני טעמים 1. במערכת קיימים יותר עסקים לנישום מאשר בקובץ הגיבוי 2. נבחר מצב ג' במסך הקודם ואז נקבל את המסך הבא:

המערכת במסך זה "מנסה" בעתם למנוע מספר רב של עסקים לנישום ללא צורך על מנת למנוע סרבול במהלך העבודה ומציעה "למחוק" את העסקים הקיימים במערכת שלא שויכו על מנת למחוק עסק כזה יש לסמן בעמודה "למחוק" וללחוץ על הלחצן הבא דבר שיביא אותנו לאפשרות א' של מסך VI.

פרק 13 – הסבת נתונים משנה קודמת ופעולות נוספות

בפרק זה נעסוק בשני נושאים א. הסבת נתונים משנה קודמת ב. פעולות נוספות.

א. הסבת נתונים משנה קודמת

בתחילת העבודה על שנה חדשה יש להסב את נתוני השנה הקודמת על מנת שישמשו כיתרת פתיחה או כבסיס ראשוני לנתוני השנה.

איך מגיעים למסך ?

תפריט ראשי ← פעולות מערכת ← העברה משנה קודמת.

על מנת להסב נתונים משנה קודמת עלינו להיכנס לשנה הבאה ואז לקבל את המסך הבא:

The dialog box contains the following fields and options:

- מנישום:** 19
- עוד נישום:** 19
- מעסק:** 1
- עוד עסק:** 1
- להציג הודעות אזהרה במהלך ההסבה
- להסב נתוני עסק מוקפא/נישום מוקפא
- נתונים להעברה:**
  - פחת
  - בעלי שליטה
  - חברות קשורות
  - ניירות ערך
  - מנכים
  - בעלי מניות
  - רכב
  - מעבידים
- שיטת מיספור הנכסים בהעברה:** 2. מספור נכסים זהה למספור בשנה קודמת
- התקדמות נישומים:** [ ]
- התקדמות עסקים:** [ ]
- ביצוע העברה:** [ ]

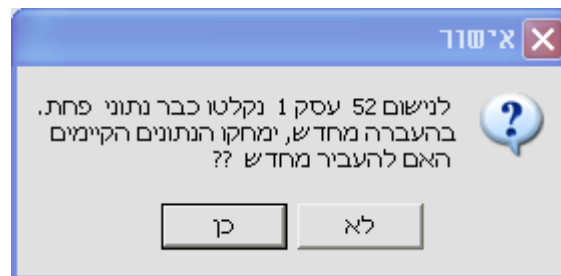
Buttons at the bottom: **ביטול** (with a red X icon) and **התחל בהעברה**.

במסך זה אנו מבקשים להסב את נתוני שנת 2010 לשנת 2011 על מנת להגיע למצב זה יש להיכנס לשנת 2011.

במסך זה ניתן לבחור אלו נתונים אנו מבקשים להעביר משנה קודמת. בשדות מנישום עד נישום ומעסק עד עסק, נבחר את הנישומים שברצוננו להסב להם נתונים. ברירת המחדל היא הנישום בו אנו נמצאים. יש לסמן את הנתונים להעברה. ניתן להסב בו זמנית נתוני פחת, ניירות ערך, רכב ונתונים רלוונטיים נוספים.

פחת:

לאחר סימון הפחת, נפתח חלון לבחירת 'שיטת מספור הנכסים בהעברה' ברירת המחדל היא מספור זהה לשנה קודמת. אם נבחר באפשרות זו, מספרי הנכסים יועברו בדיוק כפי שהיו בשנה קודמת. אפשרות נוספת היא 'מספור הנכסים מחדש', בשיטה זו הנכסים ימוספרו מחדש החל ממספר 1. בשתי האפשרויות נכסים שנמכרו לא יוסבו. לאחר בחירת הנתונים להעברה ולפני לחיצה על הלחצן 'החל בהעברה', אנו וודאו שנית בכותרת של המסך כי הינכם נמצאים בשנה החדשה אליה ברצונכם להסב נתונים. אם נקלטו כבר נתונים השנה הרי שלאחר לחיצה על הלחצן 'התחל בהעברה', תינתן הודעה.

אם נבחר באפשרות "כן" כאמור בהודעה יימחקו נתוני הפחת של העסק בשנת המס ויוחלפו ביתרת הפתיחה. תוך כדי ביצוע ההסבה ניתן יהיה לראות את התקדמות ההסבה בסרגלים "התקדמות נישומים" ו"התקדמות העסקים". לאחר ביצוע הסבת הנתונים ניתן ללחוץ על הלחצן "בדיקת הסבה" על מנת לראות האם הוסבו הנתונים כהלכה. באופן דומה לפחת יועברו יתר הנתונים.

ב. פעולות נוספות

אופציה זו נועדה לחסוך זמן וטעויות אנוש ובין היתר היא מציעה העתקת/איחוד נתוני פחת/ניירות ערך בין עסקים ועוד. רצוי להתייעץ תחילה עם מחלקת השירות. להלן האפשרויות העיקריות:
כיצד מגיעים למסך:

תפריט ראשי ← תפריט על ← פעולות נוספות.

המסך מתחלק לשלושה נושאים: פחת, ניירות ערך, העתקת בעלי שליטה / מנכים / מעבידים.

1. פחת

העתקת פחת

ניתן להעתיק את נתוני הפחת בשלוש וריאציות: העתקת כל נתוני הפחת מעסק לעסק, העתקת נתוני מ"ה לספרים באותו עסק והעתקת נתוני הספרים למ"ה באותו העסק. כל העתקה כזו למעשה תדרוס את הנתונים אצל מי שמעתיקים אליו אך אם קיימים נתונים הדבר ילווה בהודעת אזהרה.

העתקת נתוני הפחת מעסק לעסק

לאופציה נכנסים ע"י לחיצה על הלחצן "מעסק לעסק מ"ה+ספרים"
במסך ניתן לקבוע את אופי ההעתיקה:

- מנישום עד נישום
- מעסק לעסק
- שנת המס
- מקבוצה לקבוצה (כלומר ניתן להעתיק רק חלק מהקבוצות ולא את כולן)
- מתאריך רכישה עד תאריך רכישה (כלומר ניתן להעתיק רק נכסים המתאימים לחתך תאריכים מסוים כך לדוגמא ניתן להעתיק רק את תוספות השנה).

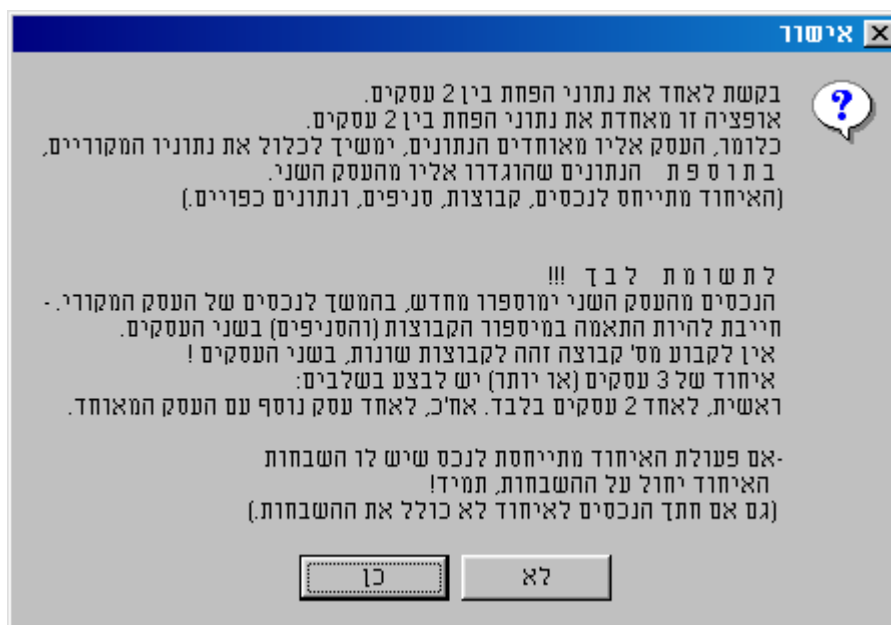
העתקת נתוני הפחת באותו עסק ממ"ה לספרים או להיפך

לאופציה נכנסים ע"י לחיצה על הלחצן "באותו עסק: ממ.ה. לספרים" או "באותו עסק: מהספרים למ.ה." לפי העיניין.

במסכים אלו יש לקבוע את הנישום, העסק ושנת המס הרלוונטיות לטיפול.

איחוד קבצי פחת

אופציה זו טובה למצב בו רוצים לחבר בין נתוני פחת של שני עסקים, בכניסה למסך מתקבלת הודעה הממחישה את אופן ביצוע האיחוד כדלקמן:

חתכי האיחוד ושדות הקלט זהים לאלו של המסך העתקת נתוני פחת מעסק לעסק.
יש לשים לב לעובדה שהאיחוד חל הן על הנתונים לצורך פחת מ.ה. והן על נתוני הפחת לצורך ספרים
ללא יכולת הפרדה.

העברה מקבוצה לקבוצה

כזכור "חיסולית לחלונות" לא תאפשר למחוק קבוצה אליה משויכים נכסים אך ניתן לבצע העברת נכסים
מקבוצה לקבוצה במסך זה דבר שיאפשר את מחיקת הקבוצה לאחר ביצוע ההעברה לחילופין אופציה זו
יכולה להיות טובה למצב בו רוצים לפצל קבוצה ע"י העברת חלק מהנכסים לקבוצה אחרת.
חתכי האיחוד ושדות הקלט זהים לאלו של המסך העתקת נתוני פחת מעסק לעסק.

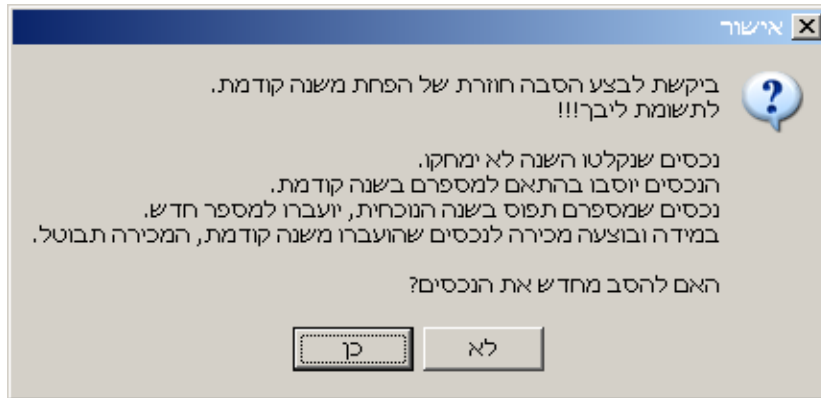
העברת נכסים

אופציה זו טובה למצב בו רוצים להעביר את כל נכסי עסק מסוים לעסק אחר (לצורך מכירת כל נכסי עסק
אחד לאחר- לדוגמא) באופן הבא:
תאריך העברת הנכסים אותו מציינים במסך יהא תאריך רכישת הנכסים בעסק אליו יועברו הנכסים.
העלות המופחתת של הנכסים בעסק ממנו הועברו הנכסים תהא עלות הנכסים בעסק אליו הועברו
הנכסים.
חתכי האיחוד ושדות הקלט זהים לאלו של המסך העתקת נתוני פחת מעסק לעסק. מלבד השדה
"תאריך העברה".

העברה חוזרת של רכוש קבוע (ללא מחיקת רכישות השנה)

הסבה זו נדרשת במקרים מיוחדים כאשר מבקשים להעביר את יתרות הפתיחה מחדש וכבר נקלטו רכישות חדשות בשנה הנוכחית. מאחר ופעולה זו הינה בלתי הפיכה אנו ממליצים לבצע גיבוי לנישום בטרם ביצוע פעולה זו.

2. ניירות ערך

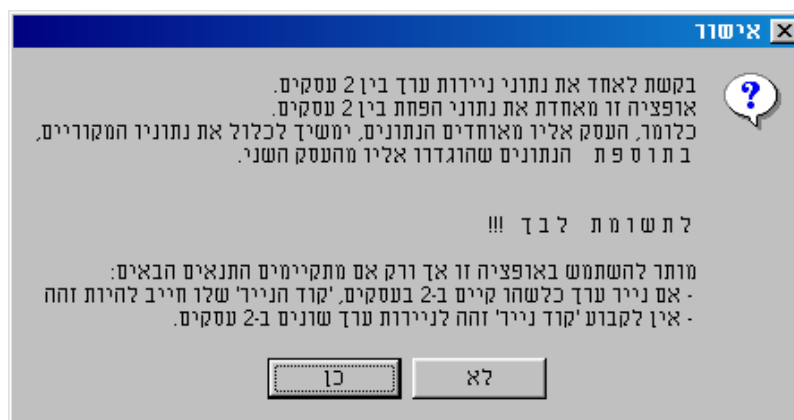
העתקת ניירות ערך

במסך ניתן לקבוע את אופי ההעתקה :

- מנישום עד נישום.
- מעסק לעסק.
- שנת המס.
- מקוד נייר עד קוד נייר (כלומר ניתן להעתיק רק חלק מניירות הערך ולא את כולם).
- מקוד פעולה עד קוד פעולה (כלומר ניתן להעתיק לדוגמא רק קניות).
- מתאריך רכישה עד תאריך רכישה (כלומר ניתן להעתיק רק ניירות המתאימים לחתך תאריכים מסויים).

איחוד קבצי ניירות ערך

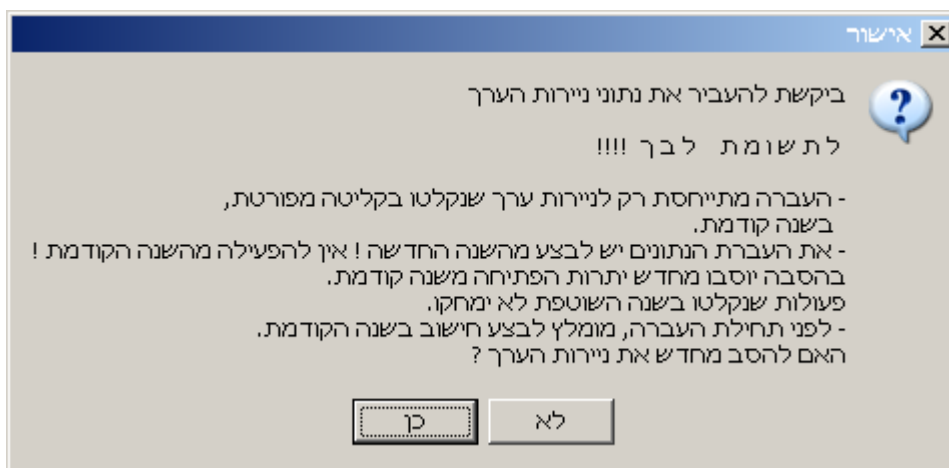
אופציה זו טובה למצב בו רוצים לחבר בין נתוני ניירות ערך של שני עסקים , בכניסה למסך מתקבלת הודעה הממחישה את אופן ביצוע האיחוד כדלקמן:

חתכי האיחוד ושדות הקלט זהים לאלו של המסך "העתקת ניירות ערך".

העברה חוזרת של תנועות

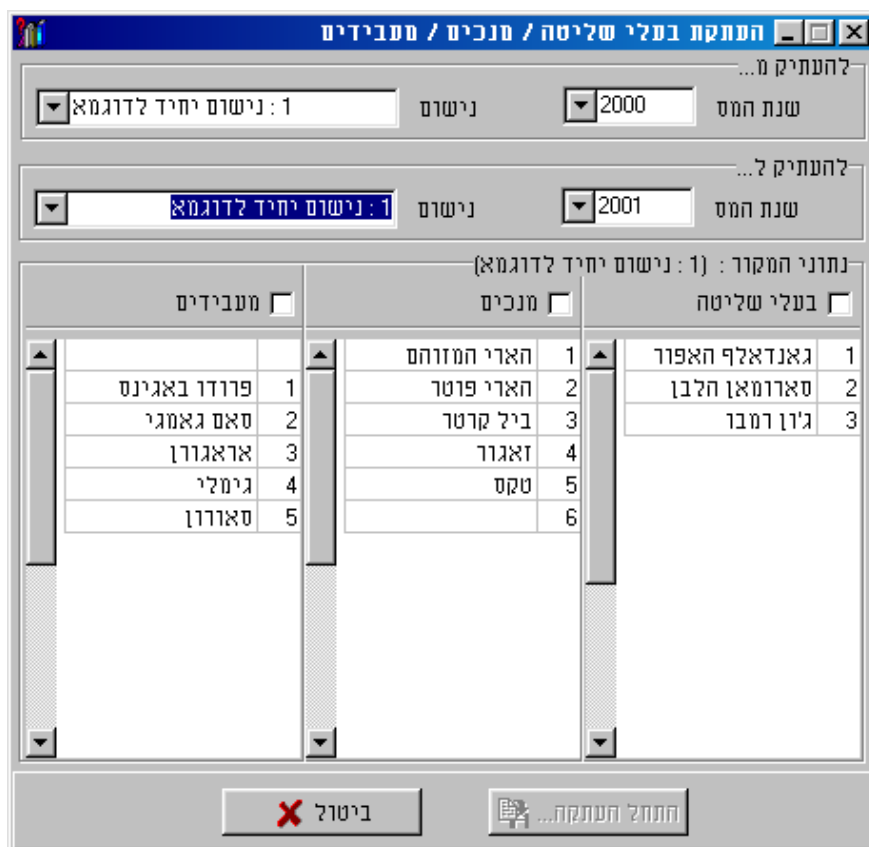
אופציה זו מאפשרת להעביר את יתרות הפתיחה של ני"ע מבלי למחוק את התנועות שנקלטו השנה.

3. העתקת בעלי שליטה / מנכים / מעבידים

אופציה זו משמשת:

- להעברת בעלי שליטה משנה לשנה או מנישום לנישום לצורך חישוב ריבית לפי 3ט לפקודה או פטור ממס על הלוואות בעלים
- להעברת מנכים משנה לשנה או מנישום לנישום לצורך חישוב הניכוי במקור.
- להעברת מעבידים משנה לשנה לצורך טופס 134 נספח לדוח השנתי לגבי תשלומים עודפים של מעבידים לקופות גמל.

לצורך ביצוע ההעתקה יש לבחור את שנות המס להעתקה במסך לעיל נבחרה האפשרות מ- 2000 ל- 2001.

כמו כן יש לבחור את הנישום להעתקה בדוגמא לעיל נבחר אותו נישום כלומר העברת הנתונים משנה לשנה.

כל שנתר הוא לסמן באחד האובייקטים (או ביותר) אותם רוצים להעתיק. וללחוץ על הלחצן "התחל העתקה" שבדוגמא לעיל הוא "רדום" (כלומר אי אפשר ללחוץ עליו) משום שלא נבחר אובייקט להעתקה.

פרק 14 – הסבת נתונים מחיסולית דוס

ללקוחותינו הותיקים אשר ברשותם התוכנה "חיסולית דוס" וברצונם לבצע הסבת נתונים ל"חיסולית לחלונות" להלן סדר הפעולות הדרוש:

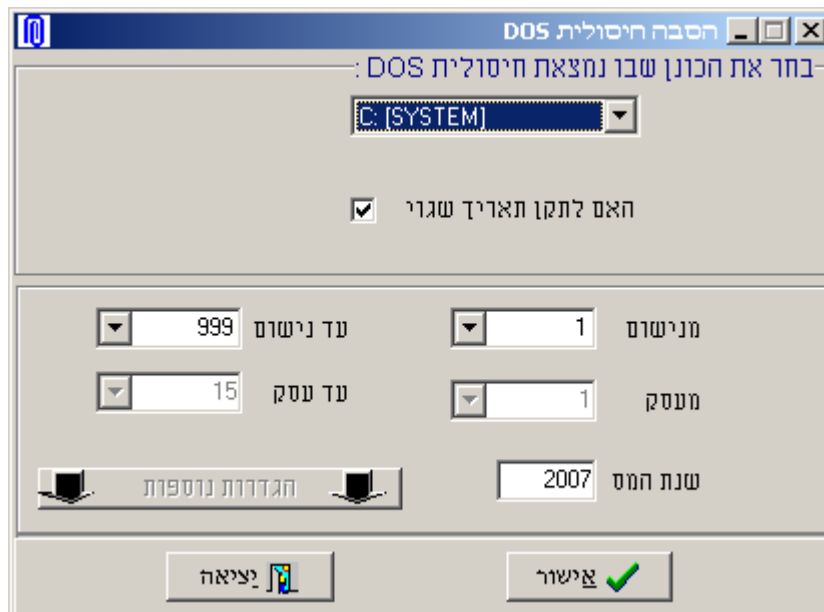
במהלך התקנת התוכנה "חיסולית לחלונות" נשאלת השאלה היכן ממוקמת ספריית hs87 שהיא ספריית קבצי ההפעלה של "חיסולית דוס". באם מידע זה אינו מצוי ברשותך יש להתייעץ עם איש המחשבים של הארגון או עם השירות הטלפוני של התוכנה.

יש להגיע לאופציה "הסבה מחיסולית DOS" ע"י תפריט ראשי ⇨ תפריט על ⇨ הסבה מחיסולית DOS. במסך יש שלוש אפשרויות:

- הסבה "מחיסולית דוס" (המותקנת במחשב).
- הסבה "מחיסולית דוס" (קבצים)
- ייבוא שערי דולר "מחיסולית דוס" (מיועד למי שניהל בחיסולית דוס מערכת שערי דולר השונה משער הדולר היציג).

הסבה מחיסולית דוס (המותקנת במחשב)

לחיצה על הלחצן "הסבה מחיסולית דוס" (המותקנת במחשב) תפתח בפניך את המסך הבא : מסך חדש

להלן הסבר לגבי השדות:

בחר את הכונן שבו נמצאת חיסולית DOS - על מנת שחיסולית לחלונות "תדע" היכן נמצאים הקבצים הרלוונטיים לצורך בצוע ההסבה, יש לבחור את הכונן בו מותקנת "חיסולית דוס". שדה זה אמור להיות כברירת מחדל התשובה שניתנה בעת ההתקנה (ראה הסבר קודם) אך לעתים נוצר מצב בו "חיסולית דוס" הועברה לכונן אחר או שהיא קיימת במספר מיקומים במחשב.

מנישום עד נישום , מעסק עד עסק – בשדות אלו נקיש את הנתונים אותם רוצים לייבא ע"פ המספור "בחיסולית דוס". את מספרי הנישומים / עסקים ניתן להדפיס מ"חיסולית דוס" מהאופציה : פרטי נישום ⇨ רשימת העסקים במערכת.

שנת המס – מסיבות טכניות לא ניתן לייבא יותר משנת מס אחת בכל פעם לכן בשדה זה מוצגת שנת המס אותה אנו מבקשים להסב כעת. לצורך הסבת שנים אחרות, יש לבצע החלפת שנה בתפריט ראשי.

להמשך ביצוע ההסבה יש להקיש על הלחצן "אישור" הממוקם בתחתית המסך. מכאן ואילך ייפתח בפנינו אותו מנגנון ששימש אותנו לצורך ביצוע "שחזור" (פרק 12) כי למעשה מדובר בפעולה זהה. דהיינו הבאת נתונים חדשים למערכת. לכן לצורך המשך הפעילות יש לחזור לפרק שחזור ולפעול לפי ההנחיות הכתובות בפרק זה. בכל מקום בו נרשם נתוני גיבוי או קובץ גיבוי וכדומה, יש לקרוא לצורך העניין כקובץ ההסבה או נתוני ההסבה וכו').

הסבה מחיסולית דוס (קבצים)

אופציה זו משמשת בעיקר למצב בו "חיסולית דוס" ו"חיסולית חלונות" נמצאות בשני מחשבים שונים או אם מסיבה כלשהי אי אפשר לבצע הסבה ישירה.

לצורך ביצוע ההסבה יש להכנס תחילה "לחיסולית דוס" ⇨ 10. תוכניות שרות ⇨ יצוא נתוני נישום מ – DOS ל – WIN ⇨ הסבה ע"י קבצים.

בחלון שיפתח יש לבחור את הנישום והעסק הרלוונטיים. ניתן לבחור גם קבוצת נישומים.

כונן לגיבוי – יש לרשום את הכונן ואת המחיצה אליה יש להעביר את הקובץ.

לאחר הקשת Enter עד הסוף התוכנית תיצור קובץ במחיצה שביקשנו. השלב הראשון הסתיים. עתה יש

להיכנס "לחיסולית חלונות" ⇨ תפריט על ⇨ הסבה מ"חיסולית דוס" ⇨ הסבה מ"חיסולית דוס" (קבצים). יש לבחור את המחיצה בה שמרנו את הקובץ, מספר הנישום יופיע על המסך. יש ללחוץ על אישור ולהמשיך בהסבה.

פרק 15 – שונות

בפרק זה נעסוק במספר נושאים טכניים כלליים.

א. סיסמאות

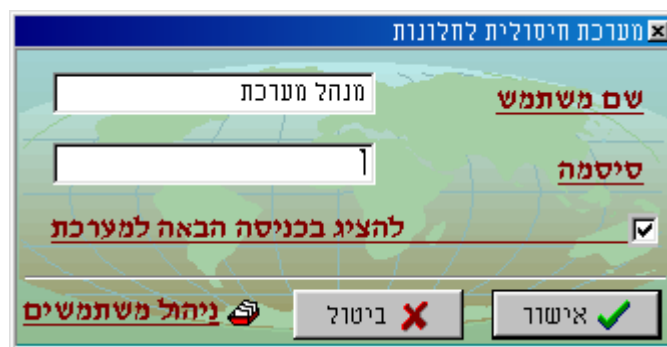
לעתים נוצר צורך להגן על מידע בתוכנה ע"י סיסמא. בכניסה לתוכנה יש סיסמא למשתמש אך אם יש צורך לחסום את הגישה לנתוני נישום מסוים אף בפני משתמשי התוכנה ניתן לבצע זאת באופציה "שינוי סיסמת נישום" אליה מגיעים דרך:
תפריט ראשי ⇨ **פעולות מערכת** ⇨ **שינוי סיסמת נישום**.

ב. הרשאות

במערכת קיים מנגנון מתוחכם המאפשר או חוסם גישה לחלקים שלמים בתוכנה ע"פ סוג המשתמש. (מנגנון זה על פי רוב אין בו צורך בארגונים קטנים).

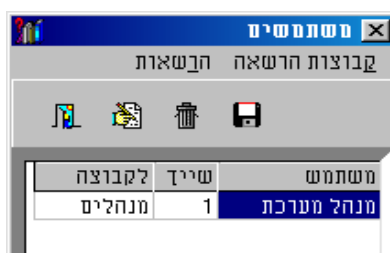
כיצד עובד מנגנון זה ?

בכניסה לתוכנה כזכור נפתח בפנינו המסך הבא :

המשתמש "מנהל מערכת" הוא בלתי מוגבל מבחינת ההרשאות בתוכנה לעובדה זו יש חשיבות לגבי המשך ההסבר.

לחיצה על "ניהול משתמשים" תפתח בפנינו את המסך :

משתמש	שייך	לקבוצה
מנהל מערכת	1	מנהלים

במסך זה רואים את המשתמשים הקיימים ולאילו קבוצת הרשאות הם שייכים.

לחיצה על "קבוצות הרשאה" תאפשר פתיחת קבוצות הרשאה נוספות.

לחיצה על "הרשאות" תאפשר מתן / הורדת הרשאות מקבוצות לפי העניין.

לחיצה על תאפשר הוספת משתמש חדש ושייכו לקבוצת הרשאות וכן הענקת סיסמא מתאימה.

אם אין צורך כלל במסך המשתמשים כלומר הוא מהווה מעין "מטרד" ואין ברצוננו לראותו יותר כל שעלינו לעשות הוא להסיר את ה בשורה "להציג בכניסה הבאה למערכת".

אם במהלך העבודה מתברר ש"המטרד" אולי אינו מטרד ויש בו צורך ניתן להחזיר מסך זה ע"י האופציה "הגדרות מערכת" אותה נמצא בתפריט ראשי ⇨ הגדרות מערכת ⇨ אישור סיסמא בכניסה לתוכנה.

ג. שם מייצג

כברירת מחדל בתחתית הדוחות המופקים מהתוכנה שם המייצג המופיע הוא "מערכת להדגמה בלבד". שם המייצג מוגן ע"י סיסמא שאותה ניתן לקבל מהשירות הטלפוני . הסיסמא תינתן ללקוחות שרכשו את התוכנה.

ד. תאריך הפקת הדוחות

כברירת מחדל תאריך הפקת הדוחות הוא תאריך המחשב בו עובדים. אם מסיבה מסוימת יש צורך שתאריך אחר יופיע על הדוחות, ניתן לבצע זאת באופציה "הגדרות מערכת" אותה נמצא בתפריט ראשי ⇨ תפריט על ⇨ הגדרות מערכת ⇨ תאריך לדוחות.

ה. טבלאות מערכת

במסך זה ניתן להקים את כל טבלאות המערכת שישמשו אותנו בעבודה וכן להדפיסם או לחילופין מכל אופציה בתוכנה ניתן להגיע לטבלה המתאימה לה. כיצד מגיעים לאופציה: תפריט ראשי ⇨ תפריט על ⇨ הגדרות מערכת ⇨ טבלאות מערכת.

ו. שיבושי/שיקומי קבצים

לעתים במהלך העבודה מתגלים שיבושים בנתונים ובקבצים מכל מיני סיבות (הפסקות חשמל, בעיות רשת, בעיות חומרה) שאינם מאפשרים המשך עבודה בתוכנה. לשם כך קיימים בתוכנה מספר מסכי שיקום קבצים. אין להפעיל מסכים אלו ללא הוראה מפורשת מהשירות הטלפוני של התוכנה . בכל מקרה של תקלה מעין זו יש ליצור קשר עם השירות הטלפוני לצורך קבלת הנחיות והוראות לתיקון הבעיה.

הניכוי המיוחד משכר דירה

הניכוי המיוחד משכר דירה על-פי תקנות מס הכנסה (שיעור פחת לדירה המושכרת למגורים) התשמ"ט - 1989

אם לא בחרת לשלם מס מופחת על הכנסתך משכר דירה למגורים או החוק אינו מתיר לך לעשות כן, ויש לך הכנסה מהשכרת דירת מגורים שאיננה פטורה ממס (לפי חוק מס הכנסה פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים); אתה רשאי לדרוש הוצאות שהוצאת בהקשר להכנסה משכר דירה ובהן את הניכוי על-פי תקנות מס הכנסה (שיעור פחת לדירה המושכרת למגורים).
לפי תקנות אלה, כדי לחשב את הניכוי למי שמשכיר דירה למגורים, יש לקבוע ראשית את שוויה, ולאחר מכן לתאם שווי זה לפי שיעור עליית המדד, כפי שיוסבר בהמשך, כדלקמן:

1. הניכוי המיוחד

- (1) הניכוי השנתי יהיה בשיעור של 2% מהשווי של הדירה, כשהוא מתואם כמוסבר להלן.
- (2) היתה הדירה מושכרת בחלק משנת המס, יהיה המשכיר זכאי לחלק יחסי מהניכוי המיוחד כיחס מספר החודשים השלמים, שבהם הדירה היתה מושכרת חלקי 12.

2. שווי הדירה

- (1) אם הדירה היתה ברשותך עוד קודם שנת המס 1980, יהיה שוויה כפי שנקבע לעניין תשלום מס רכוש לשנת המס 1980. דירה שהיתה מושכרת בשכירות מוגנת, ושוויה לשנת המס 1980 נקבע כמוגנת, אך אם לאחר מכן נתפנתה מן הדייר המוגן - שוויה יהיה השווי שנקבע לראשונה לגבי שנת המס 1980, כפול שלושה. במקרה כזה השווי המתואם של הדירה יהיה השווי לצורך מס רכוש X 3,312 ש"ח (שנת המס 1999).
- (2) אם נקבע לדירתך שווי ליום רכישתה לעניין תשלום מס רכישה לפי חוק מס שבח, בעת שרכשת את הדירה, תהיה קביעה זו השווי לעניין ניכוי הפחת.
- (3) אם בנית בעצמך את הדירה ולא נקבע לה שווי לעניין תשלום מס רכוש וגם לא לעניין מס רכישה, יהיה שוויה סכום ההוצאות לרכישת הקרקע ולהקמת הבניין.
- (4) בדירה אחרת שלא ניתן לקבוע את שוויה על-פי האפשרויות שפורטו יהיה שוויה הסכום שבו נרכשה הדירה.
- (5) בדירה שנתקבלה במתנה או בירושה, יהיה השווי כזה שנקבע לעניין תשלום מס רכוש לשנת המס 1980; ואם לא נקבע, יהיה השווי כפי שהיה נקבע לעיל אילו המשכיר היה בעל הדירה האחרון (שלא קיבל אותה במתנה או בירושה).

במיקרים ב - ה תיאום שווי הדירה לשנת המס 1999 יהיה:

$$\left[\text{שיעור עליית המדד בשנת המס 1999} \right] \times \frac{\text{מדד ידוע בתום שנת המס 1998}}{\text{מדד ידוע במועד קביעת השווי}} \times X \text{שווי הדירה}$$

3. דוגמאות לשנת המס 1999

(1) הדירה נרכשה בשנת 1978 ומס רכוש העריך את שוויה לשנת 1980 בסכום של 90 ש"ח. הדירה הושכרה במשך כל שנת המס.

$$\text{התיאום: } 90 \times 3312 = 298,080$$

2% מהשווי המתואם הם 5,962 ש"ח.

ז"א, בנוסף להוצאות אחרות שהיו לך בדירה תוכל לדרוש במקום הפחת הרגיל הוצאה של 5,962 ש"ח.

(2) הדירה נרכשה ב - 1.12.1981 ב - 350 ש"ח (השווי כפי שנקבע לעניין מס רכישה) והושכרה לתקופה של 5 חודשים בשנת המס 1999.

התיאום:

$$350 \times \frac{25,306,830}{41,215} \times \left[1 + 0.5 \left(\frac{25,662,314}{25,306,830} - 1 \right) \right] = 241,868$$

2% מהשווי המתואם הם 4,297 ש"ח

$$\text{הניכוי שיותר: } 4,297 \times 5/12 = 1,790 \text{ ש"ח}$$

מי שקיבל ניכוי כאמור, לא יקבל בשנת המס בשל אותה דירה, כל ניכוי נוסף עבור פחת, תוספת פחת, הפחתות אחרות ודמי פינוי.

בדירת מגורים מושכרת ניתנת לנישום הבחירה בין ניכוי הפחת (כמחושב לעיל לפי התקנות), לבין קבלת הניכוי בשל פחת לפי חוק התיאומים. נישום יכול לבחור את השיטה המתאימה לו לכל אחד מהנכסים המושכרים. הוא אף יכול לשנות כל שנה את השיטה שלפיה מחושבת ההכנסה החייבת. "חיסולית" לחלונות מציגה לשם השוואה את סכום הניכוי העדיף לנישום.

מעמדו של מבוטח לעניין דמי ביטוח לאומי

לבירור תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות [להלן – "דמי ביטוח"], יש לבחון את מעמדו של המבוטח, לעניין חוק הביטוח הלאומי (להלן: "החוק").

החבות בדמי ביטוח על הכנסותיו של מבוטח שהוא יחיד יהיו פועל יוצא של מעמדו כלהלן:

- (א) יחיד – שהוא עובד עצמאי כהגדרתו בחוק (להלן: עובד עצמאי).
- (ב) יחיד – שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי
- (ג) יחיד – שהוא עובד שכיר.
- (ד) יחיד – שהוא עובד שכיר ועובד עצמאי בו – זמנית.

חבות בדמי ביטוח על הכנסות של יחיד שהוא עובד עצמאי [סוג א' לעיל]; או, של יחיד שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי [סוג ב' לעיל] הן כלהלן:
סעיף 345(א) לחוק ותקנה 14(א) ל"תקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), התשל"א – 1971 " (להלן: "התקנות"), המפורטים להלן, קובעים את הכנסתו השנתית החייבת בדמי ביטוח של **מבוטח** כאמור.

לשון סעיף 345(א) לחוק:

"עובד עצמאי יראו כהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בפסקאות (1) ו-(8) של סעיף 2 לפקודת מס הכנסה, ומי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי יראו כהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 האמור, והכול – בשנת המס שבעדה משתלמים דמי הביטוח (להלן – השנה השוטפת), ולאחר שנזכו הוצאות הקשורות במישרין בהשגת ההכנסה."

לשון תקנה 14(א) לתקנות:

"עובד עצמאי שטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באישה, שאינו באותו זמן גם עובד ולפחות 50% מהכנסתו אינם מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-(8) לפקודה, ישלם דמי ביטוח –

1. בשיעור החל על עובד עצמאי מהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-(8) לפקודה;
2. בשיעור החל על מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(4) עד (7) ו-(9) לפקודה למעט מהכנסתו מפנסיה."

אמור מכאן, כי אם הכנסתו של עובד עצמאי ממקורות אחרים עולה על הכנסתו מהמקורות המפורטים בפסקאות 2(1) ו-2(8) לפקודת מס הכנסה

[להלן – "הפקודה"] (הכנסה מעסק וממשלח – יד והכנסה מחקלאות, בהתאמה) ישלם העובד העצמאי דמי ביטוח גם על הכנסותיו האחרות. התשלום ייעשה על הפרש שבין הכנסותיו כעובד עצמאי לבין תקרת ההכנסה המרבית לתשלום דמי ביטוח.

בעניינו של יחיד, שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי, נקבע, כי כלל הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודה תחויב בדמי ביטוח. ולפיכך, גם הכנסתו האחרת תחויב בדמי ביטוח, בכפוף לתקרת ההכנסה המרבית לתשלום דמי ביטוח.

חבות בדמי ביטוח על הכנסות של יחיד שהוא עובד שכיר [סוג ג' לעיל]:
על עובד שכיר, שאין עיקר הכנסתו משכר או שיש לו הכנסה מפנסיה, יחולו הוראות תקנה 15(א) לתקנות, והן קובעות, כי:

"(1) מבוטח שהוא עובד וטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו60-שנה באישה, אך אינו באותו זמן עובד עצמאי ולפחות 50% מהכנסתו אינם מהמקורות לפי סעיף 2(2) לפקודה, ישתלמו דמי ביטוח בשיעור החל על עובד מהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה ובשיעור החל על מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מהכנסתו שאינה מהמקורות לפי סעיף 2(2) לפקודה, למעט מהכנסתו מפנסיה, ובלבד שהכנסתו הכוללת עולה על מחצית השכר הממוצע כמשמעותו בחוק.
(2) בתקנה משנה זו, "ההכנסה הכוללת" – ההכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה והכנסה אחרת לפי המקורות האמורים בסעיף 2 לפקודה."

מהאמור לעיל עולה, כי אם עיקר הכנסתו של עובד שכיר, אשר אינו מסווג בו - זמנית גם כעובד עצמאי, נובעת ממקורות הנכללים בסעיף 2(2) לפקודה ("הכנסת עבודה"), הרי לא תקום לו חובת תשלום דמי הביטוח על הכנסות ממקורות אחרים.

דמי הביטוח בגין הכנסות ממקורות אחרים, ישולמו על הפרש שבין ההכנסה מהמקורות הנכללים בסעיף 2(2) לפקודה לבין תקרת ההכנסה המרבית לתשלום דמי הביטוח.

חבות בדמי ביטוח על הכנסות של יחיד שהוא עובד שכיר ועובד עצמאי בו – זמנית [סוג ד' לעיל]:

על עובד כאמור חלה תקנה 13 לתקנות, המקימה חובות תשלום דמי ביטוח על הכנסות מהמקורות הנכללים בסעיפים 2(1), 2(2) ו-2(8) לפקודה (הכנסה מעסק וממשלח – יד, הכנסה מעבודה, הכנסה מחקלאות – בהתאמה) ועל "פנסיה", כהגדרתה בתקנות. התקנה אינה מקימה חבות תשלום דמי ביטוח על הכנסותיו, של העובד, מהמקורות האחרים שבסעיף 2 לפקודה. לפיכך, הכנסותיו האחרות של עובד כאמור, יהיו פטורות מתשלום דמי ביטוח.

המבחן העיקרי לבחינת החבות של יחיד לתשלום דמי ביטוח על הכנסותיו ממקורות אחרים, שאינם נכללים בסעיפים (1)2, (2)2 ו- (8)2 לפקודה, הוא משקלם היחסי לעומת סך כל הכנסותיו של המבוטח.

החבות בתשלום דמי ביטוח על הכנסות ממקורות אחרים, תחול על המבוטח, כאשר עיקר הכנסתו של המבוטח היא מהמקורות האחרים, למעט כאשר היחיד המבוטח הוא גם עובד שכיר וגם עובד עצמאי, ואם אומנם יחיד מבוטח זה הוא, בה בעת, גם שכיר וגם עצמאי, יהיו הכנסותיו מהמקורות האחרים פטורות מהחבות בדמי ביטוח.

מודגש בזה כי אישה נשואה, שאינה עובדת שכירה ושאינה עובדת עצמאית, אינה חייבת בדמי ביטוח על הכנסותיה. לפיכך, אם ההכנסה מיוחסת לאישה נשואה כאמור, על פי הפקודה, תהיה הכנסה זו פטורה מהחבות בדמי ביטוח.

מס רכישה

אופציה זו מחשבת את סכום מס הרכישה בעסקת מקרקעין.

בכדי לחשב את מס הרכישה:

1. רשום את שם הקונה.
2. רשום את תאריך הרכישה.
3. רשום את סכום הרכישה בש"ח.
4. בחר את סוג הרכוש.

סקירה מקצועית

להלן הסבר בעניין סוג הרכוש:

דירות מגורים

קטגוריה זו תחול לגבי מכירת זכות במקרקעין שהם בנין או חלק ממנו, שהוא דירת מגורים.

- **בנין** - בנין שאינו ארעי יחד עם חלקת הקרקע שעליה הוא עומד, למעט בנין המהווה בידי הרוכש מלאי עסקי. בבנין שבנייתו טרם הסתיימה, למעט בנין שאין לגביו התחייבות של המוכר לסיים את בנייתו.
- **דירת מגורים** - דירה המשמשת או המיועדת לשמש למגורים, ובדירה שבנייתה טרם נסתיימה, למעט דירה שאין עמה התחייבות מצד המוכר לסיים את הבניה.
- **שיעורי מס רכישה החל מיום 1.1.2000** - החל מיום 1.1.2000 הועלו שיעורי מס הרכישה במכירת דירת מגורים (בוטלה מדרגת המס הראשונה בשיעור 0.5%). יחד עם זאת, נקבע כי לגבי יחיד תושב ישראל שדירת המגורים שרכש היא דירתו היחידה או שבשנים עשר החודשים שלאחר הרכישה מכר דירת מגורים אחרת שהיתה דירתו היחידה עד למועד הרכישה – לא תבוטל מדרגת המס הראשונה בשיעור 0.5% כאמור.

לעניין זה – יראו דירת מגורים כדירה יחידה גם אם יש לרוכש, נוסף עליה, דירת מגורים שהושכרה

למגורים בשכירות מוגנת לפני יום 1.1.1997 או דירת מגורים שחלקו של הרוכש בה הוא פחות מ – 25%.

רוכש ובן זוגו (למעט בן זוג הגר בדרך קבע בנפרד), וילדיהם שטרם מלאו להם 18 שנים (למעט ילד נשוי) – יראו אותם כרוכש אחד.

בנין שאינו דירת מגורים

לדוגמא – בנין לתעשייה, משרדים ומסחר.

משק חקלאי

קטגוריה זו תחול לגבי מכירת זכות במקרקעין לשם ייסוד משק חקלאי או קיומו. שיעור מס הרכישה המיוחד יחול על שווי המקרקעין של המשק החקלאי בניכוי שווי בנין המשמש למגורים.

- משק חקלאי - משק חקלאי שבעל הזכות במקרקעין בו הוא יחיד, יחידים או אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית, והוא עיקר עיסוקם של היחיד, של היחידים או של חברי האגודה.
- בנין המשמש למגורים - לרבות שטח קרקע שעליו הוא עומד ששטחו פי שלושה משטחו הכולל של הבנין.

מקרקעין אחרים (מגרש/מלאי עסקי)

קטגוריה זו תחול לגבי מכירת מקרקעין המהווה בידי הרוכש מלאי עסקי לענין מס הכנסה.

עולה חדש

קטגוריה זו תחול לגבי מכירת זכות במקרקעין לעולה, ובהתקיים התנאים הבאים:

1. העולה רכש את הזכות במקרקעין תוך תקופה המתחילה שנה אחת לפני כניסתו לישראל לראשונה, ומסתיימת שבע שנים לאחר כניסתו כאמור (במניין שבע השנים אין להביא בחשבון את תקופת שירותו בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון).
2. הזכות במקרקעין הנמכרת היא אחד מאלה:
  - א. דירת מגורים, או דירה המשמשת למגורים ולעסק כאחד, על מנת שתשמש למגורי העולה או למגוריו ולעסקו כאחד.
  - ב. בית עסק, לרבות משק חקלאי, על מנת שישמש לעסק שהעולה או קרובו עובד בו.
  - ג. קרקע פנויה ששטחה אינו עולה על השטח המינימלי המותר בבניה על פי תכנית החלה על אותה קרקע מכוח חוק התכנון והבניה, או על 1,000 מ"ר, לפי השטח הגדול יותר, שתשמש להקמת דירה או עסק כאמור בסעיפים א' ו - ב'.

* חיוב במס רכישה מופחת ינתן לעולה פעם אחת לגבי דירה ופעם אחת לגבי בית עסק.

חישוב רווח ההון במכירת רכב

נישום 'יחיד' - המוכר רכב פרטי

רכב, המוחזק בידי יחיד והמשמש אותו לצרכיו הפרטיים בלבד, איננו "נכס" כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה. לכן, מכירתו אינה מחויבת במס רווח הון (רכב כזה הוא בגדר "מטלטלין לשימוש אישי"). היות שכך, התקנות החדשות הן ל"רכב של יחיד שבגיננו היה זכאי לתבוע הוצאות החזקת רכב" בלבד.

ככלל חישוב רווח ההון יעשה באופן הבא:

1. חישוב מספר הקילומטרים העודף על 36,000 ק"מ, שנסע הרכב בכל שנה, עד וכולל שנת המס 1994. חישוב מספר הקילומטרים העודף על 9,900 ק"מ, שנסע הרכב בכל שנה, או 25% מסך הקילומטרים השנתי, לפי הגבוה, החל משנת מס 1995 ועד למכירת הרכב.
2. קביעת "יחס הקילומטרים" על ידי חלוקת סכום הקילומטרים המתקבל מצירוף כל הקילומטרים העודפים, כאמור בפיסקה א' דלעיל, במספר הקילומטרים הכולל שנסע הרכב בכל השנים.
3. עניין "התמורה" ו"המחיר המקורי":
הכפלת "יחס הקילומטרים" האמור בתמורה שנתקבלה בפועל ובמחיר המקורי של הרכב. הסכומים המתקבלים מההכפלה הם "התמורה" ו"המחיר המקורי" לצורך חישוב רווח ההון.
ברכב, אשר שימש את היחיד לפני 31.12.1994 ואשר בגינו לא הותרו הוצאות פחת על פי התקנות הישנות [נסע פחות מ-36,000 ק"מ], בכל אחת משנות המס עד וכולל שנת המס 1994, יהיה המחיר המקורי - שוויו של הרכב ב-31.12.1994 ולא המחיר המקורי בפועל. שווי זה ישמש לצורך החישוב שבפיסקה 1 דלעיל, ויראו את יום 31.12.1994 כאילו הוא יום הרכישה של הרכב.
4. מהמחיר המקורי, כפי שחושב בהתאם לפסקה ג.1" דלעיל, יופחת סך כל הפחת שהותר בניכוי על פי תקנות הרכב שהיו בתוקף בכל שנה רלוונטית, והסכום המתקבל הוא "יתרת המחיר המקורי".
5. רווח ההון ממכירת הרכב - הוא הסכום המתקבל מהפחתת יתרת המחיר המקורי כאמור בפסקה ד' מהתמורה כאמור בפסקה ג'. סכום שלילי הוא הפסד הון.

המשך החיוב יעשה כמקובל:

חישוב הסכום האינפלציוני על ידי הכפלת יתרת המחיר המקורי [כפי שחושב לעיל], בשיעור עליית המדד מיום הרכישה ועד ליום המכירה. לגבי רכב שמחירו המקורי שונה, כאמור בפיסקה ג.2", יהיה יום הרכישה 31.12.1994.

חישוב סכום אינפלציוני חייב על ידי קביעת הסכום האינפלציוני מיום הרכישה ועד ל-31.12.1993. ההפרש בין הסכום האינפלציוני ובין הסכום האינפלציוני החייב מהווה, בפועל, סכום אינפלציוני פטור ממס.

יתרת רווח ההון מהווה רווח הון ריאלי.

נישום 'יחיד' - המוכר רכב מסחרי

ככלל - אופן החישוב הוא כאמור בפרק "נישום 'יחיד' - המוכר רכב פרטי" דלעיל, למעט ההבדלים האלה:

רכב מסחרי, שעליו חלות הוראות המעבר.

ברכב מסחרי כאמור, שהשימוש בו החל לפני 1.1.1995, חלות הוראות המעבר. ברכב כזה, מספר הקילומטרים המוכר, שיובא בחשבון לצורך קביעת "יחס הקילומטרים" עד וכולל שנת המס 1997, הוא כל מספר הקילומטרים שאותו נסע הרכב. החל בשנת המס 1998 ייעשה חישוב מספר הקילומטרים המוכר כאמור בפיסקה המסומנת א' שבפרק "נישום יחיד" - המוכר רכב פרטי" דלעיל [הסכום העודף על 9,900 ק"מ או 25%, לפי הגבוה]. מאחר שבתקנות הרכב ה"ישנות" הותר, כהוצאה, הפחת על רכב מסחרי במלואו, לא ייקבע לרכב מסוג זה מחיר מקורי חדש, לפי שוויו ב-31.12.1994 - [ראה פיסקה המסומנת ג'] בפרק הקודם.

רכב מסחרי, שעליו לא חלות הוראות המעבר.

ברכב מסחרי כאמור, שהשימוש בו החל לאחר 1.1.1995, יחושב מספר הקילומטרים המוכר לצורך קביעת יחס הקילומטרים, כאמור בפיסקה המסומנת א' שבפרק הקודם [הסכום העודף על 9,900 ק"מ או 25%, לפי הגבוה].

הפסד הון ריאלי: נישום, המיישם את הוראות פרק ב' לחוק התיאומים, זכאי לחשב הפסד הון ריאלי לפי סעיף 9(ג) לחוק התיאומים.

נישום 'לא יחיד' - המוכר רכב פרטי או רכב מסחרי

חישוב רווח ההון ייעשה באופן הרגיל מתוך התחשבות במלוא התמורה ובמלוא המחיר המקורי. בחישוב יתרת המחיר המקורי, יופחת מלוא הפחת [הקבוע בתקנות הפחת] כולל פחת שלא הותר על פי תקנות הרכב.

לרכב מסחרי יחושב הפסד הון ריאלי כאמור בסעיף 9(ג) לחוק התיאומים.

הערה:

"חיסולית לחלונות" רואה את "יום התחילה" כאילו נקבע ליום 1.1.1995 (לענין תקנה 5 בלבד), וזאת לפי הנחיות המחלקה המשפטית שבנציבות מס הכנסה. [הנחיות אלה הן בניגוד לאמור בתקנה 5(א) לתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת רכב), השנת 1997-1997, שם הוגדר "יום התחילה" כיום 1.1.1996]. עם זאת, אין לשכוח כי אין בהנחיות המחלקה המשפטית שבנציבות מס הכנסה בכדי לשנות את תקנה 4 לתקנות שבנדון. שם נקבע כי תחילת התקנות במכירת רכב הן משנת המס 1996 ואילך.

טבלה מסכמת

להלן הצגת המצבים השונים בעזרת טבלה מסכמת, לנישום 'יחיד':

תאריך הרכישה	אחרי 1.1.1995	לפני 1.1.1995	לפני 1.1.1995	לפני 1.1.1995
סוג הרכב	מסחרי או פרטי	פרטי, נסע מתחת 36,000 ק"מ	פרטי, נסע מעל 36,000 ק"מ	מסחרי או של ביי"ס לנהיגה
התמורה	יחסית	יחסית	יחסית	יחסית
המחיר המקורי	יחסי לפי שווי הרכב ב 31.12.1994	יחסי	יחסי	יחסי
הפחת שהותר לפי תקנות הרכב				
עד 1.1.1995				ישנות
מ- 1.1.1995	חדשות	חדשות	חדשות	חדשות
תחילת החישוב	יום רכישה	31.12.1994	יום רכישה	יום רכישה
מספר ק"מ מוכר				
עד 1.1.1995				הכל
מ- 1.1.1995	מעל 9900 או 25%	מעל 9900 או 25%	מעל 9900 או 25%	הכל (עד 1.1.1998)
מ- 1.1.1998				מעל 9900 או 25%

לנישום 'לא יחיד' - החישוב כמו לנכס רגיל (שאיננו רכב), פרט להבדל אחד: מהמחיר המקורי יש להפחית גם את הפחת שלא הותר על פי תקנות הרכב.

רווח הון בחילוף נכסים לפי סעיף 96 לפקודת מס הכנסה

סעיף 96 לפקודת מס הכנסה, נוסח חדש, התשכ"א – 1961 (להלן – הפקודה), קובע כלהלן:

"נבע לנישום ריווח הון ממכירת נכס בר – פחת, ותוך תקופה של שנים עשר חודשים לאחר יום המכירה, או של ארבעה חודשים לפניו, רכש נכס אחר לחילוף הנכס שמכר, במחיר העולה על יתרת המחיר המקורי של הנכס שמכר, רשאי הנישום לתבוע שייחשב כריווח הון רק הסכום שבו עודפת התמורה שנתקבלה בעד הנכס שמכר על מחיר הנכס שרכש ורשאי הוא לעשות כן לגבי ריווח ההון כולו או לגבי ריווח ההון הריאלי בלבד; ומשעשה כן, הרי לענין חישוב ריווח ההון על הנכס שרכש, לכשיימכר, וסכום הפחת הניתן עליו לפי סעיף 21, יוקטן המחיר המקורי שלו בכל סכום של ריווח הון שהיה לו במכירה הקודמת ולא נתחייב במס בגלל תביעתו של הנישום."

אם כך - העובדות בחילוף נכסים, הן כלהלן:

1. רווח הון שהפיק הנישום נבע ממכירת נכס בר פחת.
2. תוך תקופה של שניים – עשר חודשים לאחר יום המכירה, או ארבעה חודשים לפניו, רכש הנישום נכס אחר לחילוף הנכס שמכר.
3. עלות הנכס האחר שרכש הנישום, עולה על יתרת המחיר המקורי של הנכס שמכר.
4. בהתקיים התנאים דלעיל בהצבר, רשאי הנישום לדרוש שייחשב כרווח הון רק הסכום שבו עולה התמורה שקיבל בעד הנכס הישן על המחיר ששילם בעד הנכס החדש, והוא רשאי לעשות כן לגבי רווח ההון כולו או לגבי רווח ההון הריאלי בלבד.

כפועל יוצא מכך, במקרה בו התמורה שנתקבלה ממכירת הנכס הישן נמוכה מעלותו של הנכס החדש, הנישום רשאי לתבוע דחיית תשלום המס על מלוא רווח ההון ממכירת הנכס הישן.

עם זאת, במקרה בו התמורה שנתקבלה ממכירת הנכס הישן גבוהה מעלותו של הנכס החדש, הנישום אינו רשאי לתבוע דחיית תשלום המס על החלק ברווח ההון השווה להפרש שבין התמורה שנתקבלה ממכירת הנכס הישן לבין עלותו של הנכס החדש.

דוגמא

ב	א	
100000	100000	התמורה ממכירת הנכס הישן
		פחות
(60000)	(30000)	יתרת המחיר המקורי של הנכס הישן
		שווה
40000	70000	רווח הון ממכירת הנכס הישן

100000	100000	התמורה ממכירת הנכס הישן
		פחות
(150000)	(80000)	עלותו של הנכס החדש
		שווה
0	20000	רווח הון שאינו מותר לדחייה

40000	70000	רווח הון ממכירת הנכס הישן
		פחות
0	(20000)	רווח הון שאינו מותר לדחייה
		שווה
40000	50000	רווח הון מירבי לדחייה

150000	80000	עלותו של הנכס החדש
		פחות
(40000)	(50000)	רווח הון מירבי לדחייה
		שווה
110000	30000	עלות חדשה לפחת ורווח הון בעתיד

חישוב רווח הון בנכס שהוחלף

להלן החלק מתוך חוזר מס הכנסה מס' 23/2002 המתייחס לשינוי בחישוב רווח ההון עקב תיקון סעיף 96 לפקודה:

3.4 קביעת שיעור המס על רווח הון מנכס שהוחלף

3.4.1 הוראות סעיף 96 לפקודה, מאפשרות לנישום לדחות את רווח ההון שנצמח ממכירת נכס בר פחת (להלן - "הנכס המוחלף"), אשר תחתיו נרכש נכס (להלן - "הנכס המחליף"), וזאת בהתקיים תנאי הסעיף.

3.4.2 הסעיף מוסיף וקובע, כי אותו חלק מרווח ההון הנדחה, יופחת מהמחיר המחליף הן לעניין תביעת הפחת והן בעתיד לעניין חישוב רווח ההון ממכירתו.

3.4.3 בכדי למנוע מצב בו ייהנה הנישום במכירת הנכס המוחלף מהפחתת רווח הון החייב בשיעור מס גבוהים, ובעת מכירת הנכס המחליף מהגדלת רווח הון החייב בשיעור מס נמוכים, הוספה הוראה לסעיף.

3.4.4 ההוראה קובעת כי על סכום שהוקטן מהמחיר המקורי של הנכס המחליף והשווה "לחלק רווח ההון שנצבר לפני המועד הקובע" - יחולו שיעורי המס הקבועים בסעיפים 121 או 126 לפי העניין.

3.4.5 הסעיף מגדיר כי חלק רווח ההון שנצבר לפני המועד הקובע יחושב בצורה ליניארית.

יודגש כי עמדת האגף הינה כי יש לייחס תחילה את רווח ההון הנובע מהנכס המחליף לחלק רווח ההון שנצבר לפני המועד הקובע.

ראוי לציין כי התיקון רלוונטי רק לגבי נכס שנרכש טרם המועד הקובע, וישמו לגביו את סעיף 96 לפקודה.

דוגמא:

חברת ישראלי רכשה ביום 01.01.2002 מכונה א' בסכום של 100,000 ש"ח המכונה הופעלה בו ביום. שיעור הפחת 5%.

ביום 01.01.2005 נמכרה המכונה תמורת 150,000 ש"ח באותו יום נרכשה מכונה ב' לחילופה של מכונה א' בעלות של 215,000 ש"ח והופעלה ביום רכישתה.
מכונה ב' נמכרה ביום 01.01.2006 תמורת 200,000 ש"ח.
שיעור עליית המדד בשנים 2002-2005 הינו אפס.

דרך החישוב:

מכירת מכונה א'

ש"ח	
150000	תמורה
(85000)	י.מ.מ
65000	רווח הון
0	סכום אינפלציוני
65000	רווח הון ראלי
$215000 - 65000 = 150000$	י.מ.מ של מכונה ב'

מכירת מכונה ב'

ש"ח	
200000	תמורה
$95\% * 150000 = 142500$	י.מ.מ של מכונה ב'
57000	רווח הון
0	סכום אינפלציוני
57500	רווח הון ראלי

חישוב חלקי רווח ההון הריאלי

$1/3 * 65,000 = 21,667$	חלק רווח ההון שנצבר לפני המועד הקובע:
$5\% * 150,000 = 7,500$	רווח הון ריאלי בגובה הפחת המותאם:
$57,500 - 21,667 - 7,500 = 28,333$	יתרת הון הריאלי, בניכוי הפחת המותאם:
$36\% * (21,667 + 7,500) + 28,333 * 25\% = 17,583$	סכום המס: (*)

(*) במקור סכום המס 17,559 - כנראה שגיאת דפוס.

אופן יישום שינוי חקיקה בתוכנת חיטולית:

התוכנה תשמור תאריכים אלו לצורך ביצוע החישוב במידה והופעל סעיף 96 לגבי נכס שנמכר החל מ-2003 התוכנה תזהה את המצב ותבקש מהמשתמש לקלוט את תאריך הרכישה והמכירה של הנכס שהוחלף במסך "נתונים נוספים לחישוב" במידה ולא ייקלטו תאריכים אלו רווח ההון מהנכס המוחלף ייוחס כולו למועד שלפני המועד הקובע.

פטור ממס על הלוואות בעלים

דברי הסבר לתקנות מס הכנסה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה של בעל שליטה),
התשנ"ח – 1998

כללי

ביום 13 באוגוסט 1998 פורסמו תקנות מס הכנסה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה של בעל שליטה), התשנ"ח – 1998 (להלן: "התקנות החדשות"). תקנות אלו החליפו את תקנות מס הכנסה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בהלוואה של בעל שליטה), התשמ"ו – 1986 (להלן: "התקנות הישנות").

תחולת התקנות החדשות היא על יתרות הזכות שנצברו החל ביום 31 בדצמבר 1997. התקנות החדשות, כמו התקנות הישנות, נועדו לעודד העמדת הלוואות על-ידי בעלי השליטה לחברה שבשליטתם, בין היתר, מאחר והלוואות אלה מהוות תחליף לאמצעי מימון אחרים שעלותם לחברה גבוהה יותר.

התקנות הישנות, שהעניקו פטור להכנסה מהפרשי הצמדה לבעל השליטה [ושהפרשי הצמדה אלו הותרו בניכוי לחברה בכפוף להוראות סעיף 17(1) לפקודה], כללו תנאים רבים שמטרתם היתה למנוע הפחתות מס בלתי נאותות.

הניסיון שהצטבר לאורך השנים הביא למסקנה כי ניתן להקל בתנאים מסוימים לצורך קבלת הפטור ממס על הפרשי הצמדה. התקנות החדשות מרחיבות את הפטור ממס כך שיחול גם על הכנסה מהפרשי הצמדה בגין יתרות זכות של בעל השליטה בחודש מסוים, ומצמצמות את המגבלות והסייגים לפטור שהיו קיימים לפי התקנות הישנות.

פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה

על פי התקנות החדשות, הכנסה של יחיד, בעל שליטה, בשל יתרת זכות תהא פטורה ממס עד לתקרת סכום הפטור.

התנאים לפטור:

הפטור לפי התקנות יינתן בהתקיים כל התנאים שלהלן:

1. הפטור ניתן ליחיד בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 3 (ט) (1) (ג) לפקודה.
2. בעל השליטה שילם את המס על הפרש הריבית הרעיונית המחושב לפי תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור הריבית), התשמ"ה – 1985, בשל חודש שלגביו היתה יתרת חשבוניתו בחברה בחובה. דהיינו, הפטור ממס בגין הפרשי הצמדה מותנה בתשלום המס בגין יתרות חובה של בעל השליטה

בהתאם להוראות סעיף 3 (ט) לפקודה, באותם המקרים שבהם חלות על יתרות אלה הוראות סעיף 3 (ט) לפקודה.

3. לא שולמו לבעל השליטה ולא נזקפו לזכותו הפרשי הצמדה בגין יתרות הזכות, בשל אחד מחודשי השנה או יותר, לפני תום שנת המס.

4. בעל השליטה המציא במועד להגשת הדו"ח השנתי לפי סעיף 131 לפקודה, שלו או של החברה, אישור מרואה החשבון של החברה שכל התנאים בתקנות התקיימו וכן את דרך חישוב הסכום הפטור.

השוני בין התקנות החדשות לבין התקנות הישנות:

בתקנות הישנות היו קיימים, בין היתר, התנאים הבאים:

1. ההלוואה תינתן ל"חברת מעטים" כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה.

2. ההלוואה תינתן במזומן בסכום מינימלי שמתעדכן מעת לעת.

3. פרעון ההלוואה לא יהא לפני תום שנת המס שלאחר השנה שבה ניתנה ההלוואה.

בתקנות החדשות תנאים אלו הוסרו.

התקנות החדשות מאפשרות קבלת פטור בגין הלוואה שניתנה על ידי יחיד בעל שליטה לכל סוג של חברה (לאו דווקא חברת מעטים) וללא קביעת סכום מינימלי של הלוואה. למעשה, התקנות מכירות בכל יתרה לזכותו של בעל השליטה כהלוואה המזכה את בעל השליטה בהפרשי הצמדה פטורים.

בנוסף, הוסרו הסייגים ששללו את הזכאות לפטור במקרים שבהם היו יתרות חובה של בעל השליטה או קרובו בסכום העולה על 10% מסכום ההלוואה (או בסכום מינימלי שנקבע בתקנות) וכן במקרים שבהם פנקסי החברה נמצאו בלתי קבילים.

לוח השוואה בין התקנות הישנות לתקנות החדשות מצ"ב כנספח ב'.

תקרת סכום הפטור

הפטור ממס על הפרשי הצמדה יינתן עד ל"תקרת סכום הפטור". תקרת סכום הפטור מתקבלת בהתאם לסיכום המרכיבים הבאים:

לגבי החודש הראשון בשנת המס – "יתרת הזכות" בחודש הראשון כשהיא מוכפלת בשיעור עליית המדד מתחילת החודש הראשון ועד לתום שנת המס (לפי מדד ידוע).

לגבי יתר חודשי השנה – ההפרש שבין "יתרת הזכות" בחודש פלוני לבין יתרת הזכות בחודש שקדם לו, כשהפרש זה (בין אם הוא חיובי או שלילי) מוכפל בשיעור עליית המדד מתחילת אותו חודש פלוני ועד לתום שנת המס (לפי מדד ידוע).

חישוב "יתרת הזכות", לצורך חישוב "תקרת סכום הפטור", ייעשה בשני שלבים:

1. **חישוב יתרה יומית** – זוהי היתרה היומית, בזכות או בחובה, המתקבלת מסיכום כלל החשבונות של בעל השליטה בחברה. בסיכום זה לא יובאו בחשבון יתרות הנובעות מהיות בעלת השליטה לקוח או ספק של החברה במהלך העסקים הרגיל.
2. **חישוב יתרת זכות** – זוהי היתרה היומית, כפי שחושבה לעיל, הנמוכה ביותר במהלך חודש פלוני. יתרה יומית בחובה או יתרה אפס בחשבון תיחשב כ"יתרת זכות אפס".

כך לדוגמה, אם בחודש מסוים הייתה לפחות ביום אחד יתרת חובה, אזי "יתרת הזכות" באותו החודש תיחשב כאפס. יתרות חובה אלו נחשבות כ"יתרות זכות אפס" מאחר ונערך לגביהן חישוב הכנסה רעיונית מריבית, במקרים המתאימים, לפי סעיף 3 (ט) לפקודה והתקנות שהותקנו מכוחו.

דוגמא לחישוב "תקרת סכום הפטור" מצ"ב כנספח א'.

נספח א' – דוגמא לחישוב "תקרת סכום הפטור" לפי התקנות החדשות:

הקדמה:

למען הסר כל ספק, נבהיר כי שלב א' ושלב ב' כפי שיודגמו להלן אינם מבוצעים בתוכנה 'חיסולית', אלא מגיעים מתוכנה חיצונית בה קיימים הנתונים (תוכנה להנה"ח וכו').
אין בדוגמא דלהלן בכדי לשקף את עמדת נציבות מס הכנסה או פרשנות מחייבת כלשהיא לתקנות החדשות, בכל הנוגע לשלב א' עד ג'.

שלב א'

להלן נתונים מספרי חברה פלונית בדבר פעולות שביצע בעל שליטה בשנת המס 1998:

תאריך	השקעה בחברה	משיכה מהחברה
1.1.98	100000	
1.2.98		30000
1.4.98		30000
30.4.98		30000
1.7.98	60000	
30.7.98		100000
1.10.98	60000	
30.10.98		20000
1.11.98	30000	
סה"כ	250000	210000

שלב ב'

להלן כרטסת חו"ז בעל שליטה לתאריכים 01.01.98-31.12.98:

תאריך	פרטים	חובה	זכות	יתרה
1.1	השקעה 1.98		100000	100000 ז
1.2	משיכה 2.98	30000		70000 ז
1.4	משיכה 4.98	30000		40000 ז
30.4	משיכה 4.98	30000		10000 ז
1.7	השקעה 7.98		60000	70000 ז
30.7	משיכה 7.98	100000		30000 ח
1.10	השקעה 10.98		60000	30000 ז
30.10	משיכה 1.98	20000		10000 ז
1.11	השקעה 11.98		30000	40000 ז
סה"כ		210000	250000	

שלב ג'

קליטת 'היתרה' לכל חודש בתוכנה 'חיסולית'

יש לקלוט את 'היתרה' לכל חודש בתוכנה 'חיסולית' באופציית 'דו"חות לחברה' במסך 'פטור ממס על הלוואת בעלים'.

קליטת סכום 'היתרה' הנכונה לכל חודש הוא באחריות המשתמש.

שלב ד'

הפקת דו"ח 'פטור ממס על הלוואת בעלים' בתוכנה 'חיסולית'.

יש להפיק את הדו"ח 'פטור ממס על הלוואת בעלים' המצוי באופציית 'דו"חות לחברה'.

להלן הנתונים המשתקפים בדו"ח לאור האמור בשלב א' עד ג' דלעיל:

1998

חישוב פטור ממס על הפרשי הצמדה בהלוואת בעל שליטה לחברה

חודש	יתרה חודשית	הפרש חודשי	% עליית המדד	הצמדה פטורה
01	100,000-	100,000-	0.08203	8,203-
02	70,000-	30,000	0.08556	2,567
03	70,000-	0	0.08203	0
04	10,000-	60,000	0.08274	4,964
05	10,000-	0	0.08486	0
06	10,000-	0	0.07019	0
07	30,000	10,000	0.06607	661
08	30,000	0	0.06198	0
09	30,000	0	0.06334	0

579-	0.05792	10,000-	10,000-	10
1,299-	0.04331	30,000-	40,000-	11
0	0.01280	0	40,000-	12

1,889-		סך הכל פטור ממס על הפרשי הצמדה:		

הערות:

1. שיעור עליית המדד הוא מתחילת חודש היתרה עד תום שנת המס.
2. 'היתרה בחודש' היא יתרת זכות יומית נמוכה ביותר במהלך החודש. יתרת חובה יומית במהלך החודש תחשב כיתרת זכות אפס.
3. תוצאה שלילית בשורה 'סך הכל' בטור 'הצמדה פטורה', משקפת את הפטור השנתי בגין הפרשי הצמדה.
4. תוצאה חיובית בשורה 'סך הכל' בטור 'הצמדה פטורה', משקפת מצב לפיו לא יוענק פטור בגין הפרשי הצמדה.

נושא	תקנות ישנות	תקנות חדשות	מהות השינוי
הגדרות	"ריבית"-לרבות הפרשי הצמדה	"הפרשי הצמדה"- לרבות ריבית	תכלית התקנות (החדשות והישנות), היא לפטור הן הפרשי הצמדה והן ריבית עד לגובה הפרשי ההצמדה, ולכן שונה הנוסח בתקנות החדשות.
נותן ההלוואה	יחיד בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 3(ט)(1)(ג) לפקודה.	יחיד בעל שליטה כהגדרתו בסעיף 3(ט)(1)(ג) לפקודה.	ללא שינוי
מקבל ההלוואה	הלוואה ניתנה לחברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה.		לא נדרש שההלוואה תינתן דווקא לחברת מעטים.
תנאי ההלוואה	הריבית על ההלוואה לא שולמה לפני תום תקופת ההלוואה ולא נזקפה לזכות ההלוואה אלא בתום כל שנת מס. ההלוואה ניתנה במזומן בסכום מינימלי שמתעדכן מעת לעת. פרעון ההלוואה לא יהא לפני תום שנת המס שלאחר שנת המס שבה ניתנה.	הפרשי ההצמדה לא שולמו ולא נזקפו לזכות בעל השליטה לפני תום שנת המס.	בתקנות החדשות לא נדרשת העמדת הלוואה בסכום מינימלי. כמו כן, לא נדרשת תקופת הלוואה מינימלית (כך לדוגמא, גם יתרת זכות שעמדה חודש אחד תהנה מהפטור).

נושא	תקנות ישנות	תקנות חדשות	מהות השינוי
סייגים לפטור	פנקסי החברה נמצאו בלתי-קבילים. בעל השליטה או קרובו היו חייבים בתקופת ההלוואה סכום העולה על 10% מסכום ההלוואה, או העולה על סכום שנקבע ומתעדכן מעת לעת. במועד להגשת הדו"ח השנתי נדרשה המצאת אישור רואה חשבון המעיד שכל התנאים בתקנות קוימו בכל שנת המס.	אם בעל שליטה לא שילם מס על הפרש הריבית המחושב לפי תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור הריבית), התשמ"ה 1985 -בשל חודש שלגביו הייתה יתרת חובה. במועד להגשת הדו"ח השנתי של בעל השליטה או החברה נדרשת המצאת אישור רואה חשבון המעיד שכל התנאים בתקנות קוימו בשנת המס וכן את דרך חישוב הסכום הפטור.	הזכאות לפטור אינה מותנית בדרישה לספרים קבילים, אך מותנית בתשלום המס על הריבית הרעיונית לפי סעיף 3(ט) לפקודה, במקרה של יתרות חובה, כמו כן, לא נדרש שבעל החברה לא יימצא ביתרת חובה במשך השנה.
הפחתת תקרת סכום הפטור	תקרת סכום הפטור תופחת בכל סכום ששילמה החברה לבעל השליטה או זקפה לזכותו, בתקופה המנויה בסעיף, בשל נכס שרכשה החברה מבעל השליטה שלא תמורת מניות בלבד.		לא קיימת הפחתה מסכום הפטור עקב תשלומים של החברה לבעל שליטה בשל נכס שרכשה ממנו.
תקרת סכום הפטור	סכום ההלוואה מוכפל בשיעור עליית המדד.	יתרת הזכות בחודש בצירוף הפרשי יתרת הזכות בכל חודש מוכפלים בשיעור עליית המדד.	מעבר מחישוב שנתי לחישוב חודשי (ראה דוגמא בנספח א' לחוזר זה).

שווי ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה

כללי

סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה קובע, בין היתר, כי אדם שקיבל הלוואה ללא ריבית או בריבית הנמוכה מהשיעור שקבע שר האוצר בשל היותו עובד, נותן שירותים או בעל שליטה של נותן הלוואה, הפרש הריבית יהיה הכנסה בידו לפי סעיף 2(2), 2(1) או 2(4) לפי העניין.

המצב לפני התיקון

שיעור הריבית שנקבע בתקנות ערב כניסת התיקון לתוקף עמד על שיעור עליית המדד בתוספת 2% לשנה (עד ל- 1/3/97 שיעור הריבית עמד על שיעור עליית המדד בלבד). לגבי עובד שאינו בעל שליטה שיעור הריבית יהא שיעור עליית המדד בלבד, ובתנאי שסכום הלוואה לא עלה על התקרה הנקובה בתקנות (בשנת 2000: 5,880 ש"ח).

המצב לאחר התיקון

ככלל, שיעור הריבית הינו שיעור עליית המדד בתוספת 4% לשנה. אולם, לגבי עובד שאינו בעל שליטה שקיבל הלוואה בסכום הנמוך מהתקרה הנקובה בתקנות, יישאר המצב כפי שהיה, דהיינו שיעור עליית המדד בלבד.

ד. חישוב הריבית כאשר המדדים שליליים

במידה ובמהלך תקופת זקיפת הריבית המדד שלילי יש להקטין את גובה שיעור הריבית בגובה המדד השלילי והכל בתנאי שהשיעור האמור לא יפחת מאפס.

באמור לעיל יש להבחין בין מי שמקבל הלוואה ממעבידו והפרש הריבית אצלו היא הכנסת עבודה לפי סעיף 2(2) לבין מי שהפרש הריבית אצלו היא הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(4) כמפורט להלן:

לגבי עובד שמקבל הלוואה והפרש הריבית אצלו היא הכנסת עבודה לפי סעיף 2(2) החישוב האמור לעיל ייעשה כל חודש בתקופת הלוואה. דהיינו, כל חודש נבדוק את שינוי המדד + 4% (שנתי) ובהתאם נחייבו בריבית כמפורט להלן:

1. אם המדד + 4% (שנתי) קטן מאפס לא נחייבו בריבית,

אם המדד + 4% (שנתי) גדול מאפס נחייבו בריבית בשיעור של 4% (שנתי) בניכוי המדד השלילי.

2. לגבי מי שהפרש הריבית אצלו היא הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(4) החישוב האמור ייעשה ע"פ בסיס שנתי.

יש לשים לב שבעל שליטה ומנהל שקיבל הלוואה מחברה שבשליטתו וניתן לקבוע שההלוואה ניתנה בקשר ליחסי עובד מעביד יחולו ההוראות האמורות בס"ק (1) לעיל.

דוגמא:

הלוואה בסך 10,000 ש"ח שאינה נושאת ריבית והפרשי הצמדה התקבלה ב- 1/11/xx. לגבי מי שהפרש הריבית אצלו היא הכנסה לפי סעיף 2(2) הריבית בתקופת ההלוואה תהיה 13.33 ע"פ הטבלה לעיל.

חודש	שיעור עליית המדד	שיעור עליית המדד + 4%	ריבית שיש לזקוף לעובד כאמור בסעיף (1) לעיל
11	-0.2%	0.1333%	13.33
12	-2%	-1.667	0

לעומת זאת, מי שהפרש הריבית אצלו היא הכנסה לפי סעיף 2(1) או 2(4) הריבית, בתקופת ההלוואה, תהיה אפס, כיוון ששיעור עליית המדד בתוספת 4% $(2 \cdot 4 / 12)$ – לגבי חודשיים) היא שלילית. $0.1333\% = 0.2\% - 30 \cdot 4\% / 365$ (חודש נובמבר 30 יום).

ה. תחולה.

התיקון יחול על הלוואות שניתנו לאחר 1 ביוני 2000, ולגבי הלוואות שניתנו לפני יום זה – על יתרת קרן ההלוואה שלא נפרעה עד אותו יום.

מקדמות למס הכנסה

בכל שנת מס מוטלת על כל נישום חובת תשלום מקדמות בסכום המס שנתחייב בשנה הקובעת – שנת המס האחרונה שלגביה נשומה הכנסת הנישום עד 1 בינואר של שנת המס בין אם הוגשה השגה ואם לאו. אך אם הוגשה השגה, והמס בשנה הקובעת עולה על המס שנקבע בפעם האחרונה קביעה סופית – לפי הגבוה בין שני אלה – מס שאינו שנוי במחלוקת בשנה הקובעת או המס שנקבע בפעם האחרונה קביעה סופית, יוכפל בשיעורים הנקבעים מפעם לפעם ע"י שר האוצר בצו. קיימת אפשרות לקביעת מקדמה בתוך שנת המס בעקבות הדוח השנתי שהגיש הנישום, וכן קביעת מקדמות לפי החלטת פקיד השומה, אם חלה לדעתו עלייה של יותר מ – 40% של המס המגיע לעומת המקדמות שנקבעו.

החל משנת המס 1991 מועדי תשלום המקדמות הם ב – 15 (עד שנת המס 1990 ב – 10) בכל חודש מ – 10 החודשים פברואר – נובמבר (קודם לכן – מאי עד פברואר) בסכומים שווים.

משנת המס 1990 – נישום שאושר לו, ישלם מקדמות אחת לחודשיים (החל מ – 15.3.1990).

סכום המקדמות בשנת המס 1999 (כאשר המקדמות לא נקבעו לפי שיעור ממחזור העסקות) יבוסס על סכום המס בשנת המס הקובעת ויוכפל בשיעורים שלהלן:

שנת המס הקובעת	השיעור להכפלה ב - %
1997	110
1996	117
1995	130
1994 ועד בכלל	140

אם בשנת המס 1999 הוגש דוח בשל שנת המס 1998, יוגדל סכום המקדמות לפי סכום המס לשנת המס 1998 ויוכפל בשיעור 107%, ובלבד שסכום המקדמות לא יפחת מהסכום שנקבע לפי שנת המס הקובעת, כדלעיל.

משנת המס 1982 נקבעו בהדרגה מקדמות לגבי מרבית הנישומים על פי שיעור המס ממחזור העסקות בחודש שקדם לחודש שנקבע לתשלום כל מקדמה.

לעניין זה:

"מחזור" – סכום המכירות והתמורה בעד מכירת נכס או מתן שירות לרבות עסקת אקראי (למעט מכירות החייבות במס רווח הון או במס שבח מקרקעין).

"שיעור המס" – היחס בין סכום המס שחויב בו הנישום בשנת המס הקובעת ולבין מחזור העסקות באותה שנה.

המקדמות לפי שיטה זו, משתלמות ב – 12 תשלומים חודשיים רצופים, מ – 15 בפברואר ובכל 15 בחודש שלאחריו, עד 15 בינואר (קודם לכן – מאי ואפריל בהתאמה).

משנת המס 1991 רשאי נציב מס הכנסה להגדיל את המקדמות שישלם נישום ששיעור מקדמותיו לפני ההגדלה היה פחות מ – 35% ואשר פרק ב' לחוק התיאומים לא חל עליו – ב – 3 החודשים הראשונים של שנת המס, באופן שישקף את גידול המחזור ב – 3 החודשים שלאחר השנה המשמשת בסיס לקביעת המקדמות, לעומת הממוצע ברבע של שנה זו כשהוא מתואם במחצית משיעור עליית המדד. ב – 9 החודשים הנותרים יוקטנו המקדמות באופן יחסי.

הדגמה להגדלת שיעור המקדמות בשלושת החודשים הראשונים:

1. השנה הקובעת (שנת הבסיס לחישוב המקדמות) – 1995.
2. המחזור בשנה הקובעת – 120,000 ש"ח.
3. שיעור עליית המדד בשנה הקובעת – 20%.
4. מחזור שלושת החודשים בשנה שלאחר השנה הקובעת (שנת המס 1998) – 45,000 ש"ח.
5. שיעור המקדמות לשנת המס 1998 לפי נוסחה רגילה – 25% מהמחזור.

חישובים:

א. "מחזור מתואם" (בשלושת החודשים) -

הנוסחה:

מחזור בשנה הקובעת	מחזור בשנה הקובעת	
4	+ 4	50% מעליית המדד X
120000	120000	0.2
4	+ 4	X 2 = 33000

ב. "בסיס לתיאום השיעור" -

מחזור 3 חודשים שלאחר השנה הקובעת	45,000			
מחזור מתואם	= 33,000	=	1.36	

ג. שיעור מקדמות מתוקן לשלושת החודשים הראשונים של שנת המס 1998:

בסיס לתיאום X שיעור המקדמות – 34% = 1.36 X 25%

ד. שיעור מקדמות מתוקן ליתר החודשים -

(12 X 25%) – (3 X 34%)	198			
	9	=	9	= 22%

א. סכום המקדמה של חבר – בני – אדם, בשליטה של חמישה בני אדם לכל היותר ששילם תשלומים ליחיד "בעל שליטה" (למעט משכורת חודשית רגילה והחזר הוצאות) בשנה הקובעת, ייקבע כאילו לא שולמו תשלומים אלה.
לעומת זאת, יוקטנו המקדמות השוטפות בניכויים במקור מתשלומים אלה ששולמו בשנה השוטפת.

ב. סכומי מס שנישום הופטר מתשלומים יוספו לסכום המס המהווה בסיס למקדמות: בשל ניכויים בעבור השתתפות במימון מחקר ופיתוח מדעי שמבצע אדם אחר, לפי כל דין; בשל זיכויים בעבור תרומות לפי כל דין.

סכום המקדמות יוקטן בסכומים שנוכו במקור מהתקבולים באותה שנה. החל משנת המס 1980 ניתן לקזז מדרישת המקדמה ניכויים במקור שנוכו עד סוף החודש שלפני חודש תשלום המקדמה. על קיזוז ניכוי במקור שלא כדין מוטל קנס בסכום שהוא פי שלושה מסכום הניכוי שקוזז שלא כדין. לפקיד השומה נתונה הסמכות במקרים מסוימים לבטל, להקטין או להגדיל את סכומי המקדמות.

נישום שהייתה לו הכנסה חייבת בפעם הראשונה או שלא נישום בעבר, חייב להגיש דוח לפקיד השומה, על המס המשוער יחד עם התשלום הראשון.

מלבד המקדמות דלעיל חייב חבר – בני – אדם לשלם מקדמות בשיעור 45% (עד 31.3.87 – 50%); ולגבי מלכ"ר וגופים פטורים אחרים – 90% (עד 31.3.87 – 100%), מסכום ההוצאות העודפות לפי סעיפים 31 ו- 32 (11) לפקודה (למעט סכומים ששולמו כהכנסת עבודה ומהם נוכה המס).

בתחולה משנת המס 1999 (ס"ח 1690, מיום 5.11.98)

סכום ששולם כמקדמה בשל הוצאות עודפות שהוצאה באותה שנת מס, יראוהו כתשלום על חשבון מקדמות שאותו נישום חייב בהן, וזכאי הוא לקזזו ממקדמותיו ובלבד שיש בידו אישור בכתב בדבר תשלום המקדמה בשל ההוצאה העודפת.
עודף מקדמות כאמור שלא קוזז (מחוסר חיוב במס על ההכנסה) ניתן יהיה לקזזו כנגד מס שבח או לחילופין יועבר לשנים הבאות שהוא מתואם לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן (לפי מדד ידוע) בתום שנת המס שבה נוצר העודף ועד לתום שנת המס שבה קוזז (במקביל – עודף כאמור ייחשב כ"נכס קבוע" לעניין חוק התיאומים בשל אינפלציה).

עד שנת המס 1998

סכום ששולם לא יוחזר בשנים שאינו חייב במס מחמת הפסד, והוא ייקוזז כנגד מס הכנסה שהוא חייב בו בשנה שתהיה הכנסה חייבת (מקדמה זו אינה נושאת ריבית והפרשי הצמדה).

הנציב רשאי לאשר לחבר – בני – אדם שלא העסיקו בשום יום מימות השנה יותר מחמישה עובדים לדחות את הדיווח שהיה עליהם להגיש בחודש זוגי ואת המסים שהיה עליהם לשלם בחודש זוגי, לחודש שלאחריו. בק"ת 5889 מיום 31.3.98 קבע כי – המועד האחרון להגשת הדוח יידחה אם בחמשת הימים שקדמו למועד התשלום היו לפחות שלושה ימי מנוחה, והוא היה ביום החול הרביעי שמתום ימי המנוחה הבאים ברצף, לעניין זה "ימי מנוחה" כמשמעותם בסעיף 173 ב' לפקודת מס הכנסה.

מכירת הלוואה עם מניות, לפי סעיף 94 א' לפקודה

1. מבוא

סעיף 94 א' לפקודת מס הכנסה (להלן- רק הפקודה) מסדיר את התנאים ואופן חישוב מס רווח הון ממכירת הלוואה עם מניות.

במסגרת "חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ד – 1994" הוכנס תיקון פקודת מס הכנסה מספר 96.

תיקון מספר 96 לפקודה קבע כי החל מיום 1.1.94 יהיה רווח אינפלציוני פטור ממס.

1.3 סעיף 94 א' לפקודת מס הכנסה לא שונה ב"תיקון 96" לפקודה.

1.4 קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה – ה"חבק" – הודן בסעיף 94 א' (לפני תיקון 96 לפקודה), קובע כי:

"יש לראות כתמורה למכירת הלוואה חלק מהתמורה הכוללת, השווה למחיר המקורי המותאם של הלוואה ההפרש בין המחיר המקורי המתואם של הלוואה לבין סכום הלוואה המקורי, הוא סכום אינפלציוני החייב במס בשיעור של 10%...".

לדעתנו, מקור פרשנות זה נעוץ בעובדה, שהלוואה שנתן בעל המניות לחברה היא חלק מהשקעתו ההונית בחברה, ועם מכירת אחזקותיו בחברה, כולן או מקצתן, ומכירת הלוואותיו, יהיה המוכר "זכאי" לשלם מס בשיעור נמוך (של 10%) בגין הפרשי ההצמדה שיוחסו להלוואות אשר היו בלתי צמודות.

1.6 כפועל יוצא מכאן, המחוקק יצר מעין "פיקציה" בדיני המס, שלפיה תמורת מכירת הלוואה והמניות תפוצל כתמורה בגינה.

2. השאלה המשפטית

2.1 אנו נדרשים לסוגיה – מה יהיה דינה של הלוואה, אשר עומדת בתנאי סעיף 94 א' לפקודה, אשר בעל המניות נתן לאחר 1.1.94 ואשר נמכרת היום עם מניות החברה (כולן או מקצתן)?

2.2 מאחר וסעיף 94 א' לפקודה לא שונה בתיקון 96 לפקודה, והואיל והמחוקק לא קבע, באופן מפורש, כי מחירה המקורי המתואם של הלוואה בניכוי קרן הלוואה ייחשב כסכום אינפלציוני חייב, אלא הותיר את הנוסח הקודם על כנו, הרי שיש לראות בסכום האינפלציוני האמור בבחינת סכום אינפלציוני פטור ממס – מן הטעמים הבאים:

הסכומים האינפלציוניים היחידים, אשר חייבים במס בשיעור של 10%, בעקבות תיקון 96 לפקודה, הם – בגין מוניטין שלא שולם בעדו, ובגין רווחים ראויים לחלוקה. במקרה זה, הלוואתו של בעל מניות היא זכות הונית בידיו, אשר נשחקה לאורך השנים.

מאחר שהמחוקק הגיע בתיקון 96 למסקנה, כי אין למסות רווחים אינפלציוניים בגין נכסים הוניים, הרי שמן הדין לראות במחיר המקורי המתואם של הלוואה (כנוסח הסעיף) כמקום סכום אינפלציוני פטור בידי בעל המניות, שכן, אין כל קביעה מפורשת אחרת.

למען הסר ספק, נדגיש, כי האמור לעיל מכוון למקרים, שבהם הלוואה ניתנה לאחר 1.1.94.

על פי תקנות מס הכנסה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה של בעל שליטה), התשנ"ח – 1998, בעל מניות יחיד זכאי, ממילא בתנאים המפורטים, לפטור ממס על הפרשי הצמדה בגין הלוואה לחברה, לו נזקפו לטובתו הפרשים אלה.

על כן, לדעתנו, אפשר לראות בתיקון 96 לפקודה את תיקון העיוות החוקי, שהיה קיים לפני כן, שבו חויבו, במס בשיעור 10%, הפרשי הצמדה, בגין הלוואות בעלי מניות לא-צמודות, שנתנו יחידים בעלי שליטה לחברות שבבעלותם.

פועל יוצא מכאן, כי לדידו של יחיד בעל שליטה, שנתן הלוואה לאחר 1.1.94, מן הדין לאחד את תוצאת המס, במקרים של הלוואה צמודה או בלתי צמודה.

3. מסקנות

סעיף 94 ב' לפקודה, הדין בזכאות לרווחים ראויים לחלוקה בשל מכירת מניות, שונה במסגרת תיקון 96 לפקודה.

בתיקון נקבע באופן מפורש, כי רווחים אשר ראויים לחלוקה ימוסו כסכום אינפלציוני חייב, דהיינו: בשיעור מס של 10%.

ניתן להקיש מתיקון סעיף 94 ב' ומאי תיקונו של סעיף 94 א', כי המחוקק רואה בעודף האינפלציוני שיוחס להלוואה – כסכום אינפלציוני פטור ממס.

מיסוייה של הלוואה כזכות הונית, אשר שולם בעדה, ואשר נמכרת בהתאם לסעיף 88 לפקודה, היה מביא לתוצאת פרשנות דומה שלפיה לא ימוסה הרווח האינפלציוני.

לאחר שנקבעה חלוקת התמורה בין הלוואה לבין המניות ובהעדר קביעה מיוחדת אחרת (כגון: סעיף 94 ב' לפקודה) הרי לצורך חישוב רווח הון, יש לחזור להוראות סעיף 88 לפקודה, המחלק את רווח ההון לארבעה סכומים כלהלן:

1. סכום אינפלציוני.

2. סכום אינפלציוני חייב.

3. רווח הון ריאלי.

4. סכום אינפלציוני פטור (לאחר 1.1.94).

- 3.4 לדעתנו, מכיוון ולא נקבע במפורש כי הסכום האינפלציוני שנוצר בעת מכירת ההלוואה על פי הוראות סעיף 94 א' לפקודה, יהווה סכום אינפלציוני חייב, הרי חלים עליו הכללים הרגילים של סעיף 88 לפקודה, שתוצאתם פטור ממס על הסכום האינפלציוני שנוצר מיום 1.1.94 (בדומה לרווח הון).
- 3.5 לדעתנו, טוב יעשה המחוקק, אם – באמצעות חקיקה מפורשת – יבהיר את עמדתו בנקודה זו.

הנדון : תיקון מס' 11 לחוק התיאומים - מיסוי ניירות ערך סחירים

1. כללי

בתאריך 16.10.98 אישרה הכנסת את תיקון מס' 11 לחוק מס הכנסה תיאומים בשל אינפלציה (להלן 'חוק התיאומים') התיקון עוסק במיסוי ניירות ערך סחירים. עיקר הטיפול בנושא זה מצוי בסעיף 6 לחוק התיאומים'.

התיקון מטפל בשלושה נושאים עיקריים:

- א. מעבר לדיווח על רווח מניירות ערך על בסיס מימוש בלבד.
  - ב. ביטול המעמד המיוחד שהיה מוקנה קודם לתיקון זה ל"מניות שליטה".
  - ג. צמצום ההוראות המאפשרות לצאת מתחולת 'חוק התיאומים' לגבי נישומים שיש בידם ניירות ערך סחירים בשנת המס. כך שעקב אי תחולת חוק התיאומים לא ימוסה בידם הרווח מניירות הערך הסחירים.
- כמו כן כולל התיקון תיקונים והבהרות נוספות.

2. מעבר לדיווח על בסיס מימוש

- 2.1 נייר הערך יחשב כנכס קבוע ממועד רכישתו ועד למועד מכירתו. דהיינו, יש לבצע שינוי שלילי במועד רכישת נייר הערך.
- 2.2 בכל שנת מס יחושב "רווח ריאלי מניירות ערך". לגבי ניירות ערך שמומשו באותה שנת מס. הרווח כאמור יחושב כסכום התמורה ממכירת כל ניירות הערך שנמכרו באותה שנה בניכוי מחירם המקורי המתואם של אותם ניירות. החישוב יתבצע בערכי תום שנת המס. דהיינו התמורה ממכירת ניירות ערך בשנת המס וכן מחירם המקורי יתואמו עד לתום שנת המכירה.
- 2.3 במועד מכירת נייר ערך יתבצע שינוי חיובי בכפוף להגדרת "סכום שהתקבל" בתוספת ג' לחוק התיאומים. יודגש, כי התיקון קובע, במפורש, כי שינוי חיובי כאמור יתבצע ללא ניכוי המס החל במכירה, וזאת כיוון שהתמורה מתואמת עד לתום שנת המס.
- 2.4 קביעת "המחיר המקורי המתואם"
  - 2.4.1 בסעיף 6(א) הוספה הגדרת "מחיר מקורי מתואם".

הגדרה זו נחוצה עקב השינויים בחקיקה בנושא מיסוי ניירות ערך סחירים (סעיף 6).
הגדרה זו איננה חלה לגבי:

    - א. ניירות ערך שהיו "מניות שליטה" לעניין זה ראה סעיף 3.

ב. לגבי ניירות ערך שנרכשו על ידי נישום כאשר בשנת הרכישה לא חלו הוראות פרק ב' על בעל הנייר, לענין זה - ראה סעיף 5.

2.4.2 מחירו המקורי המתואם של נייר ערך שנרכש כאשר היה סחיר בבורסה יהיה כדלקמן:

נרכש הנייר לפני מועד הבסיס (31.12.91)

ערכו של הנייר בבורסה ב-31.12.91 כשהוא מתואם מאותו מועד ועד לתום שנת המס בה נמכר.

נרכש הנייר בין מועד הבסיס למועד הקובע (31.12.98)

ערכו של הנייר בבורסה בתום שנת המס בה נרכש כשהוא מתואם מאותו יום ועד לתום שנת המס בה נמכר.

נרכש הנייר לאחר המועד הקובע (31.12.98)

מחיר המקורי כמשמעותו בחלק ה' לפקודה (מחיר הרכישה) כשהוא מתואם מהמועד שבו נחשב הנייר כנכס קבוע או כשינוי שלילי לפי המוקדם, ועד תום שנת המס בה נמכר.

2.4.3 מחירו המקורי של נייר ערך שנרכש על ידי בעליו קודם שנרשם למסחר בבורסה יהיה כדלקמן:

2.4.3.1 הרישום למסחר היה לפני מועד הבסיס (31.12.91)

2.4.3.1.1 לגבי נישום שביקש שלא לראות ברישום כמכירה ולא חזר בו:

לפי סעיף 6(ז)(2) לא יחולו הוראות סעיף 6 במקרה זה, אלא יחולו הוראות סעיף 101 לפקודה. דהיינו הרווח שצמח מיום הרכישה ועד ליום המכירה יהיה כפוף למס רווחי הון. בהקשר זה יש לציין כי החיוב במס רווחי הון כמתואר לעיל יחול גם לגבי ניירות ערך המירים שאינם מניות - ראה הגדרת "זכות" כהגדרתה בצו הפטור. זאת חלף החיוב לפי החיוב לפי סעיף 6.

2.4.3.1.2 לגבי נישום שביקש לראות ברישום כמכירה - או שביקש שלא לראות ברישום כמכירה

אך חזר בו: יחויב במס רווח הון על הרווח שנצמח עד ליום הרישום למסחר. במועד מכירת הנייר בבורסה יחול לגביו סעיף 6 כאשר המחיר המקורי המתואם יהיה ערכו של הנייר בבורסה ב-31.12.91. עליית הערך מיום הרישום למסחר ועד ל-31.12.91 איננה בדרך כלל חייבת במס.

2.4.3.2 הרישום למסחר היה לאחר מועד הבסיס (31.12.91).

החיוב הינו בסעיף 6, סעיף 101 לא חל.

המחיר המקורי המתואם יהיה המחיר המקורי כמשמעותו בסעיף 88 לפקודה (מחיר הרכישה) כשהוא מתואם מהמועד שנחשב הנייר נכס קבוע או שינוי שלילי לפי המוקדם ועד לתום שנת המס שבה נמכר.

יש להבהיר כי לגבי ניירות שנרכשו קודם לכן יהיה התיאום ממועד הרכישה. האמור יחול לגבי ניירות ערך שנחשבו כהשקעת קבע.

במקרה בו לא חלו הוראות סעיף 6 בכל תקופת החזקת הנייר, (החל משנת המס 1985) יש לפנות למחלקה המקצועית.

2.5 הגדרת "תמורה" בסעיף (א6)

התיקון מרחיב את הגדרת תמורה וקובע כי גם פדיון מכל סוג שהוא נתפס כתמורה. יוצא מזה לדוגמה כי גם רווחים פטורים שקיבל מחזיק ביחידות השתתפות בקרן נאמנות מסויגת כמשמעותה בחוק השקעות משותפות בנאמנות נחשבים כתמורה.

3. ביטול המעמד המיוחד שהיה מוקנה ל"מניות שליטה".

סעיף 6 בנוסחו קודם לתיקון קבע כי בעת מכירת "מניות שליטה" יהיה מחירן המקורי, שווי הבורסה שלהן בתום שנת המס שקדמה למכירתן. יוצא מזה כי על עליית הערך שנצמחה בשנות החזקת נייר הערך שקדמו לשנת המכירה לא מוטל מס.

סעיף 6 (ו) במסגרת התיקון בוטל כך שבוטל חישוב המס המיוחד החל לגבי מניות שליטה. לפיכך מניות שנרכשו לאחר המועד הקובע (31.12.98), גם אם מקנות שליטה, ימוסו באותו אופן שבו ממוסים כל ניירות הערך הסחירים.

לגבי מניות שהיו "מניות שליטה" כהגדרתן בסעיף 6(ו)(3) לחוק בנוסחו קודם לתיקון קובע התיקון הוראות מעבר כדלקמן:

3.1 מחירן המקורי המתואם יהיה ערכן בבורסה במועד הקובע (31.12.98) כשהוא מתואם ממועד זה ועד לתום שנת המס שבה נמכרו.

3.2 כתוצאה מההוראה המוזכרת בסעיף 3.1 לעיל עשוי להיווצר מצב בו ישלם הנישום מס על רווח הגבוה מהרווח הריאלי הכלכלי שהפיק. רווח ריאלי כלכלי משמעו התמורה בניכוי עלות הרכישה המתואמת.

כמו כן עלול להיווצר מצב בו ייווצר לנישום הפסד כתוצאה מההוראה הנזכרת בסעיף 3.1 לעיל כאשר לנישום נצמח רווח כלכלי מאותו נייר.

לכן קובע התיקון הוראות בנוסף לאמור בסעיף 3.1 לעיל.

הוראות אלו קובעות, כי במקרה ויווצר הפסד כתוצאה מהחישוב על פי סעיף 3.1 לעיל יקוזז הפסד זה תחילה כנגד "הרווח הפטור" מאותה מניה, כשהוא מתואם מהיום הקובע ועד לתום שנת המס שבה נמכר הנייר. עודף הפסד יחשב כהפסד ריאלי מניירות ערך לעניין סעיף 6(ז)(1).

כמו כן נקבע כי אם נוצר רווח ממכירת נייר ערך בחישוב על פי סעיף 3.1 לעיל, יופחת מרווח זה "ההפסד המחושב" מאותה מניה כשהוא מתואם מהיום הקובע עד לתום שנת המכירה.

ההפרש יהיה רווח או הפסד ריאלי מניירות ערך לפי הענין, זאת לענין סעיף 6(ז)(1).

ראה נספח א' דוגמאות מס' 1 ו-2.

4. צמצום ההוראות המאפשרות יציאה מתחולת החוק

סעיף 6 לחוק התיאומים' דן בחיוב במס לגבי רווחים מניירות ערך סחירים בידי נישום שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים חלות בקביעת הכנסתו.

נישום שהוראות סעיף 6 לא חלות בקביעת הכנסתו יתכן ולא ימוסה בגין רווחי הון מניירות ערך סחירים כלל.

סעיף 27(ג) ל'חוק התיאומים' בנוסחו קודם לתיקון זה, איפשר לנישומים כמפורט להלן שלא תבעו הוצאות מימון באותה שנת מס לצאת מתחולת חוק התיאומים:

- א. נישומים שאין להם בשנת המס הכנסות מעסק.
  - ב. חברת מעטים משמעותה בסעיף 76 לפקודה החייבת לנהל פנקסי חשבונותיה לפי תוספת ה' להוראות ניהול ספרים (מקצועות חופשיים).
  - ג. יחיד או שותפות שאינם חייבים לנהל פנקסיהם בשיטה הכפולה.
- הוראה זו נוצלה לרעה באמצעות הקמת חברות להחזקת ניירות ערך סחירים אשר מומנו בהון עצמי, שהביאה להתחמקות מתשלום מס מניירות ערך סחירים.

התיקון קובע כי נישומים, כמפורט להלן, שלא תבעו הוצאות מימון יורשו לצאת מתחולת החוק רק אם לא היו ברשותם ניירות ערך סחירים בשנת המס:

- א. אין להן הכנסות מעסק בשנת המס.
- ב. חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 החייבת לנהל פנקסי חשבונותיה לפי תוספת ה' להוראות ניהול ספרים.

על אף האמור לעיל חברות שכל בעלי מניותיהן בשנת המס היו יחידים, לא תבעו הוצאות מימון ואין להן הכנסות מעסק בשנת המס יורשו לצאת על פי בקשתן, מתחולת חוק התיאומים זאת גם אם היו בידם ניירות ערך סחירים בשנת המס.

תחולת פרק ב' לחוק

יודגש כי פרק ב' לחוק חל גם על נישומים שלא מכרו ניירות ערך בשנת המס. החוק יוצר הכנסה מעצם קיומו של הנכס הקבוע גם אם עתוי הדווח בגינה עשוי להדחות. מדברי ההסבר לתיקון עולה, ללא ספק, כי כוונת המחוקק הינה להחיל את הוראות פרק ב' לחוק לגבי נישומים שיש בידם בשנת המס ניירות ערך סחירים. ראה לעניין זה גם קבלני בניין המפיקים הכנסה ממכירתם בניינים או מביצועם אך ההכנסה החייבת מהם נדחית עד למועד בו נקבע הדיווח עליהם לפי סעיף 8א לפקודה.

5. סעיף 6(ט) - הוראות לגבי ניירות ערך סחירים שנרכשו על ידי הנישום בתקופה שלא חלו לגביו

הוראות 'חוק התיאומים', אך הן חלות לגביו במועד מכירת הניירות

5.1 מכירת נייר ערך כאמור לאחר המועד הקובע - (31.12.98)

סעיף 6(ט) קובע כי המחיר המקורי המתואם במקרה זה יהיה ערכו של הנייר בבורסה בתום שנת המס האחרונה שבה לא חלו לגביו הוראות פרק ב' לחוק, כשהוא מתואם מאותו מועד עד לתום שנת המכירה.

זאת למעט מקרה בו נרכש הנייר על ידי המוכר קודם לרישומו למסחר והנישום בחר לראות ברישום כמכירה. או שלא בחר וחזר בו.

במקרה זה יחויב במס רווחי הון הרווח/הפסד שנצמח עד לרישום, ולאחר הרישום יחולו הוראות סעיף 6(ט).

5.2 מכירת נייר ערך כאמור לפני המועד הקובע

סעיף 6(ט) אינו חל לגבי מכירות של ניירות כאמור לפני המועד הקובע.

במקרים אלו קובע סעיף 6(ז)(1) בנוסחו קודם לתיקון כי המחיר המקורי יהיה ערכו של הנייר בבורסה בתום שנת המס בה נרכש.

6. סעיף 6 כדין יחודי

6.1 סעיף 6 הינו דין גובר וממצה בכל הקשור למיסוי ניירות ערך סחירים דהיינו חישוב "רווח ריאלי מניירות ערך" הינו החישוב הקובע לעניין זה גם אצל נישומים שהם מוסדות כספיים וכו'. התיקון מבהיר את המצב החוקי שהיה קיים גם בעבר לפיו סעיף 6 יוצר מקור הכנסה עצמאי לכל דבר ועניין, כך לדוגמא:

א. לא ניתן לקזז הפסדי הון מול רווח על פי סעיף 6.

ב. לא יובאו בחשבון רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בסעיף 94ב' בחישוב המס בנוגע לרווח הנובע מסעיף 6.

ג. לא יובאו בחשבון שיעורי מס מיוחדים הניתנים על פי סעיף 91(ו) לפקודה.

6.2 התיקון מבהיר את המצב החוקי שהיה קיים גם בעבר לפיו "הפסד ריאלי מניירות ערך" מחושב לפי סעיף 6 יותר בקיזוז אך ורק כנגד "רווח ריאלי מניירות ערך" לפי סעיף 6.

6.3 הפסד ריאלי מניירות ערך על פי סעיף 6 בידי מוסד כספי, כהגדרתו בסעיף 22 לחוק יהיה הפסד מעסק ויקוזז עפ"י הוראות סעיף 28 לפקודה, רק אם ההכנסה ממכירת ניירות הערך כאמור בידי המוסד הכספי היא הכנסה לפי סעיף 2(1) לפקודה.

הוראות מפורטות לגבי מיסוי ניירות ערך בידי מוסדות כספיים יפורסמו בהמשך.

6.4 רווח ריאלי מניירות ערך לפי סעיף 6 לעניין אמנות למניעת כפל מס תושב מדינה שחתומה על אמנה למניעת כפל מס עם מדינת ישראל ויש לו רווח או הפסד ריאלי מניירות ערך לפי סעיף 6. יחשב הרווח כאמור בידי לעניין ישום הוראות האמנה כרווח הון או רווח עיסקי בהתאם לסיווג הרווח לפי האמנה הרלוונטית.

7. מניות של חברה תעשייתית

7.1 לגבי ניירות ערך של חברה תעשייתית כהגדרתה בחוק עידוד התעשייה (מיסים) התשכ"ט - 1969 שנרשמו למסחר ועומדים בכל תנאי סעיף 21 א' לחוק עידוד התעשייה או תקנה 4(ג) מ"ה (פטור

ממס על רווח הון ממכירת מניות), התשמ"ב 1981, לדוגמא היות החברה תעשייתית 5 שנים לפחות ממועד הרישום וכו', יחולו הוראות כדלקמן:

- 7.1.1 לגבי ניירות ערך שנרשמו למסחר לאחר מועד הבסיס (31.12.91) - יחולו הוראות סעיף 6(ז) (3) כנוסחו עובר לתיקון 11 לחוק, מסכום הרווח הריאלי שיתקבל כתוצאה מהחישוב האמור יופחת הסכום המחושב בסעיף 7.1.3 לחוזר זה כשהוא מתואם ממועד הרישום למסחר ועד למועד המכירה ושאינו עולה על הרווח הריאלי על פי הוראות סעיף 6(ז) (3) כאמור.
- 7.1.2 לגבי ניירות ערך שנרשמו למסחר לפני מועד הבסיס (31.12.91) - מכיוון שהוראות סעיף 6(ז) (2) אינן רלוונטיות לגבי מניות של חברה תעשייתית, שהרי הליכי הברירה שבסעיף 101 אינן חלות אלא במועד מכירת המניות באם טרם חלפו 5 שנים מהרישום למסחר, יחולו הוראות סעיף 6(ז) (1).
- 7.1.3 סעיף 21א לחוק עידוד התעשייה או תקנה 4(ג) מקנה פטור ממס לגבי מרכיב הרווח שנצבר טרם רישום המניה למסחר, דהיינו הרווח הריאלי המחושב בהתאם להפרש בין שווייה של המניה בעת רישומה (כקבוע בפסד' רובינשטיין) לבין מחירה המקורי המתואם כקבוע בסעיף 88 לפקודה. ראה נספח א' דוגמא מס' 3 ; 3.1 ו-3.2.

8. מניות שנרשמו למסחר ונדרש לגביהן מעמד של מניות שליטה
- מניות שנרשמות למסחר אינן זכאיות למעמד של מניות שליטה בידי בעל המניות שרשם אותן למסחר, זאת עקב דרישת סעיף 6(ו) (3) שמניות שליטה ירכשו במחיר שאינו נופל מ-90% ממחיר הבורסה.
- אולם באם במועד הרישום למסחר ביקש הנישום לראות ברישום כמכירה, ניתן לקבל פרשנות שהמניות נרכשו מחדש בבורסה (מכירה ורכישה רעיונית) ולכן זכאיות באם עומדות בשאר תנאי סעיף 6(ו) (3), קודם לתיקונו, למעמד של מניות שליטה.
- עקב אי הבהירות שהייתה בנידון ובעיקר עקב ביטול מעמדן המיוחד של השליטה החל משנת המס 1999, ניתן לאפשר לנישום שרשם מניות למסחר לבקש, גם כעת, לראות ברישום של מניות כאמור לפני 31.12.98, כמכירה (ורכישה רעיונית) וכך להקנות למניותיו אלו מעמד של מניות שליטה.

הסדר כאמור ניתן בכפוף לכל התנאים הבאים:

1. הנישום ישלם את המס הנובע מהמכירה הרעיונית במועד הרישום בתוספת ריבית והצמדה כחוק ממועד הרישום ועד למועד התשלום.
2. אם השומה לשנת המס בה נרשמו המניות למסחר הינה שומה סופית, לא יערך הסדר אלא בהתייעצות עם הרפרנט המקצועי.
3. הנישום מתחייב כי אם נוצר הפסד במועד מכירת המניות כמניות שליטה, כתוצאה מההפרש בין ערכן בורסה של המניות לתום שנת המס שקדמה למכירה, למחיר המכירה בפועל, יקוזז הפסד זה תחילה כנגד ה"רווח הפטור" מאותה מניה.

"רווח פטור" - לעניין זה - הינו ההפרש בין עלות רכישת המניות מתואמת ממועד הרכישה לערך בבורסה בתום שנת המס שקדמה למכירתן, או ליום 31.12.98 לגבי מניות שנמכרו החל משנת המס 1999.

יודגש כי אם המניות שנרשמו למסחר הינן מניות של חברה תעשייתית וזכאיות לפטור מכוח סעיף 21א לחוק עידוד התעשייה או תקנה 4 (ג) לצו הפטור לא תחויב המכירה הרעיונית במועד הרישום מס. (לעניין זה - ראה גם האמור בסעיף 7 לחוזר).

ראה נספח א' דוגמא מס' 3 ; 3.3 ו-3.4.

9.

הטיפול בעסקאות שנעשו סמוך לסוף שנת המס 1998

תיקון מס' 11 ל'חוק התיאומים' קובע הוראות שונות מבעבר בנוגע למיסוי ניירות ערך סחירים. בתקופה שקדמה למועד הקובע (31.12.98) אשר בו נכנסו לתוקף ההוראות החדשות, בוצעו מספר רב של עסקאות בניירות ערך סחירים שמטרתן הערכות בהתאם להוראות החדשות.

במקרים רבים קיים חשש כי בוצעו פעילות לצרכי הימנעות ממס שאיננה נאותה כגון:

- א. מכירת ניירות ערך בין צדדים קשורים במחיר שונה ממחיר הבורסה, בעיקר מגוף שהיה פטור לגוף חייב במס כך שנוצרת עלות גבוהה לרוכש.
- ב. מכירת מניות שליטה שגלום היה בהם "רווח פטור" לגוף קשור כדי להימנע מההוראה הקובעת כי הפסד עתידי ממניה זו יקוזז תחילה כנגד הרווח הפטור.
- ג. מכירת ורכישת אותו נייר ערך תוך זמן קצר (כך, למשל, רכישה לאחר ימים ספורים) מסיבות המוזכרות בסעיף ב' לעיל.

פקידי השומה יבחנו עסקאות חריגות בניירות ערך סחירים אשר בוצעו בסמוך לתום שנת המס 1998. עסקאות מלאכותיות או עסקאות אשר במהותן מאפשרות הפחתת מס בלתי נאותה, כגון העסקאות הנ"ל, יטופלו במהלך שנת המס 1999. הוראות מפורטות לגבי מיסוי ניירות ערך בידי מוסדות כספיים יפורסמו בהמשך.

בברכה

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

נספח א'

דוגמאות חישוב הרווח/ההפסד ממכירת מניות שהיו מניות שליטה

דוגמא מספר 1

מניית השליטה נרכשה ב-6/95 בעלות של 300 ש"ח.
שווי בורסה ב-31.12.98 400 ש"ח.
המניה נמכרה ב-7/99 תמורת 200 ש"ח.
הנחה לצורך הדגמה / שיעור עליית מדד מ-6/95 ועד 12/98 הינו 20% (בעצם עד 11/98).
שיעור עליית המדד מ-12/98 ועד 7/99 - 5%.
שיעור עליית המדד מ-7/99 ועד 12/99 - 5%.
שיעור עליית המדד מ-12/98 ועד 12/99 - 10%.
חישוב הרווח ממכירת המניה-סעיף 6(ז)(1) - בערכי סוף שנת המכירה.

$200 * 1.05 = 210$	תמורה
$400 * 1.1 = (440)$	מחיר מקורי מתואם
(230)	הפסד
$400 - (300 * 1.2) = 40$	חישוב הרווח הפטור
	הרווח הפטור מתואם
$40 * 1.1 = 44$	מ-31.12.98 ועד לתום שנת המכירה

סיכום

(230)	הפסד ממכירת מניית שליטה
44	בניכוי הרווח הפטור
(186)	הפסד ריאלי מניירות ערך

דוגמא מספר 2

מניית השליטה שנרכשה ב-6/95 בעלות 400 ש"ח
שווי בורסה ב-31.12.98 200 ש"ח
המניה נמכרה ב-7/99 תמורת 500 ש"ח
הנחה -
שיעור עליית מדד מ-6/95 ועד 12/98 - 20%
שיעור עליית מדד מ-12/98 ועד 7/99 - 5%
שיעור עליית מדד מ-7/99 ועד 12/99 - 5%
שיעור עליית מדד מ-12/98 ועד 12/99 - 10%.

חישוב הרווח ממניות השליטה.

$500 * 1.05 = 525$	תמורה
$200 * 1.1 = (210)$	מחיר מקורי מתואם
315	רווח
$200 - (400 * 1.2) = (280)$	"הפסד מחושב"
$(280) * 1.1 = (308)$	הפסד מחושב מתואם לתום שנת המכירה

סיכום

315	רווח ממכירת מניית שליטה
(308)	הפסד מחושב מתואם
7	רווח ריאלי מניירות ערך

דוגמא מס' 3 - רישום למסחר של חברה תעשייתית

3.1 החזקה נמוכה מ-10% - 6(ז)3 רישום למסחר אחרי מועד הבסיס

מדד רלוונטי		תאריך	
100	100	עלות	1.1.90 רכישה
120	150	שווי	31.3.93 רישום
160	280	שווי	1.4.99 מכירה
		180	31.12.99

הפעלת סעיף 6(ז)3.

280	תמורה
$100 * 160 / 100 = (160)$	עלות מתואמת
$120 * 180 / 160 = 135$	רווח ריאלי
$(150 - 120) * 180 / 120 = (45)$	הפחת רווח פטור
90	רווח ריאלי מתואם חייב

3.2 החזקה נמוכה מ-10% ס' 6(1)1-רישום למסחר לפני מועד הבסיס

מדד רלוונטי		תאריך	
100	100	עלות	1.1.90 רכישה
110	120	שווי	1.7.90 רישום
120	150	שווי	31.12.91 שווי בורסה
160	280	שווי	1.4.99 מכירה
		180	31.12.99

הפעלת סעיף 6(ז)(1)

א'	שווי
280	
$150 * 160 / 120 = (200)$	עלות מתואמת עפ"י 6(ז)(1)
$80 * 180 / 160 = 90$	רווח ריאלי מתואם חייב

3.3 החזקה מעל 10% - מניות שליטה ממועד הרישום

מדד רלוונטי	תאריך		
100	100	עלות	1.1.90 רכישה
120	150	שווי	31.3.93 רישום
150	180	שווי	31.12.98 שווי בורסה
160	280	שווי	1.4.99 מכירה
	180		31.12.99
	280		תמורה
	$180 * 160 / 150 = (192)$		עלות מתואמת
	$80 * 180 / 160 = 90$		רווח ריאלי

3.4 החזקה מעל 10% הפסד.

מדד רלוונטי	תאריך		
100	100	עלות	1.1.90 רכישה
120	500	שווי	31.3.93 רישום
150	430	שווי	31.12.98 שווי בורסה
160	300	שווי	1.4.99 מכירה
	180		31.12.99
	300		תמורה
	$430 * 160 / 150 = (459)$		עלות מתואמת
	$159 * 180 / 160 = (179)$		הפסד פוטנציאלי
	$(430 - 150) 180 / 150 = 336$		רווח פטור

אין הפסד ראלי (כל ההפסד הפוטנציאלי קוזז כנגד הרווח הפטור).

ב. עדכון זה מטפל באופן מלא ויסודי בנושאים שטופלו במסגרת תיקון מס' 11 לחוק התיאומים, כפי שבאו לידי ביטוי בחוזר מס הכנסה 12/99 מקצועית, ובטפסים האינפלציוניים שהוצאו לאחרונה מטעם נציבות מס הכנסה לנוכח השינויים שחלו.

הקליטה, החישוב והטפסים האינפלציוניים השונים ב'חיסולית', הותאמו במלואם לשינויים שחלו.

ג. להלן דגשים נוספים, שישומו ב'חיסולית' לנוכח תיקון מס' 11 לחוק התיאומים:

שינויים חיוביים

מכירת נייר ערך תהווה "שינוי חיובי".

סכום השינוי הוא בסכום ברוטו, לפני ניכוי המס החל, (לרבות סכום פדיון אג"ח סחירות).

סכום השינוי יחול גם על תמורה, בגין נייר ערך שנרכש במהלך שנת המס בה נמכר.

שינויים שליליים

בשנת רכישה נייר ערך יתהווה "שינוי שלילי".

סכום השינוי בשנת הרכישה, יחול על עלות, בגין כל סוג של נייר ערך.

נכסים קבועים

החל משנת המס שלאחר שנת הרכישה (בתקופת ההחזקה) יראו בנייר ערך כ"נכס קבוע", (לרבות אג"ח בידי מוסד כספי).

ניכוי בשל אינפלציה

לאור ביטולו של סעיף 6(ב) לחוק, לא יינתן ניכוי בשל אינפלציה בשיעור 100% כפי שהיה קבוע בסעיף 7(ג) לחוק.

ד. תוספות ושיפורים באופציה 'אינפלציה' ב'חיסולית'

במסגרת התאמת 'חיסולית' לשינויי החקיקה בניירות ערך לשנת המס 1999, נוספו בעת ביצוע חישוב, בדיקות ודוחו"ת כדלקמן:

1. שערי בורסה חסרים - התוכנה תבדוק את כל שערי הבורסה החסרים לצורך השלמת הליך

החישוב. שערי בורסה, שנמצאו חסרים יפורטו לפי חתך תאריכים, ב'דו"ח שגויים-שערי בורסה',

המצוי באופציה 'ניירות עבודה'.

2. תקינות נתוני הקליטה - התוכנה תבדוק את תקינות כל נתוני הקליטה.

נתוני קליטה, שנמצאו לא תקינים ו/או חסרים, יפורטו ב'דו"ח שגויים-שונות', המצוי באופציה 'ניירות

עבודה'.

לתשומת לבכם!

הבדיקות והפירוט בדוחו"ת לעיל, יבוצעו החל משנת מס 1999, (עד לשנת מס 1998, נותרו הבדיקות וההתראות הקיימות בתוכנה טרם ביצע עדכון זה).

שידור דוח שנתי לשע"מ

לצורך שידור לשע"מ של נישומים, יחידים וחברות, יש לפעול באופן הבא:

- א. יש לקלוט לנישום את נתוני הדוח השנתי: **תפריט ראשי** ← **דוח שנתי**
- ב. יש להגיע למסך השידור לשע"מ: **תפריט ראשי** ← **תפריט על** ← **שידור לשע"מ**.
כל הפעולות הבאות יתבצעו מתוך תפריט זה.
- ג. הכנת קובץ לשע"מ – במסך זה מוצגת כל רשימת הנישומים למעט אלו הנושאים אותה תעודת זהות.
- ד. **אישור מועמד** - יש לסמן מועמד באמצעות העכבר ולאחר מכן להקיש על "**אישור מועמד**".

לצורך השידור לשע"מ נבדקים מספר פרמטרים, במידה והם תקינים, הנישום משנה סטטוס ל"**טרם שודר** – **מוכן**". כלומר נתוניו עברו בדיקה ונמצאו תקינים והם אלה אשר יועברו בעת הכנת הקובץ עצמו

במידה ונתוני הנישום אינם תקינים או אינם עונים על דרישות רשות המיסים יקבל הנישום סטטוס "**טרם שודר – נפסל**". להלן חלק מהדרישות:

1. מספר נתוני הנישום (טופס 1301 או 1214) לא יעלה על 64 שדות שידור
2. ניסיון לשידור **חברה** המוגדרת חברה משפחתית.
3. ספרת הביקורת בתעודת הזהות שגויה

את הנישום יש לאשר לשידור **רק** לאחר שכל נתוניו הוזנו למערכת, אחרת ייקלט בשע"מ עם נתונים חלקיים בלבד.

ה. במידה ומבוצעים שינויים בפרטי הנישום ו/או בנתוני הדוח השנתי, לפני שידור הקובץ לשע"מ, יש לבצע אישור מועמד מחדש לנישום. בין אם מדובר בנישום שנפסל לשידור ובין אם מדובר בנישום שאושר אך היה צורך לבצע בו שינויים. קיימת אפשרות ביטול מועמד שאושר לשידור ע"י לחיצה על הכפתור "**ביטול מועמד**" – פעולה זו תחזיר את הנישום לסטטוס שהיה בו לפני אישורו לשידור והוא לא ייכלל בקובץ הנוכחי לשידור.

ו. לאחר אישור כל המועמדים הרלוונטיים לשידור, יש ללחוץ על לשונית "**הכנת קובץ**" (בראש המסך משמאל).

במסך זה ניתן לראות את הנישומים שאושרו לשידור ואת רשימת הקבצים הקודמים שהופקו במערכת לצורך השידור לשע"מ. לחיצה על הכפתור "**הכנת קובץ לשידור**", תכין את קובץ המיועד לשידור לשע"מ, לתשומת לבכם קובץ לצורך השידור לא יכיל יותר מ – 50 נישומים.

המערכת תייצר את הקובץ בנתיב שייבחר. ברירת המחדל היא ספריית " IPCS ". לאחר יצירת הקובץ, יש להיכנס לשע"מ ולקלוט את הקובץ באמצעות הפעלת שאילתת IPCN.

לאחר ביצוע פעולה זו בשע"מ ייווצר קובץ תגובה שבו נקבל אינדיקציה על אופן קליטת הנתונים בשע"מ.

ז. את הקובץ שנוצר יש לקלוט במערכת ע"י הפעלת האופציה "קליטת קובץ תגובה". יש להקפיד ולקלוט את קובץ התגובה ב"חיסולית" מיד בתום השידור!

ח. חיסולית מספקת דוחות מעקב שיפרטו את הנישומים ששודרו לשע"מ האם "נדחו" או נקלטו במערכת שע"מ. דוחות אלו ניתן לראות או להדפיס ע"י לחיצה על הכפתור "הדפסת רשימות לשע"מ".

הערות לשידור:

1. הנישום משודר בקוד הנמקה 12, דהיינו טיוטה. לאחר השידור יש להיכנס לשאילתת ISUF בשע"מ לכל נישום ונישום, לאחר בדיקת הנתונים יש לשנות את קוד ההנמקה לקוד 13 ולשדר.
2. הנתונים המועברים לשע"מ הקשורים לרווחי הון, הינם מספר הטפסים וסכום המכירות בלבד. לאחר השידור יש להיכנס לשאילתת IHON או לחילופין לשאילתת ISUF ומשם בחירה בשידור נספחי רווחי הון, ולקלוט את נתוני הטפסים בהם קיים רווח הון כולל נספחי ג'. ניתן לעבור ישירות מתוך שאילתת שידור רווחי הון לשאילתת ISUF ע"י הקשה על מקש "F3".

שידור טופס 6111

שידור טופס 6111 לשע"מ ולאיינטרנט נעשית מתוך מסך הקליטה של 6111. יש ללחוץ על כפתור 'שע"מ'. במסך שנפתח יש מספר אפשרויות. יש ללחוץ על כפתור 'הוספת עסק לקובץ', התוכנה פותחת חלון לשמירת הקובץ כאשר ברירת המחדל היא c:\iksp שם הקובץ שנוצר הוא dkaspi.dat

בטרם שמירת הקובץ התוכנה מבצעת בדיקות על מנת לוודא שהנתונים תקינים. להלן מספר דוגמאות לנתונים שגויים והפתרון הנדרש:

- ההערה המתקבלת: 'לא מילאת את השדה מספר ענף'. יש לחזור לקליטה ובשדה 'מספר ענף כלכלי של העסק המדווח' – יש לבחור את הענף המתאים.
- הערה נוספת: 'הערך בשדה שיטת דיווח אינו תקין'. יש לחזור לקליטה, תחת הכותרת 'שיטת דיווח' יש לסמן את שיטת הדיווח הרלוונטית.

לאחר תיקון הפרטים, יש ללחוץ על '**הוספת עסק לקובץ**'. אם הינך משדר דרך שע"מ ישנה אפשרות להכין קובץ הכולל 10 נישומים. יש לעבור לעסק הבא ולהוסיף את העסק לקובץ.
אם נוסף עסק בטעות ורוצים למחוק אותו מהקובץ יש ללחוץ על כפתור '**הורדת עסק מקובץ**'.

כאשר רוצים לאחר השידור לפתוח קובץ חדש, יש ללחוץ על כפתור '**פתיחת קובץ חדש**'.
בשלב הזה התוכנה מוחקת את הקובץ הקודם ופותחת קובץ חדש.

זיכוי מיסי חו"ל

זיכוי בגין מיסים ששולמו בחו"ל

בתיקון 132 לפקודת מס הכנסה שונה מנגנון מתן הזיכוי בגין מיסי חוץ .

בדצמבר 2002 פורסם חוזר מס הכנסה מס' 26/2002 "הרפורמה במס הכנסה – זיכוי בגין מיסי חוץ".

[מומלץ לקרוא את החוזר במלואו. ניתן לראותו באתר מ"ה באינטרנט , ואת חלק י בפרק השלישי לפקודת מס הכנסה].

להלן בקצרה עקרונות החישוב :

א. הנהגת שיטת הסלים בישראל

בישראל אומצה שיטה למתן זיכוי ממס המבוססת על סיווג הכנסות מחו"ל ב"שיטת הסלים": לפי שיטה זו, מסווגות הכנסותיו השונות של הנישום למקורות הכנסה המכונים "סלים". בכל "סל" יכללו כל ההכנסות שהופקו בחו"ל מאותו מקור. ניתן יהיה לקזז מיסי חוץ ששולמו על ההכנסה הכלולה ב"סל" כנגד הכנסות שישתלמו בישראל על הכנסות מאותו "סל". דהיינו, הכנסות מאותו סוג. לשם כך, הוגדר בסעיף 199 המונח "הכנסות חוץ ממקור פלוני" כהכנסות חוץ כשהן מסווגות לפי מקורות ההכנסה. המקורות הם אלו הקבועים בסעיף 2, בחלק ה' או בחלק ה'3 לפקודה.

ב. מנגנון מתן הזיכוי

העיקרון המנחה הוא שזיכוי בגין מס זר ששולם על הכנסות חוץ ממקור פלוני, יינתן כנגד מס ישראלי שחל על ההכנסות מאותו מקור.

לגבי חברות, מיושם עקרון זה על ידי הגבלת גובה הזיכוי לכל מקור לסכום מס החברות החל על ההכנסות מאותו מקור. לגבי יחידים, נעשית הבחנה בין הכנסות חוץ החייבות במס בשיעור מס רגיל, להכנסות החייבות במס בשיעור מס מיוחד, לגבי הראשונות, מוגבל סכום הזיכוי לחלק יחסי מהמס בישראל, לפני מתן זיכוי מס זר, מכלל ההכנסות הרגילות של הנישום. לגבי הכנסות חוץ החייבות בשיעור מס מיוחד מוגבל, סכום הזיכוי לסכום המס החל על אותן הכנסות באותו סל.

הסכום שבו עלה החיוב במס בחו"ל על מגבלות אלו ("עודף הזיכוי"), יכול להיות מנוצל כזיכוי מהמס על ההכנסות מאותו מקור בחמש שנות המס הבאות. מיסי החוץ ששולמו בגין הכנסה פטורה בישראל וכן מיסי חוץ שהנישום ויתר על זיכוי בגינם אינם נחשבים כ"עודף זיכוי" ולא ניתן לנצלם בשנים מאוחרות יותר.

סעיף 200 (ב) לפקודה מתנה את קבלת הזיכוי בגין המס הזר מהמס הישראלי בהיות הנישום תושב ישראל באותה שנת המס.

סעיף 208 מקנה לנישום זכות לותר על הזיכוי המוקנה לו. אם ויתר הנישום על הזכות לזיכוי לפי סעיף זה, לא יוכל לנצל את הזכות בעתיד בשנים הבאות (בדרך של "עודף זיכוי" לפי סעיף 205 א).

ג. זיכוי מס זר ליחיד

תקרה במקרה של הכנסות חוץ רגילות:

הכנסה רגילה היא הכנסה חייבת עליה מוטל בישראל מס לפי השיעורים הקבועים בסעיף 121 (לפי מדרגות מס הכנסה).

תקרת הזיכוי בגין הכנסות חוץ רגילות ב"סל", מוגדרת בסעיף 204 (ג) כמכפלה הבאה :
תקרת זיכוי = יחס ההכנסה X מס הכנסה על כלל הכנסה רגילה.

מס הכנסה על כלל ההכנסה הרגילה – מס ההכנסה החל בישראל על כלל הכנסתו הרגילה של היחיד לפני מתן זיכוי בגין מס זר . הכוונה למס לאחר זיכויים אישיים ליחיד (כגון : זיכוי תושב, זיכוי נסיעה לעבודה).

כלל ההכנסה הרגילה – כל הכנסתו הרגילה של היחיד , כולל הכנסתו הרגילה מחו"ל.

יחס ההכנסה מוגדר אף הוא בסעיף 204 (ג) כיחס הבא :

יחס ההכנסה = הכנסות חוץ רגילות "בסל"

כלל ההכנסה הרגילה

מכאן שתקרת הזיכוי להכנסה הרגילה ב"סל" תהיה :

תקרת הזיכוי = מס הכנסה על כלל X הכנסות חוץ רגילות ב"סל"

ההכנסה הרגילה כלל ההכנסה הרגילה

במידה ומיסי החוץ על ההכנסות הרגילות ב"סל" גבוהים ממס הכנסה שבו חייב היחיד בשל אותן ההכנסות, אין אפשרות קיזוז עם "סלים" אחרים. היחיד זכאי להעבירם לשנים הבאות בכפוף להוראות סעיף 205 א לפקודה.

ד. תקרת זיכוי בשל הכנסות חוץ החייבות במס בשיעור מס מיוחד :

שיעור מס מיוחד הוא שיעור מס החל בישראל , השונה משיעור המס הקבוע לפי סעיף 121 לפקודה. ההוראות לתקרה להכנסות החייבות במס בשיעור מס מיוחד (להלן – הכנסות מיוחדות), דומות להוראות בתקרה בחבר בני אדם . התקרה לזיכוי בגין מיסי חוץ על ההכנסות המיוחדות בסל מסוים הוא, סכום המס החל על היחיד בישראל בשל ההכנסות המיוחדות מאותו מקור (באותו ה"סל"). חישוב התקרה בדרך של סכום המס החל על כלל ההכנסות המיוחדות באותו ה"סל".

ה. עודף זיכוי בגין מס זר בשנת המס – סעיף 205 א לפקודה

עודף הזיכוי יופחת מהמס שהנישום יהא חייב בו:

א. בשל הכנסות שיופקו מחוץ לישראל מאותו המקור.

ב. בחמש השנים הבאות בזו אחר זו.

ג. כשהוא מתואם למדד.

אופן יישום שינוי חקיקה זה בתוכנה :

- א. בממשק קליטת נספח ד' (באופציה דוח שנתי) התווספה תיבת סימון "חישוב זיכוי בגין מיסי חו"ל". מלוי תיבה זו, יאפשר את חישוב הזיכוי והעברת "עודף הזיכוי" לשנת המס הבאה. כברירת מחדל תיבה זו מסומנת -הסרת הסימון יגרום לכך שהחישוב לא יבוצע, ו"עודף זיכוי" לא יועבר לשנת המס הבאה.
- ב. הוספה לשומה הצפויה שורה "זיכוי מס חו"ל" לצורך חישוב המס המגיע .
- ג. באופציה דוח שנתי--<דוחות-->התווסף דוח חדש "זיכוי מיסי חו"ל" המפרט את אופן בצוע החישוב ועודף "הזיכוי המועבר" ו/או "עודף הזיכוי להעברה".
- ד. בממשק קליטת נספח ד' , התווספה אופציה של יבוא "עודף הזיכוי". [הסכום יירשם כשהוא מותאם למדד לפי החישוב האחרון שבוצע בשנת המס הקודמת – נפרד, מאוחד לפי העניין]. את "עודף הזיכוי המועבר", ניתן לקלוט ידנית במידה וחסרים נתוני שנת המס הקודמת במערכת.

דברי הסבר למילוי הטופס (נספח ג' לשנת 2007)

1. ליחיד – נספח לטופס 1301, לחבר בני אדם – נספח לטופס 1214.
  2. ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה (להלן "הפקודה"). אין לכלול מכירת ניירות ערך שחלות על מכירתם הוראות סעיף 101 לפקודה.
  - א. הנתון על רווחי הון מני"ע נסחרים בידי יחיד שניירות הערך הנסחרים שבידיו לא נרשמו בספרי העסק ונוכה מהם מלוא המס כחוק, יילקח מטופסי 867א, המתקבלים מהמנכים לפי החלק היחסי של המוכר בחשבון.
  - ב. יחיד שניירות הערך בידיו נרשמו בספרי העסק או שלא נוכה מלוא המס במקור כחוק מניירות הערך שבידיו (כגון ני"ע שנמכרו בחו"ל שלא דרך המנכים) וכן חבר בני אדם, ימלאו נספח ג1 (טופס 1325) הסיכומים מנספח ג1 יועברו לנספח זה (נספח ג-טופס 1322).
  - ג. יחיד וחבר בני אדם המוכרים ניירות ערך עליהם חלות הוראות המעבר לביטולו של סעיף 6 לחוק התיאומים, ימלאו נספח ג2 (טופס 1326).
3. נכס בחו"ל – על מנת לקבל זיכוי בשל מיסי חוץ, לפי סעיפים 204/203 לפקודה, יש למלא טופס נפרד עבור כל מכירות ניה"ע הזכאיות להקלה וכן נספח ד לדו"ח שנתי.
  4. צד קשור – הרוכש/המוכר הוא צד קשור כאשר יש לאחד משני הצדדים, היכולת להשתמש במישרין או בעקיפין בשליטה או בהשפעה מהותית לצורך קבלת החלטות תפעוליות או כספיות של הצד האחר, או כששני הצדדים נתונים להשפעתו המהותית של צד ג'. יש לרשום אם לפחות אחת מן העיסקות מתבצעת עם צד קשור. המכירה לצד קשור – מכרת את הנכס לצד קשור – הרכישה מצד קשור – רכשת את הנכס הנמכר מצד קשור. אם המכירה היא לקרוב (כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה) אין למלא טופס זה, ויש להגיש הודעה על רווח הון בטופס 1399.
  5. במקרה שבשנת המס נמכרו ניירות ערך אשר התקבלו בירושה או שהם בבעלות בן הזוג שנה לפני הנישואין, יש למלא טופס נפרד.
  6. יוגשו טפסים לעסקאות מהן נוכה מס במקור לעסקאות מהן לא נוכה מס במקור, לפי הפירוט:
    1. עסקאות שנוכה מהן מס במקור
    2. עסקאות שלא נוכה מהן מס במקור
    - א. עסקאות החייבות בדיווח התשלום מקדמה חצי – שנתי שבוצעו בחודשים ינואר – יוני 2007.
    - ב. עסקאות החייבות בדיווח בתשלום מקדמה חצי-שנתית שבוצעו בחודשים יולי-דצמבר 2007.במקרה בו נוכה מס במקור – יש לרשום סמל עסקה 65 ע"י המשרד ולציין בקוד 46 תאריך תום התקופה ממנה נבעו הרווחים: 30.6.2007 או 31.12.2007.
  7. המנכה – חבר בורסה כדוגמת תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981.
  8. הכנסה מניירות ערך תיכלל בכל טור, בהתאם לשיעור המס החל לפי הוראות סעיף 91 לפקודה. שיעורי המס החלים בשנת המס 2007 על רווחי הון במכירת ניירות ערך סחירים, בהתאם להוראות הפקודה:

- 15% - רווח הון מני"ע שאינם צמודים
- 20% - א. רווח הון ריאלי מני"ע
- ב. רווח הון מני"ע שאינם צמודים אצל בעל מניות מהותי.
- ג. חלק רווח הון ריאלי מני"ע שהיו ני"ע זרים מיום 1.1.2005 ועד ליום המכירה.
- 25% - רווח הון ריאלי מני"ע אצל בעל המניות מהותי ובחברה.
- 35% - חלק רווח הון ריאלי מני"ע שהיו זרים לגבי התקופה מיום הרכישה ועד ליום

31.12.2004

חלק זה יחושב כלהלן:

מספר חודשים בהם הוחזר הנייר

מיום הרכישה ועד ליום 31.12.2004 X רווח הון ריאלי מני"ע זרים

מספר החודשים בהם הוחזק הנכס

מיום הרכישה ועד ליום המכירה

יתרת חלק רווח ההון הריאלי מני"ע זרים הנותר ימוסה בשיעור מס של 20% או 25% לבעל מניות מהותי.

9. רווח חייב במס לפני קיזוז הפסדים והפסדי הון שוטפים מני"ע ילקחו מנספח ג1 (טופס 1325) או מטופסי 867א בהתאם להסבר בסעיף 2 לעיל.

10. קיזוז הפסד הון מועבר מנייר ערך – הפסד הון מנייר ערך מועבר משנת המס 2006 ניתן לקזזו בשנת המס 2007 כנגד כל רווח הון, אך כנגד ריבית ודיבידנד.
 הפסד הון מנייר ירך שנקבע עד ליום 31.12.2005 ניתן לקזזו בשנת המס 2007 כנגד רווח הון ממכירת כל נייר ערך וכן כנגד ריבית או דיבידנד מניירות ערך, ובלבד ששיעור המס החל עליהם אינו עולה על 20%.

קיזוז הפסד הון שוטף - הפסד הון ממכירת נייר ערך הנוצר בשנת המס ניתן לקזזו מול כל רווח הון. כמו כן ניתן לקזז כנגד הכנסה מירבית או דיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך וכנגד הכנסה מריבית או דיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך וכנגד הכנסה מריבית או דיבידנד בשל ניירות ערך אחרים ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד אינו עולה על 25%.
 אם נוצר הפסד מנייר ערך, יש להפחית ממנו דיבידנד שהתקבל בשל נייר הערך במשך 24 החודשים שקדמו למכירה, כאמור בסעיף 94 לפקודה.

11. סכום המכירות - יש לסכם את מחזורי המכירות בשיעורי המס השונים.
 סכום המכירות מועבר לשדה 256 בטופס 1301 או לשדה 029 בטופס 1214.

12. הפסד הון מניירות ערך יקוזז תחילה כנגד רווח הון מניירות ערך.

דברי הסבר למילוי הטופס (נספח ג' לשנת 2006)

1. ליחיד – נספח לטופס 1301, לחבר בני אדם – נספח לטופס 1214.
2. ניירות ערך כהגדרתם בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה (להלן "הפקודה"). אין לכלול מכירת ניירות ערך שחלות על מכירתם הוראות סעיף 101 לפקודה.
  - א. הנתון על רווחי הון מני"ע נסחרים בידי יחיד שניירות הערך הנסחרים שבידיו לא נרשמו בספרי העסק ונוכה מהם מלוא המס כחוק, יילקח מטופסי 867א, המתקבלים מהמנכים לפי החלק היחסי של המוכר בחשבון.
  - ב. יחיד שניירות הערך בידיו נרשמו בספרי העסק או שלא נוכה מלוא המס במקור כחוק מניירות הערך שבידיו (כגון ני"ע שנמכרו בחו"ל שלא דרך המנכים) וכן חבר בני אדם, ימלאו נספח ג1 (טופס 1325) הסיכומים מנספח ג1 יועברו לנספח זה (נספח ג-טופס 1322).
  - ג. יחיד וחבר בני אדם המוכרים ניירות ערך עליהם חלות הוראות המעבר לביטולו של סעיף 6 לחוק התיאומים, ימלאו נספח ג2 (טופס 1326).
3. נכס בחו"ל – על מנת לקבל זיכוי בשל מיסי חוץ, לפי סעיפים 203/204 לפקודה, יש למלא טופס נפרד עבור כל מכירות ניה"ע הזכאיות להקלה וכן נספח ד לדו"ח שנתי.
4. צד קשור – הרוכש/המוכר הוא צד קשור כאשר יש לאחד משני הצדדים, היכולת להשתמש במישרין או בעקיפין בשליטה או בהשפעה מהותית לצורך קבלת החלטות תפעוליות או כספיות של הצד האחר, או כששני הצדדים נתונים להשפעתו המהותית של צד ג'. יש לרשום אם לפחות אחת מן העיסקאות מתבצעת עם צד קשור. המכירה לצד קשור – מכרת את הנכס לצד קשור – הרכישה מצד קשור – רכשת את הנכס הנמכר מצד קשור. אם המכירה היא לקרוב (כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה) אין למלא טופס זה, ויש להגיש הודעה על רווח הון בטופס 1399.
5. במקרה שבשנת המס נמכרו ניירות ערך אשר התקבלו בירושה או שהם בבעלות בן הזוג שנה לפני הנישואין, יש למלא טופס נפרד.
6. המנכה – חבר בורסה כדוגמת תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981
7. הכנסה מניירות ערך תיכלל בכל טור, בהתאם לשיעור המס החל לפי הוראות סעיף 91 לפקודה. שיעורי המס החלים בשנת המס 2006 על רווחי הון במכירת ניירות ערך סחירים, בהתאם להוראות הפקודה:
  - 15% - רווח הון מני"ע שאינם צמודים
  - 20% - א. רווח הון ריאלי מני"ע
  - ב. רווח הון מני"ע שאינם צמודים אצל בעל מניות מהותי.
  - ג. חלק רווח הון ריאלי מני"ע זרים מיום 1.1.2005 ועד ליום המכירה.

- 25% - רווח הון ריאלי מני"ע אצל בעל המניות מהותי ובחברה.
- 35% - חלק רווח הון ריאלי מני"ע זרים מיום הרכישה ועד ליום 31.12.2004. חלק זה יחושב כלהלן:

מספר חודשים בהם הוחזר הנייר

מיום הרכישה ועד ליום 31.12.2004 X רווח הון ריאלי מני"ע זרים

מספר החודשים בהם הוחזק הנכס

מיום הרכישה ועד ליום המכירה

חלק רווח ההון הריאלי מני"ע זרים הנותר ימוסה בשיעור מס של 20% או 25% לבעמ"נ מהותי.

8. רווח חייב במס לפני קיזוז הפסדים והפסדי הון שוטפים מני"ע ילקחו מנספח ג (טופס 1325) או מטופסי 867א בהתאם להסבר בסעיף 2 לעיל.

9. הפסדי הון מניירות ערך – לרבות הפסדי הון מניירות ערך משנים קודמות ולרבות הפסד ריאלי מועבר משנת 2005 שטרם קוזז, אותו ניתן לקזז כנגד רווח הון מניירות ערך. קיזוז הפסד הון שוטף - הפסד הון ממכירת נייר ערך הנוצר בשנת המס ניתן לקזזו מול כל רווח הון. כמו כן ניתן לקזז כנגד הכנסה מריבית או דיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך וכנגד הכנסה מריבית או דיבידנד בשל ניירות ערך אחרים ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד אינו עולה על 25%.

אם נוצר הפסד מנייר ערך, יש להפחית ממנו דיבידנד שהתקבל בשל נייר הערך במשך 24 החודשים שקדמו למכירה, כאמור בסעיף 94ג לפקודה.

קיזוז הפסד הון מועבר מנייר ערך שאינו נייר ערך זר – בשנת מס 2006 ניתן לקזזו רק כנגד רווח ממכירת נייר ערך כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה הנסחר בבורסה בישראל, אג"ח מדינה או יחידה בקרן נאמנות פטורה. סעיף זה כולל הפסד ריאלי מני"ע שהיה לפני יום התחילה ולא קוזז לפני יום התחילה, ושניתן להעביר לשנים הבאות, יראוהו כהפסד שהיה לפני שנת מס 2006 וניתן לקזזו לפי הוראות הפקודה רק כנגד הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה.

קיזוז הפסד הון מועבר מנייר ערך זר – בשנת מס 2006 ניתן לקזזו רק כנגד רווח הון ממכירת נייר ערך שהיה לפני יום התחילה נייר ערך זר.

10. סכום המכירות - יש לסכם את מחזורי המכירות בשיעורי המס השונים. סכום המכירות מועבר לשדה 256 בטופס 1301 או לשדה 029 בטופס 1214.